

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-95 (Nihai İnceleme)
Karar Sayısı : 09-56/1338-341
Karar Tarihi : 18.11.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10

Başkan : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Hakan BİLİR, Ekrem KALKAN, Ümit Nevruz ÖZDEMİR, Evrim Özgül KAZAK, Ekrem SOLMAZ, Özgür Can ÖZBEK, Hatice YAVUZ

C. BİLDİRİMDE : - Ordu Yardımlaşma Kurumu

20

BULUNAN

Temsilcisi: Av. Faruk PETRİÇLİ

Ziya Gökalp Cad. No: 64 Kurtuluş/Ankara

- Agretaş Agregat İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Temsilcisi: Av. Gönenç GÜRKAYNAK

Çitlenbik Sokak No: 12 Yıldız Mahallesi Beşiktaş/İstanbul

D. TARAFLAR : - Ordu Yardımlaşma Kurumu.

Ziya Gökalp Cad. No: 64 Kurtuluş/Ankara

- Agretaş Agregat İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Çakmak Mah. Balkan Cad. No:49 Casper Plaza Kat:1
Ümraniye/İstanbul

30

E. DOSYA KONUSU: Lafarge Aslan Çimento A.Ş., Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. ve Lafarge Beton A.Ş. şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agregat İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ile hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

40

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 14.5.2009 tarih ve 3434 sayı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 24.6.2009 tarih ve 2009-2-95/Öİ-09-HB sayılı Ön İnceleme Raporu, 1.7.2009 tarih ve 09-31 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek, işlemin nihai incelemeye alınmasına karar verilmiştir. Anılan Rekabet Kurulu Kararı ve konu ile ilgili gerekli bilgi ve belgeler, işlemin tarafları adına başvuruyu yapan temsilcilere 3.7.2009 tarih ve 2746 ile 2752 sayılı yazılar ile tebliğ edilerek, 30 gün içerisinde ilk yazılı savunmalarını yapmaları istenmiştir. Taraflarca gönderilen birinci yazılı savunma Kurum kayıtlarına 30.7.2009 tarih ve 5419 sayılı

yazı ile intikal etmiştir. Nihai inceleme sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde hazırlanan 02.11.2009 tarih ve 2009-2-95/Nİ-09-HB sayılı Nihai İnceleme Raporu, taraflara ve Rekabet Kurulu'na 3.11.2009 tarihinde tebliğ edilmiştir. Söz konusu Nihai İnceleme Raporu üzerine taraflarca gönderilen ve Kurum kayıtlarına 6.11.2009 tarih ve 7931 sayıyla intikal eden dilekçe üzerine hazırlanan 50 6.11.2009 tarih ve 2009-2-256/BN-09-HB sayılı Bilgi Notu ile Rekabet Kurulu'na sunulmuştur. 2.11.2009 tarih ve 2009-2-95/Nİ-09-HB sayılı Nihai İnceleme Raporu, 9.11.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-110/460 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da;

- Lafarge Aslan Çimento A.Ş., Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. ve Lafarge Beton A.Ş. şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasına ilişkin olarak yapılan başvurunun Rekabet Kurulu'nun iznine tabi bir devir işlemi olduğu,
- 60 – Lafarge Beton A.Ş. şirketindeki Lafarge Aslan Çimento A.Ş., Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasına, belirlenen pazarlarda bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığı,
- 70 – Lafarge Aslan Çimento A.Ş. ve Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş., Lafarge Aslan Çimento A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasına, çimento ilgili ürünü için Lafarge Ereğli merkez alınarak belirlenen Zonguldak ili pazarında ve OYAK Bolu merkez alınarak belirlenen Bolu ve Düzce bölgesinden oluşan pazarda; bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre izin verilmesinin mümkün olmadığı,
- 80 – Bununla birlikte taraflarca yapılan ve tarafımıza bildirilen Tadil Protokol'ün de yer verilen "Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'nin sahip olduğu Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin devir kapsamından çıkartılacağı ve Lafarge Aslan Çimento A.Ş.'nin sahip olduğu Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin tamamının işlemin tamamlanılması öncesinde Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye satılacağına yönelik taahhütün" dikkate alınması ile yapılan değerlendirmelerde, yukarıda yer verilen değişikliklerin yapılması (ön koşulu ile) ardından, Lafarge Aslan Çimento A.Ş. şirketindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agreg İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasının belirlenen pazarlarda bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olmadığı, bu çerçevede 4054 sayılı 90 Kanun'un 7. maddesine göre işleme izin verilmesinde bir sakınca olmadığı,

- Ön İnceleme Raporu'nda, Hisse Devir Sözleşmesi'nin rekabet etmemeye yönelik hükümlerini içeren 8.6. maddesinin yan sınırlama olarak kabul edilmesinin mümkün olmadığı, 8.6.b maddesinin sözleşmeden çıkartılması gerektiğine yönelik ifadeler sonrasında taraflarca yapılan ve tarafımıza iletilen Tadil Protokolünün değerlendirilmesi çerçevesinde; Kurul kararının yukarıda yer verilen şekilde nihailendirilmesi durumunda, 8.6.a maddesinde rekabet etmemeye yönelik olarak sıralanan alanlardan çimento için ifade edilen alanın en fazla “*Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce*”, hazır beton için ifade edilen alanın “*İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ, Balıkesir*” ve agrega için ifade edilen alanın ise “*Marmara Bölgesi*” olabileceği, bu çerçevede Tadil Protokolü ile tarafların üzerinde mutabık kaldıkları ve tarafımıza iletilen metinde yer bulan ifadelerden çimento için ifade edilen alandan; “*İstanbul, Kırklareli ve Tekirdağ*” illerinin, hazır beton için ifade edilen alandan; “*Adapazarı*” ilinin çıkartılması gerektiği, sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Rekabet Kurumu kayıtlarına 14.5.2009 tarih ve 3434 sayılı ile intikal eden başvuru ile, Lafarge Aslan Çimento A.Ş. (Lafarge Aslan), Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Lafarge Ereğli) ve Lafarge Beton A.Ş. (Lafarge Beton) şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS (Lafarge), Agretaş ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin Ordu Yardımlaşma Kurumu (OYAK) tarafından devralınacağı bildirilerek söz konusu işleme 4054 sayılı Kanun çerçevesinde izin verilmesi talep edilmiştir. 09-31/667-M sayılı Rekabet Kurulu Kararı ile başvuru konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 10. maddesinin birinci fıkrası uyarınca nihai incelemeye alınmasına karar verilmiştir. Anılan Rekabet Kurulu Kararı ve konu ile ilgili gerekli bilgi ve belgeler, işlemin tarafları adına başvuruyu yapan temsilcilere 3.7.2009 tarih ve 2746 ile 2752 sayılı yazılar ile tebliğ edilerek, 30 gün içerisinde ilk yazılı savunmalarını yapmaları istenmiştir. Taraflar tarafından gönderilen birinci yazılı savunma Kurum kayıtlarına 30.7.2009 tarih ve 5419 sayılı yazı ile intikal etmiştir.

120 Nihai inceleme sürecinde;

- 22.7.2009 tarih ve 3061 sayılı yazı ile Faruk PETRİÇLİ (OYAK-Lafarge)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3062 sayılı yazı ile Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Akçansa)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3063 sayılı yazı ile Nuh Çimento San. A.Ş. (Nuh Çimento)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3064 sayılı yazı ile Set Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Set Çimento)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3065 sayılı yazı ile Karçimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Karçimsa)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3066 sayılı yazı ile Bartın Çimento San. ve Tic. A.Ş. (Bartın Çimento)'den,
- 22.7.2009 tarih ve 3067 sayılı yazı ile Çimentaş İzmir Çimento Fabrikası Türk A.Ş. Trakya Şubesi (Çimentaş)'nden,
- 22.7.2009 tarih ve 3068 sayılı yazı ile Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB)'nden,
- 7.9.2009 tarih ve 3821 sayılı yazı ile TÇMB'den

130

- 140
- 7.9.2009 tarih ve 3823 sayılı yazı ile Göltaş Göller Bölgesi Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Göltaş Çimento)'den,
  - 7.9.2009 tarih ve 3824 sayılı yazı ile Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çimsa)'den
  - 7.9.2009 tarih ve 3825 sayılı yazı ile Bursa Çimento Fabrikası A.Ş. (Bursa Çimento)'den,
  - 7.9.2009 tarih ve 3826 sayılı yazı ile Cimpor Yibitaş Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Cimpor Yibitaş)'den
  - 7.9.2009 tarih ve 3827 sayılı yazı ile Adoçim Çimento Beton Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Adoçim)'den,
  - 7.9.2009 tarih ve 3828 sayılı yazı ile Traçim Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Traçim)'den,
  - 7.9.2009 tarih ve 3829 sayılı yazı ile Batisöke Söke Çimento Sanayi T.A.Ş. (Batisöke Çimento)'den
  - 7.9.2009 tarih ve 3830 sayılı yazı ile Başkent Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Başkent Çimento)'den,
  - 7.9.2009 tarih ve 3831 sayılı yazı ile Set Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Set Çimento)'den
- 150

talep edilen bilgiler;

- Nuh Çimento'dan 30.7.2009 tarih ve 5407 sayılı yazı ,
  - OYAK'tan 31.7.2009 tarih ve 5453 sayılı yazı,
  - OYAK'tan 7.8.2009 tarih ve 5618 sayılı yazı,
  - Set Çimento'dan 10.8.2009 tarih ve 5633 sayılı yazı,
  - Bartın Çimento'dan 10.8.2009 tarih ve 5654 sayılı yazı,
  - Çimentaş'tan 11.8.2009 tarih ve 5672 sayılı ile 26.08.2009 tarih ve 6036 sayılı yazılar,
  - Karçimsa'dan 12.8.2009 tarih ve 5694 sayılı yazı,
  - Akçansa'dan 12.8.2009 tarih ve 5708 sayılı yazı,
  - Nuh Çimento'dan 21.8.2009 tarih ve 5881 sayılı yazı,
  - Batisöke Çimento'dan 15.9.2009 tarih ve 6696 sayılı yazı,
  - Cimpor Yibitaş'tan 15.9.2009 tarih ve 6697 sayılı yazı,
  - Çimsa'dan 16.9.2009 tarih ve 6707 sayılı yazı,
  - Bursa Çimento'dan 16.9.2009 tarih ve 6727 sayılı yazı,
  - Set Çimento'dan 16.9.2009 tarih ve 6728 sayılı yazı,
  - Göltaş Çimento'dan 30.9.2009 tarih ve 7043 sayılı yazı,
  - Göltaş Çimento'dan 23.9.2009 tarih ve 6841 sayılı yazı,
  - Traçim'den 9.10.2009 tarih ve 7285 sayılı yazı,
- 160
- 170

- Adoçim'den 9.10.2009 tarih ve 7286 sayılı yazı,
- OYAK'tan 12.10.2009 tarih ve 7325 sayılı yazı,
- Lafarge'dan 12.10.2009 tarih ve 7326 sayılı yazı,
- Akçansa'dan 12.10.2009 tarih ve 7328 sayılı yazı,
- Baştaş'tan 12.10.2009 tarih ve 7330 sayılı yazı

ile Kurum kayıtlarına girmiştir.

180 Nihai inceleme sürecinde elde edilen bilgi ve belgeler çerçevesinde hazırlanan 02.11.2009 tarih ve 2009-2-95/Nİ-09-HB sayılı Nihai İnceleme Raporu, taraflara ve Rekabet Kurulu üyelerine 3.11.2009 tarihinde tebliğ edilmiştir.

Söz konusu Nihai İnceleme Raporu üzerine taraflarca gönderilen ve Kurum kayıtlarına 6.11.2009 tarih ve 7931 sayı ile intikal eden bilgi yazısında özetle;

- Nihai İnceleme Raporu'nun 3.11.2009 tarihinde tebellüğ edildiği,
- Nihai İnceleme Raporu'nda devralma işlemine ilişkin rekabet hukuku kaygılarının ilk yazılı savunmaları ekindeki Tadil Protokolü marifetiyle giderilebileceğinin ve bu meyanda işleme izin verilmesinde bir sakınca olmadığını belirtildiği,

190 - Nihai İnceleme Raporu'nda ortaya konan bu görüş doğrultusunda tarafların 5.11.2009 tarihinde ek bir tadil protokolü (İkinci Tadil Protokolü) imzaladıkları, bu tadil protokolü ile Sözleşme'de belirlenen rekabet yasaklarının coğrafi kapsamının Nihai İnceleme Raporu'nda öngörüldüğü şekilde düzenlendiği ve Lafarge Ereğli'nin işlemin alanından çıkartılması yönünde ilk yazılı savunmaları ekinde sunulan tadil protokolündeki iradelerini yineledikleri,

200 - İlgili İkinci Tadil Protokolü'nün imzalanmış orijinal metninin yazılarının ekinde sunulduğu, devralma işlemine ilişkin rekabet hukuku kaygılarının Birinci ve İkinci Tadil Protokolleri marifetiyle giderilmiş olacağına Nihai İnceleme Raporu ile teyit edilmesi nedeniyle 4054 sayılı Kanun çerçevesinde Kanun'un 45/2. maddesinde taraflara verilen her türlü yazılı ve sözlü savunma haklarından ve bu kapsamda sınırlı sayılmamak üzere, ek yazılı görüşe cevap ve aynı Kanun'un 4. maddesinde öngörülen sözlü savunma haklarından feragat ettiklerini kabul ve beyan ettikleri,

- Bu çerçevede devralma işleminin Nihai İnceleme Raporu'nda varılan sonuçlar doğrultusunda karara bağlanması için ivedilikle Rekabet Kurulu gündemine alınmasını talep ettikleri

ifade edilmiştir. Söz konusu dilekçe 6.11.2009 tarih ve 2009-2-256/BN-09-HB sayılı Bilgi Notu ile Kurul'a bildirilmiştir. Nihai İnceleme Raporu 9.11.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-110/460 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-56 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

210

H.1. İşlemin Kapsamı

Bildirim konusunu, Lafarge Grubu'nda yer alan Lafarge ve Agretaş ile OYAK arasında 30.4.2009 tarihinde imzalanan Hisse Devir Sözleşmesi (Sözleşme) uyarınca, Lafarge Grubu'nun kontrolünde bulunan Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton şirketlerindeki Lafarge, Agretaş ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı tüm hisselerin

(Lafarge Aslan'ın halka açık olan %2,7 hissesi hariç olmak üzere)¹ OYAK tarafından devralınarak, nihai anlamda Lafarge Aslan, Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton şirketlerinin devralınması oluşturmaktadır².

İşlem sonucunda Lafarge Grubu'nun Türkiye'de hâlihazırda kontrol ettiği Batı Anadolu Çimento Sanayi A.Ş.'nin (Batıçim) kontrol unsuru içermeyen %23 hissesi dışında çimento, agrega ve hazır beton endüstrilerinde faaliyeti kalmayacaktır.

İşlem sonrasında devre konu olan şirketlerin hissedarlık yapısı aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 1: Lafarge Aslan Hissedarlık Yapısı

Devir Öncesi			Devir Sonrası		
Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)	Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)
Financière Lafarge	349.657.488,30	54,41	OYAK	625.244.978,70	97,30
Agretaş	275.587.410,40	42,89			
Adnan Nuri Özkaya	20,00	~0			
S. Erdoğan Pekenç	20,00	~0			
Ziya Kayacan	20,00	~0			
N. François Fournier	20,00	~0			
Halka Açık	17.322.867,30	2,70	Halka Açık	17.322.867,30	2,70
TOPLAM	642.567.846,00	100,00	TOPLAM	642.567.846,00	100,00

Tablo 2: Lafarge Ereğli Hissedarlık Yapısı

Devir Öncesi			Devir Sonrası		
Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)	Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)
Agretas	14.437.270	50,00	OYAK	14.437.270	50,00
Lafarge Aslan	14.437.267	50,00			
A. Nuri Özkaya	1	~0			
Tankut Soydan	1	~0	Lafarge Aslan	14.437.270	50,00
Yıldırım Yıldız	1	~0			
TOPLAM	28.874.540	100,00	TOPLAM	28.874.540	100,00

¹ Sözleşme'nin 2.2. maddesinde işlem kapsamında Lafarge Aslan, Lafarge Beton ve Lafarge Ereğli şirketlerinde hissedar olan gerçek kişilerin hisse devir prensipleri de düzenlenmiştir. Bu kapsamda azınlık hissesine sahip bu gerçek kişilerin hiçbirisi işlem sonrasında anılan teşebbüslerde hissedarlık unvanlarını koruyamayacaktır. Lafarge Aslan'ın halka açık olan %2,7'lik kısım ile ilgili bir işlem yapılmamaktadır.

² Sözleşme'nin 5.1. maddesi uyarınca Kapanış, hisse devir işlemine ilişkin olarak Rekabet Kurulu'nun izin kararına bağlanmış olup, anılan Rekabet Kurulu izni resmi olarak duyulmadan, Taraflar herhangi bir devir işlemi tesis etmeme yükümlülüğünü karşılıklı olarak imza altına almışlardır. Bu çerçevede, devralma işleminin Rekabet Kurulu'na zamanında bildirildiği anlaşılmaktadır.

Tablo 3: Lafarge Beton Hissedarlık Yapısı

Devir Öncesi			Devir Sonrası		
Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)	Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)
Lafarge Aslan	5,302,970	75,76	Lafarge Aslan	5,302,970	75,76
Agretas	1,697,026	24,24			
Ziya Kayacan	1	~			
K. Kaan Kahveci	1	~	OYAK	1,697,030	24,24
Agah Durukal	1	~			
Volkan Girişken	1	~			
TOPLAM	7,000,000	100	TOPLAM	7,000,000	100

Bununla birlikte, devralma konusu işlemin nihai inceleme sürecine alınması sonrasında taraflar, Lafarge Grubu'na ait Ereğli tesisinin OYAK'a devredilmemesi yoluyla işleme yönelik kaygıların ortadan kaldırılabilceğini ifade ederek, 29.07.2009 tarihinde bir Protokol imzalamışlar ve Lafarge Ereğli'nin hisselerinin Sözleşme'nin orijinal metninde tasarlanmış olan alım ve satımını, işlemin alanından çıkartmak konusunda anlaşmışlardır. Ayrıca, taraflar söz konusu Protokol'ün devralma işlemine ilişkin olarak alınacak kararın değerlendirilmesine dahil edilmesi yönünde talepte bulunmuşlardır.

240

H.2. Taraflar

H.2.1. Lafarge Grubu

Hisseleri Euronext Menkul Kıymetler Borsası'nda işlem gören Lafarge dünya genelinde çimento, hazır beton, agrega, alçı üretimi ve pazarlanması alanlarında faaliyet göstermektedir. Lafarge'ın 2008 yılı dünya konsolide cirosu (.....) Avro'dur.

Dosya konusu devralma işleminde satıcı olarak yer alan Lafarge'ın hisselerinin tamamını Societe Financiere Immobiliere et Mobilie SAS elinde tutmaktadır. Bu şirketin hisselerinin tamamını ise Lafarge SA kontrol etmektedir. Bildirim konusu işlemin bir diğer tarafı olan Agretaş'ın hissedarlık yapısı ise aşağıdaki gibidir:

250

Tablo 4: Agretaş Agrega İnşaat San. ve Tic. A.Ş. Hissedarlık Yapısı

Ortağın Adı	Hisse Adedi	Hisse Oranı
Financiere Lafarge	3.397.366	%60,1
Asland SA	2.225.573	%39,9
Mustafa Acarogulları	2	~ 0
Ziya Kayacan	2	~ 0
Murat Ali Soylu	2	~ 0
E. Nihal Boylu	2	~ 0
Toplam	5.652.947	%100

Lafarge Türkiye'deki faaliyetlerini, tek başına kontrolüne sahip olduğu Lafarge Aslan, Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton aracılığıyla yürütmektedir. Lafarge bu teşebbüsler aracılığı ile, Kocaeli Darıca'da faaliyet gösteren ve yıllık 1.200.000 ton klinker,

1.700.000 ton çimento üretim kapasitesine sahip bir çimento fabrikası ile Karadeniz Ereğli’de faaliyet gösteren ve yıllık 249.000 ton çimento öğütme kapasitesine sahip çimento öğütme tesisini kontrol etmektedir. Lafarge ayrıca Marmara Bölgesi’nde faaliyet gösteren dokuz hazır beton tesisi ile üç agrega ocağını kontrol etmektedir.

- 260 Devre konu olan Lafarge şirketlerinin konsolide olmayan toplam cirosu 2008 yılı itibari ile 256.766.042 TL’dir. Bu cironun 162.123.226 TL’lik tutarı çimento pazarındaki faaliyetlerinden, 82.089.095 TL’lik tutarı hazır beton pazarındaki faaliyetlerinden, 12.553.721 TL’lik tutarı ise agrega pazarındaki faaliyetlerinden elde edilmiştir.

H.2.2. OYAK

OYAK, özel hukuk hükümlerine bağlı, Türk Silahlı Kuvvetler mensuplarının yardımlaşma ve emeklilik fonudur. Merkezi Ankara’da bulunan OYAK’ın çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren 26 iştiraki bulunmaktadır. OYAK Grubu’nun 2008 yılı faaliyet gelirleri (.....) TL’dir.

- 270 OYAK’ın çimento ve yan sektörlerinde toplam yedi iştiraki bulunmaktadır. Adana Çimento Sanayii T.A.Ş., Bolu Çimento Sanayi A.Ş., Ünye Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş., Mardin Çimento Sanayii ve Ticaret A.Ş. çimento sektöründe faaliyet göstermektedir. OYAK, hazır beton sektöründeki faaliyetlerini ise OYAK Beton San ve Tic. A.Ş. çatısı altında sürdürmektedir. OYAK Çimento Grubu şirketlerinin ithalat ve ihracatları OYTAŞ İç ve Dış Tic. A.Ş. tarafından koordine edilmektedir. OYAK Çimento Grubu’nda yer alan şirketlerin 2008 yılı cirosu toplamı (.....) TL iken OYAK Beton’un 2008 yılı cirosu (.....) TL olarak gerçekleşmiştir. OYAK’ın agrega pazarında ise cirosu bulunmamaktadır. OYAK aynı zamanda OYKA Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş. ile kağıt ve kağıt torba sektöründe faaliyet göstermektedir.

280 H.3. İşlemin Niteliği

Devralma işlemi sonrasında OYAK, Lafarge Aslan, Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton’un tam kontrolüne sahip olacaktır. İlgili devralma işleminin, Lafarge Aslan, Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton’un kontrolünde değişiklik yaratması nedeniyle 1997/1 sayılı Tebliğ’in 2. maddesinin “*herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi*” şeklindeki (b) bendi kapsamında bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.4. İşlemin Bildirim Açısından Değerlendirilmesi

- 290 1997/1 sayılı Tebliğ’in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesinde; “*Bu Tebliğ’in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25’ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının yirmi beş trilyon Türk Lirasını aşması halinde Rekabet Kurulu’ndan izin almaları zorunludur.*” ifadeleri yer almaktadır.

Hem bildirim formunda yer alan ciro rakamları hem de ileriki bölümlerde ortaya konulacak pazar paylarının Tebliğ’de yer verilen bildirim eşiklerini aştığı görülmektedir. Bu nedenle, bildirim konusu devralma işleminin, Rekabet Kurulu’nun iznine tabi bir devralma işlemi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

H.5. Yapılan Tespit ve Değerlendirmeler

H.5.1. İlgili Pazar ve Yoğunlaşma Analizi

Bildirim konusu işlem, devre konu tesislerin faaliyet konuları başlıkları altında, her bir faaliyet konusuna yönelik olarak; ilgili ürün pazarı, ilgili coğrafi pazar, belirlenen pazarlarda teşebbüslerin pazar paylarının hesaplanması, yoğunlaşma analizi ve ilgili diğer konuların ele alınması şeklinde yapılmıştır. İlgili coğrafi pazarın tanımlanmasında, SSNIP başta olmak üzere çeşitli yöntemler kullanılmıştır. Yoğunlaşma analizinde ise Herfindahl-Hirschman Index (HHI) yönteminin de yer aldığı çeşitli analizler dikkate alınmıştır. Analizlere yönelik açıklamalar, yöntemlere ilk kez değinilen bölümlerde yer almaktadır.

H.5.1.1 Çimento

Bildirime konu işlem ile Kocaeli ilinde faaliyet gösteren entegre çimento fabrikası ve Zonguldak ilinde faaliyet gösteren çimento öğütme tesisi OYAK tarafından devralınacaktır.

Çimento temel olarak beyaz çimento ve gri çimento olmak üzere iki ana ürün grubuna ayrılmaktadır. Gri çimento, inşaat ve alt yapı sektörünün en büyük girdilerinden birisi durumundadır. Beyaz çimento ise daha çok yapııştırıcı ve derz dolgu malzemeleri, mimari ve dekoratif betonlar, prefabrik dış cephe panelleri, prekast elemanları üretiminde kullanılmaktadır. Bu bakımdan beyaz çimentonun kullanım alanı ve miktarı gri çimentoya oranla çok azdır.

Beyaz ve gri çimentonun (özellikle bunların girdisi konumundaki klinkerin) üretim süreçleri birbirinden ayrı yürütülmekte olup, bunların arz ve talep bakımından ikame olması söz konusu değildir. Bu bakımdan bu iki çimento türünün ayrı pazarlar olarak ele alınması gerekmektedir.

Çimento türleri ile ilgili bir diğer ayırım ise “torbalı” ve “dökme” olmak üzere pazarlama yöntemi açısından yapılmaktadır. Ayrıca, içerisindeki katkı maddesine göre de çeşitli ürün gruplarına (PKÇ 32,5, PÇ 42,5 gibi) ayrılmaktadır. Ancak, gri çimento üreten bir fabrikanın tüm bu ürünleri üretebilmesi, yani söz konusu ürünlerin arz bakımından birbirine ikame olması nedeniyle, alt pazar tanımı yapılmasına gerek bulunmadığı, yoğunlaşmanın gerçekleşeceği pazarın “(gri) çimento pazarı” olarak ele alınmasının gerektiği düşünülmektedir.

Nihai inceleme raporunda, “ilgili coğrafi pazarın” belirlenmesi amacıyla 1997/1 sayılı Tebliğ’de genel olarak ifade edilen tanımla birlikte, Rekabet Kurulu tarafından yayınlanan “İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz”da (Kılavuz) yer verilen yöntem ve teknikler kullanılmıştır.

Rekabet hukuku bağlamında “ilgili pazar” kavramı, “bir malın alımının ve satımın yapıldığı yer” anlamındaki “ekonomik pazar” kavramından farklı ele alınması gereken bir kavramdır.

Bir ürünün belli bir bölgede alım-satımının yapılıyor olması, o bölgenin “ilgili coğrafi pazara” dahil edilmesi gerektiği sonucunu doğurmamaktadır. Rekabet hukuku uygulamalarında, “pazar” tanımı yapılması nihai bir hedef olmaktan ziyade, incelenmekte olan teşebbüsün veya teşebbüslerin pazar gücüne sahip olup olmadıklarının tespit edilmesine yönelik olarak yapılan öncül bir analizdir. “İlgili pazar” tanımı vasıtasıyla, üzerinde pazar gücünün var olup olmadığının değerlendirileceği bir ürün kümesinin ya da coğrafi alanının sınırları belirlenmektedir. Bu doğrultuda, “ilgili coğrafi pazar” tanımı yapılırken pazara dahil edilecek coğrafi bölgelerdeki

350 üretim, tüketicilerin veya kullanıcıların talepleri açısından birbirleri ile ikame edilebilir olup olmadığı ve bu ikame edilebilirliğin derecesi incelenmektedir. İlgili coğrafi pazarın tanımlanması açısından, farklı bölgelerdeki üretimin birbirleri arasındaki ikame edilebilirliği değerlendirilirken, inceleme konusu bölgedeki talebin diğer bölgelerden karşılanıp karşılanamayacağı değerlendirilmektedir. Bu nedenle, bir ürünün belli bir bölgede alım-satımının yapılıyor olması, o bölgedeki üretimin diğer bölgelerdeki üretim ile ikame ilişkisi içinde olup olmadığının tespit edilmesi açısından yeterli bir ölçüt değildir.

360 Daha somut bir ifadeyle, A bölgesinde kurulu bir teşebbüs hakkında yürütülen bir inceleme söz konusu olduğunda, ilgili coğrafi pazarın belirlenmesinde, A bölgesindeki fiyat artışlarına karşılık A bölgesindeki talebin diğer bölgelerde (B, C ve D) üretilen ürünlerle karşılanıp karşılanmayacağını incelenmesi gerekmektedir. Halbuki, A bölgesinde üretilen ürünlerin B, C ve D bölgelerinde alım-satımının yapılıyor olması bu değerlendirmede dikkate alınan bir husus değildir.

1997/1 sayılı Tebliğ'de ilgili coğrafi pazarın belirlenmesi amacıyla genel bir tanım olarak aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir.

“Coğrafi pazar, teşebbüslerin mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşullarının yeterli derecede homojen ve özellikle rekabet koşulları komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için bu bölgelerden kolayca ayrılabilen bölgelerdir.”

Kılavuz'un (2.1.2) no'lu bölümünde ilgili coğrafi pazarın tanımlanması amacıyla,

370 *“...değişik bölgelerdeki teşebbüslerin müşteriler için gerçekten birer alternatif arz kaynağı oluşturup oluşturmadığı incelenir. Bu incelemede, talebin yapısı göz önüne alınır. İncelenen teşebbüslerin müşterilerinin siparişlerini kısa dönemde ve ihmal edilebilir maliyetlerle başka yerlerdeki teşebbüslere kaydırıp kaydıramayacakları temel noktayı oluşturacaktır.”*

ifadelerine yer verilmektedir.

Talep ikamesinin ne şekilde değerlendirilmesi gerektiği hususunda ise Kılavuz'un (1.3.1) no'lu başlığında “fiyatlarda küçük, kalıcı bir değişim” testinin uygulanabileceği ifade edilmektedir. Bu test ABD ve AB rekabet hukuku literatüründe SSNIP testi (Small but Significant and Non-transitory Increase in Prices) olarak bilinmektedir. Söz konusu testin uygulanmasına yönelik olarak Kılavuz'da aşağıdaki ifadeler yer verilmektedir (s.3-4) :

380 *“... Bu belirlemeyi yapmanın bir yolu göreceli fiyatlarda küçük, kalıcı bir değişim meydana geldiği varsayılarak müşterilerin bu değişime yönelik olası tepkilerinin değerlendirilmesidir. Yani, pazar tanımlama çalışması göreceli fiyatlarda meydana gelen küçük, kalıcı değişiklikler karşısında gelişen talep ikamesini dikkate alır.*

Pazar tanımlamasına, ilgili teşebbüslerin ürünlerinden ve bunları sattıkları bölgelerden başlanacaktır. Diğer bazı ürünler ve bölgeler ise, bu teşebbüslerin kısa dönemdeki fiyatlandırma kararlarını etkileme ve sınırlama durumlarına bakılarak pazar tanımına dahil edilecektir.

390 *İnceleme konusu ürünlerde ve bölgelerde küçük fakat belirgin ve kalıcı, farazi bir göreceli fiyat artışı karşısında müşterilerin kolayca bulunabilir ikame ürünlere veya başka yerlerdeki tedarikçilere yönelip yönelmeyecekleri önemlidir. Fiyat artışından dolayı ürünün satışlarında meydana gelecek azalma, kar sağlanmasını önleyecek ölçüde olursa, başka ikame ürünler ve bölgeler de pazar tanımına katılır. Bu işlem,*

göreceli fiyatlarda meydana gelecek küçük, kalıcı artışların karlı olmasına olanak verecek bir ürünler ve bölgeler bileşimine ulaşıncaya kadar sürdürülür...”

AB uygulamalarında söz konusu fiyatlardaki “küçük, kalıcı bir değişim” oranı %10 olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple, dosya konusu işlem bakımından da bu oran kullanılmıştır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde eldeki dosya bakımından uygulanacak olan SSNIP testi aşağıdaki aşamalara göre yapılmıştır:

- 400
- 1) İşlem konusu tesislere ilişkin ilgili coğrafi pazar tanımlanması için birer başlangıç bölgesi belirlenecek,
  - 2) Bu bölgede kurulu tüm tesislerin tamamının bir tekel tarafından kontrol ediliyor olduğu varsayılarak söz konusu tesislerde üretilen ürünlerin fiyatlarının %10 oranında yükseltilmesi sonucu söz konusu tekelin 2008 ve 2009 ilk altı aylık toplam karları hesaplanacak,
  - 3) Fiyat artışı sonrasında hesaplanan toplam karlar, fiyat artışı öncesindeki toplam karlardan fazla ise ilgili coğrafi pazar başlangıç bölgesi ile sınırlı olacak şekilde tanımlanacaktır.
  - 4) Fiyat artışı tekelin toplam karları açısından önceki duruma göre azalıyorsa, başlangıç bölgesine yeni bölgeler eklenerek teste devam edilecektir. Yeni bölgelerin eklenmesi ise, başlangıç bölgesine en fazla hangi bölgeden ürün akışı olduğuna göre belirlenecektir. Yeni eklenen bölgedeki üreticilerin de varsayımsal tekel tarafından kontrol edildiği varsayılarak fiyat artışının toplam karlar üzerinde etkisi yeniden değerlendirilecektir.
  - 5) Fiyat artışının, önceki duruma göre toplam karlarda artışa yol açtığı noktada yeni bölge eklenmesine son verilerek, en son eklenen bölgenin de dahil olduğu alan “ilgili coğrafi pazar” olarak tanımlanacaktır.
- 410

420 SSNIP testine doğal olarak işlem taraflarının tesislerinin bulunduğu iller olan Bolu, Kocaeli ve Zonguldak illerinden başlanacaktır. Ancak, bu iller arasındaki bölgede bulunan yer almakla birlikte üzerinde kurulu üretim tesisi bulunmayan iller, kendilerine en çok satış yapan tesisin bulunduğu il ile aynı bölgede kabul edilmiştir. Bu durumda, SSNIP testinin başlangıç aşamasında ilk test edilecek bölgeler;

- Oyak Bolu tesisi açısından “Bolu ve Düzce”,
- Lafarge Aslan (Darıca) tesisi açısından “Kocaeli ve Sakarya”,
- Lafarge Ereğli tesisi açısından ise “Zonguldak”

olarak belirlenmiştir.

430 Bir bölgede %10'luk farazi bir fiyat artışının o bölgede faaliyet gösteren tesislerin karları bakımından etkisinin ölçülebilmesi için iki önemli bilgiye ihtiyaç duyulmaktadır. Bunlardan birincisi, her tesisin her ildeki talebinin kendi ve çapraz fiyat esneklikleridir. Diğeri ise, her tesisin fiyatı ile birim maliyetleri arasındaki farkı gösteren “mark-up” oranıdır. Dosya konusu işlemde ilgili pazar tanımında kullanılacak talep esneklikleri, Steven Berry (1994)³ tarafından geliştirilen “nested logit modeli” çerçevesinde tahmin edilmiştir. Verilerin tamamı ilgili çimento tesislerince sağlanmıştır. Kullanılan ekonometrik modelde, öncelikle dökme

³ Berry, S.T. (1994), Estimating Discrete-Choice Models of Product Differentiation. *Rand Journal of Economics*, Vol. 25(2), Summer, 242-262.

440 çimento ürünleri dayanım dereceleri olan 32,5, 42,5 ve 52,5'lük sınıflandırmalara göre üç gruba ayrılmış, tesislerin her grup içindeki ürünleri ayrı birer ürün olarak kabul edilmiştir. Bu grublama sonucunda aynı grubun içindeki ürünlerin diğer gruptaki ürünlere oranla birbirleriyle daha yakın ikame edilebilir olduğu kabul edilmiştir. "Mark-up" oranları ise birleşme taraflarınca sağlanan ortalama

450 değişken maliyet verileri kullanılarak hesaplanmıştır. Ekonometrik modelin sonuçlarında fiyat, grup içi pazar payı ve müşterilerin tesise uzaklığı gibi değişkenlerin katsayıları istatistiksel olarak anlamlı çıkarak teorik tutarlılığı sağlamışlardır.

Yukarıda "SSNIP Testinin Yöntemi" adlı bölümde izah edildiği gibi eldeki dosya bakımından Lafarge Aslan için "Kocaeli-Sakarya" bölgesinden başlanmıştır. OYAK Çimento ve Lafarge Ereğli tesisleri için ise başlangıç bölgeleri sırasıyla "Bolu-Düzce" ve "Zonguldak" olarak belirlenmiştir. Söz konusu başlangıç bölgelerinde kurulu tesislerin aynı varsayımsal tekelin bünyesinde bulunduğu düşünülerek bu tesislerin tüm ürünlerinde %10'luk fiyat artışı yapmaları sonucu varsayımsal tekelin toplam karlarının söz konusu başlangıç bölgesinde ne şekilde etkilendiği hesaplanmıştır. Bu hesaplama yapılırken, varsayımsal tekele ait her ürünün kendi fiyat esnekliğine, (tekelin diğer ürünlerindeki fiyat artışı sonucu) o ürünün talebindeki artışı gösteren çapraz fiyat esneklikleri eklenerek "artık talep esnekliği" (residual demand elasticity) hesaplanmıştır.

Yapılan SSNIP testleri sonucunda;

- *Kocaeli-Sakarya* bölgesinde, Lafarge Aslan ve Nuh Çimento'nun
- *Bolu-Düzce* bölgesinde OYAK Bolu Çimento'nun
- Zonguldak ilinde Lafarge Ereğli Çimento'nun

460 karlı biçimde %10'luk fiyat artışı gerçekleştirebilecekleri tespit edilerek yukarıda sayılan bölgelerin ayrı ayrı birer ilgili coğrafi pazar olarak tanımlanmasına karar verilmiştir.

H.5.1.1.1. Lafarge Ereğli

SSNIP testi çerçevesinde Lafarge Ereğli bakımından ilgili coğrafi pazar Zonguldak ili olarak belirlenmiştir. Zonguldak ili pazarındaki mevcut piyasa yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 5: 2008 yılı Zonguldak İline Satış Yapan Teşebbüsler ve Pazar Payları

Tesisler	Zonguldak	Pazar payı (%) (Tesis)	Pazar Payı(%) (Teşebbüs)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)
OYAK- Bolu	(...)	(...)	(...)
Set-Ankara	(...)	(...)	(...)
Sanko- Bartın	(...)	(...)	(...)
Oyak-Ankara			-
Karçimsa	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)		-
Toplam Pazar Tüketimi	416.412	100,00	100
HHI	2545,18		

470 Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, 2008 yılında OYAK Bolu Zonguldak ili pazarında %(....)'lük pazar payı ile lider konumundadır. Lafarge (Lafarge Aslan+ Lafarge Ereğli) %(....) pazar payı ile OYAK Bolu'nun en yakın rakibidir. Pazardaki diğer oyuncular ise %(....)'lik pazar payı ile Set-Ankara, %(....) ile Sanko-Bartın, % (....) ile Nuh Çimento ve %(....) ile Karçimsa'dır. Görüldüğü üzere Zonguldak ili, 3881,65 HHI oranıyla mevcut durumda yoğunlaşma seviyesi oldukça yüksek bir pazar yapısı sergilemektedir. Zonguldak ili pazarının 2006-2009/altı aylık görünümüne ilişkin bilgiler ise aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 6: 2006-2009/altı ay Zonguldak İline Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları

Tesis	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)
Nuh Çimento	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge A.	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge E.	(....)	(....)	(....)	(....)
OYAK Bolu	(....)	(....)	(....)	(....)
Set Ankara	-	-	(....)	(....)
Sanko Bartın	(....)	(....)	(....)	(....)
Baştaş	(....)	-	-	-
Karçimsa	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100
HHI	3139,31	2995,76	2545,18	3881,65

480 2006-2009 yıllarına ait veriler incelendiğinde, söz konusu yıllar içerisinde ilgili pazarda OYAK ve Lafarge'ın önemli bir üstünlüğünün bulunduğu görülmektedir. Lafarge Ereğli 2006 yılında en yakın rakibi olan OYAK Bolu'nun ortalama iki katı büyüklükte bir pazar payı ile lider konumda iken, yıllar içerisinde pazar payını kaybederek OYAK Bolu'nun gerisine düşmüştür. Bununla birlikte, söz konusu grupların pazar paylarının toplamı 2009 yılı ilk altı ayı içerisinde %(....)'ye çıkmakla beraber, 2006 yılından bu yana her zaman %(....)'ün üzerinde seyretmiştir. Dolayısıyla ilgili pazarın, çok büyük bir oranda söz konusu grupların karşılıklı pazar konumları çerçevesinde şekillendiğini söylemek yanlış olmayacaktır. Bu durum söz konusu grupların ilgili pazarda uzun bir dönemdir birbirlerinin en yakın rakipleri konumunda bulduklarına işaret etmektedir. Diğer oyuncular incelendiğinde ise, ilgili piyasada 2008 yılına kadar ortalama %(....) pazar payı ile Sanko-Bartın'ın dışında 490 önemli kabul edilebilecek başka bir aktörün bulunmadığı görülmektedir. 2008 yılından itibaren ise ortalama %(....) pazar payı ile Set-Ankara Zonguldak ilinde varlık göstermeye başlamıştır. Ancak yukarıda yer verilen bilgiler incelendiğinde, Set-Ankara'nın varlığının çoğunlukla, OYAK ve Lafarge'ın dışında kalan oyuncuların pazar paylarından pay kapma şeklinde geliştiği görülmektedir. Bu anlamda Zonguldak ilinin pazar yapısının temel olarak 2006-2009 yıllarının tümünde önemli ölçüde aynı kaldığını söylemek mümkündür.

500 Yukarıda yer verilen pazar paylarına ilişkin bilgilerden görüldüğü üzere, 2006-2009/altı aylık dönemin tamamında Zonguldak ili pazarının oldukça önemli bir kısmını, OYAK Bolu ve Lafarge Ereğli oluşturmaktadır. Dolayısıyla analize konu dönemin tamamında Zonguldak ili, yoğunlaşma seviyesi oldukça yüksek bir pazar özelliği göstermektedir. Nitekim HHI oranlarına bakıldığında da pazarda, 2006 ve 2008 yılları arasında sırasıyla 3139, 2995 ve 2545 olmak üzere her zaman 2500 üzerinde bir HHI seviyesine ulaşıldığı görülmektedir. Benzer şekilde söz konusu döneme ilişkin CR2 rakamlarının da (69,81; 66,81; 63,99) oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

510 Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, bir veya birden fazla teşebbüs arasındaki hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirmeye yönelik olarak, herhangi bir mal/hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak birleşme veya devralma işlemleri yasaklanmaktadır. İşlem sonucunda devralan tarafın hakim duruma gelmesi diğer bir ifade ile "rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü"ne sahip olması, ilgili teşebbüse fiyatları artırma, üretimi kısıtlama gibi tüketici refahına olumsuz etki edecek şekilde davranabilme imkanı tanıyabilmektedir.

520 Hakim durum analizlerinde göz önüne alınan kriterlerin en önemlisini şüphesiz ki pazar payları oluşturmaktadır. Yüksek pazar payları bir teşebbüsün ilgili piyasa(lar)da hakim durumda bulunduğu en önemli göstergesi olarak kabul edilmektedir. Nitekim AB'nin Yatay Birleşmelerin Değerlendirilmesine İlişkin Rehber (AB Rehberi)'nde⁴ de %50 ve üzeri pazar paylarının tek başına hakim durumun göstergesi olarak kabul edilebileceği ifade edilmektedir. Pazar paylarına ek olarak, ilgili pazarın potansiyel rekabet ve giriş engelleri bakımından değerlendirilmesi de hakim durum analizlerinde önemli bir yer tutmaktadır. Hakim durum analizlerinde üzerinde durulması gereken diğer kriterleri ise; alıcı gücünün varlığı, pazarda bağımsız hareket eden teşebbüs sayısı, birleşmenin pazardaki yoğunlaşma oranları üzerindeki etkileri, birleşme sonrasında bir etkinliğin, kapsam ve ölçek ekonomilerinin oluşup oluşmadığı şeklinde özetlemek mümkündür. Aşağıda bildirim konusu işleme ilişkin olarak yapılan hakim durum analizine yer verilmektedir.

530 Bilindiği gibi bildirim konu işlem ile OYAK tarafından Lafarge Ereğli ve Lafarge Aslan devralınmaktadır. Lafarge Ereğli merkezli olarak belirlenen coğrafi pazarda devralma sonrası oluşacak piyasa yapısına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 7: 2008 yılı Zonguldak İline Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları

Tesisler	Zonguldak	Pazar payı (%) (Tesis)	İşlem Öncesi	İşlem Sonrası
			Pazar Payı(%) (Teşebbüs)	Pazar Payı(%) (Teşebbüs)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)
OYAK- Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Set-Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko- Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)
Karçimsa	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	-		
Toplam Pazar Tüketimi	416.412	100,00	100	100
HHI			2545,18	4544,63

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere devir işlemi OYAK'ın %(...) gibi oldukça yüksek bir pazar gücüne sahip olmasıyla sonuçlanacaktır. İşlem sonrasında OYAK'ın rakipleri Set-Ankara (%...), Sanko Bartın (%...), Nuh Çimento (%...) ve Karçimsa

⁴ Guidelines on the Assessment of Horizontal Mergers Under the Council Regulation on the Control of Concentrations Between Undertakings (2004/C 31/03) Mad. 17.

(%....) kalacak, OYAK en güçlü rakibinden ortalama dört kat daha fazla bir pazar payına sahip olacaktır. Bildirim konusu işlem ile OYAK Bolu, uzun bir dönemdir ilgili piyasadaki en yakın ve önemli rakibi olan Lafarge'ı devralarak, pazardaki liderliğini pekiştirecektir. İşlem sonrasında pazarın HHI oranlarında, AB Rehberi'deki eşiklerin çok üzerinde olacak şekilde 1999,45'lik bir artış yaşanacaktır.

540 İşlemin 2006-2009/altı aylık döneme ilişkin sonuçlarına ise aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 8 : İşlem Sonrasında OYAK'ın Sahip Olacağı Pazar Payları

	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009/altı ay (%)
Oyak+ Lafarge A.+ Lafarge E.	(....)	(....)	(....)	(....)

2006 ve 2007 yılları ile 2009 yılının ilk altı ayına ait veriler dikkate alındığında da bildirim konusu işlemin, Lafarge'ın ilgili piyasanın dışında kalmasıyla pazardaki önemli bir aktörün elimine edilmesine yol açacağı görülmektedir. Diğer bir ifadeyle devralma işlemi, ilgili pazardaki en önemli rakiplerin güçlerini birleştirmeleriyle sonuçlanacaktır.

550 2006 ve 2007 yılları satış ve pazar payı rakamları incelendiğinde, OYAK'ın işlem sonrasında sırasıyla %(....) ve %(....)'lik bir pazar payına ulaşarak pazarda lider konuma yükseleceği görülmektedir. Söz konusu yıllar bakımından da işlem sonucunda ilgili pazardaki en önemli aktörlerden biri olan Lafarge, piyasa dışına çıkmış olacaktır.

560 Son üç yıl bakımından yapılan analizlerin tamamında OYAK'ın pazar payının oldukça yükselmesinin yanında dikkat çekici bir diğer hususu rakiplerin pazar payları oluşturmaktadır. Yukarıda yer verilen 2006-2009 yıllarına ait pazar payı rakamları incelendiğinde, işlem sonrasında OYAK'ın en yakın rakibinden sırasıyla yaklaşık olarak %(....), %(....), %(....) ve %(....) daha fazla bir pazar payına sahip olacağı görülmektedir. Diğer bir ifade ile işlem sonrasında OYAK, pazar payları bakımından en güçlü rakibinin ortalama dört katı bir büyüklüğe ulaşacaktır. Bu çerçevede işlemin en önemli sonuçlarından bir diğerinin halihazırda oldukça yüksek olan pazar yoğunlaşma oranlarının daha da artırılması olduğu görülmektedir. 2006- 2009/altı ay verilerine göre, pazardaki HHI oranları ile işlem sonrası HHI oranlarında yaşanacak değişimlere aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 9: İşlemin HHI Oranlarına Etkisi

	2006 HHI	2006 HHI Δ	2007 HHI	2007 HHI Δ	2008 HHI	2008 HHI Δ	2009 HHI	2009 HHI Δ
İşlem Öncesi	3139,31	2173,23	2995,76	2201,06	2545,18	1999,45	3881,65	1817,80
İşlem Sonrası	5312,54		5196,82		4544,63		5699,45	

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, bildirim konusu işlem neticesinde, 2006-2009/altı aylık dönem bakımından yapılan değerlendirmelerin tamamında gerek pazarın mevcut HHI oranları gerekse işlem sonrası HHI değişimleri, AB Rehberi'nde yer alan eşiklerin oldukça üzerinde gerçekleşmektedir.

570 Yukarıda yer verilen bilgilerden, işlem neticesinde OYAK'ın, ilgili pazarda tek başına hakim durum yaratılmasını işaret edecek yükseklikte bir pazar payına ulaştığı ve yoğunlaşma oranlarında da ciddi artışın yaşandığı anlaşılmaktadır. Bununla birlikte,

AB Rehberi'nde⁵ de belirtildiği gibi HHI oranları ve bu oranlardaki değişim tek başına rekabetçi kaygıların varlığı ya da yokluğu için bir önkabul olarak ele alınamaz. HHI oranlarının yanında pazardaki diğer faktörlerin işlem sonucunda bir hakim durumun ortaya çıkmasına veya hakim durumun güçlendirilmesine imkan tanıyıp tanımayacağına da bakılmalıdır.

580 Bu çerçevede ilgili pazarın, hakim durum analizlerinde dikkate alınması gereken diğer kriterler bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Bilindiği gibi entegre bir çimento tesisinin kurulması oldukça yüksek sabit maliyetleri gerektirmektedir. TÇMB'den alınan bilgilere göre entegre bir tesisin kurulması yasal izinler de dahil olmak üzere ortalama üç yıl sürmekte ve 1 Milyon/ton klinker kapasiteli bir tesis için ortalama 100-120 Milyon Avro yatırım gerekmektedir⁶. Bu anlamda, önemli büyüklükteki sabit yatırım tutarları dikkate alındığında, piyasaya girişlerin kolay olduğundan söz edebilmek mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte halihazırda Zonguldak iline satış yapan teşebbüslerin (Lafarge Ereğli, OYAK Bolu, Sanko Bartın ve Set-Ankara) kapasiteleri incelendiğinde, söz konusu tesislerin 2008 yılında pazardaki toplam üretimlerinin (2.512.114 ton/yıl) yaklaşık iki katı, bu bölgeye satışlarının (382.784 ton) ise yaklaşık on üç katı (5.052.000 ton/yıl) büyüklükte bir kapasiteye sahip oldukları görülmektedir⁷. Dolayısıyla Zonguldak ili pazarında 590 yaşanacak olası bir talep artışının rahatlıkla halihazırda bu bölgeye satış yapan tesisler tarafından karşılanabileceği ve bu durumun ilgili pazara girişleri daha da güçleştirmektedir. Öte yandan, bildirim formunda OYAK Bolu'nun 2007 yılında aldığı yönetim kurulu kararı ile Ereğli'de 1 Milyon Ton/Yıl kapasiteli cüruf ve cürufu çimento tesisi kurmaya karar verdiği, bu yatırımın, 2010 yılının başlarında devreye girmesinin planladığı ve Lafarge Ereğli tesisine göre ciddi maliyet avantajına sahip olacağı, bu yeni tesisin yerinin, cürufu temin edeceği Ereğli Demir Çelik Fabrikası'na yakın olması düşünülmüş seçildiği, hedef pazarının ise ürettiği ürünün yeni, katma değerli ve etrafındaki pazardaki müşteriler tarafından tanınmıyor olması nedeniyle ağırlıklı olarak Marmara ve yurtdışı olmasının planlandığı bilgilerine yer verildiği 600 görülmektedir. İşlem neticesinde ortalama %(...) pazar payı ile lider konuma yükselecek olan OYAK tarafından gerçekleştirilecek bu ölçüde bir yatırım, ilgili pazar bakımından OYAK'ın pazar gücünün artırılması ve potansiyel rekabetin daha da kısıtlanması bakımından önemli olmaktadır.

Zonguldak ili pazarı bakımından yeni girişlerin oldukça sınırlı olduğu 2006-2009/altı ay verileri incelendiğinde de göze çarpmaktadır. Daha önce ifade edildiği üzere söz konusu yıllar içerisinde, OYAK Bolu ve Lafarge Ereğli Zonguldak ili pazarında lider aktörler olmuş, son dört yılın tamamında söz konusu teşebbüslerin birlikte pazar paylarının toplamı her zaman %(...) üzerinde gerçekleşmiştir. Söz konusu dönem 610 içerisinde bu teşebbüslerin dışında kayda değer pazar payına sahip (Set-Ankara ve Sanko Bartın) yalnızca iki aktörden söz edilebilmektedir.

⁵ Bkz. Dipnot No:10, s. 7, par. 21

⁶ TÇMB'den gelen bilgilere göre; inşaat ruhsatları ve deşarj izin süreçleri proje aşamasında devam etmekle birlikte a) proje öncesi Çevre ve Orman Bakanlığı'nca tamamlanacak olan çevresel etki değerlendirmesi süreci 3-6 ay, b) belediyelerden yer seçim belgesi 1-2 ay c)deneme izin süresi devreye girme aşamasında son 2 ay d) emisyon izinleri 6 ay e) GSM devreye girdikten sonra 1 yıl f) fabrika açıldıktan sonra deneme izni 1-2 ay sürmektedir. İzin süreçleri dışında entegre bir çimento tesisinin fiziki kuruluş süresi yaklaşık kapasite ve teknolojilere göre 18-24 ay sürmekte, tüm maliyetler dahil olmak üzere ortalama olarak kurulum maliyeti;100-120 Euro ton/yıl klinker (çimento öğütme+paketleme dahil, arazi alımları hariç) olarak tahmin edilmektedir.

⁷ 2008 yılına ait çimento kapasite bilgileri TÇMB'den sağlanmış olup, OYAK Bolu ve Lafarge Ereğli'ye ilişkin bilgiler bildirim formundan alınmıştır.

İlgili pazarın hakim durum analizlerinde dikkate alınan diğer kriterler bakımından değerlendirilmesinde ilk olarak, alıcı gücünün eksikliğinden bahsedebilmek mümkündür. İlgili bölgede faaliyet gösteren tesislerin müşteri portföyü incelendiğinde, söz konusu tesislerden çok sayıda alıcıya, düşük miktarlarda satış yapıldığı görülmektedir. Dolayısıyla, alıcıların çimento üreticilerine karşı bir gücünden söz etmek olanaklı değildir. Bununla birlikte, birleşme sonrası birim maliyetlerde düşüş yaratacak ve tüketici lehine fiyatların düşmesine neden olabilecek düzeyde bir etkinliğin oluşması da beklenmemektedir. Zira çimento teknolojik gelişmesi durmuş kabul edilen ve reel üretim maliyetleri çok fazla değişkenlik göstermeyen bir ürün niteliği taşımaktadır. Bilindiği gibi çimento tesislerinde çimento ürünü dışında bir üretim gerçekleştirilmemektedir. Bu bağlamda kapsam ekonomilerinden bahsetmek mümkün değildir. Dolayısıyla işlem sonucunda ilgili pazarda ölçek ve kapsam ekonomilerinden kaynaklı bir maliyet azalması da beklenmemektedir. Nitekim taraflarca yapılan savunmalarda da işlemin hazır beton alanında maliyetlerin ve dolayısıyla fiyatların aşağı çekilmesini sağlayabilecek bir etkinlik yaratacağı ifade edilmiş iken, doğrudan doğruya çimento alanında yaratılacak herhangi bir etkinlik savunmasına yer verilmemiştir.

Yukarıda yer verilen değerlendirmelerden görüldüğü üzere, 2006- 2008 yılları ile 2009 yılı ilk altı ay verileri ışığında yapılan analizlere göre;

- 630 I. Zonguldak ili pazarının yapısının genel olarak OYAK Bolu ve Lafarge Ereğli'nin karşılıklı pazar konumları çerçevesinde şekillendiği görülmektedir. Söz konusu teşebbüslerin dışında pazarda kayda değer pazar paylarına (%....-....) sahip iki teşebbüs bulunmaktadır.
- II. İşlem ile OYAK Bolu ilgili pazardaki en güçlü ve yakın rakibini devralmaktadır.
- III. İşlem sonrasında OYAK ortalama %(....) üzerinde, oldukça yüksek bir pazar payına ulaşarak ilgili pazardaki lider konumunu pekiştirecektir.
- IV. İşlem sonrasında pazardaki oyuncu sayısı dörtten üçe düşerken, birinci oyuncu ile diğer ikisi arasındaki pazar payı farkı ortalama %(....) ile dört katın üzerine çıkacaktır.
- 640 V. Zonguldak ili pazarı halihazırda oldukça yüksek yoğunlaşma oranlarına sahip bir pazardır. Pazarın HHI oranları ortalama 3000 değerlerinde seyretmektedir. Devralma işlemi, pazardaki yoğunlaşma oranlarını büyük ölçüde arttırmaktadır. İşlem sonrasında HHI değerlerinde ortalama 2000'lik bir artış yaşanmaktadır. Dolayısıyla hem pazarın HHI seviyesi hem de işlem sonrasında HHI oranlarında yaşanan değişim AB Rehberi'ndeki eşiklerin oldukça üzerinde gerçekleşmektedir.
- VI. İlgili pazarın mevcut oyuncularının kapasiteleri ile yeni bir entegre tesis kurulumu için gerekli süre-maliyet göz önüne alındığında, piyasaya yeni girişler muhtemel görünmemektedir.
- 650 VII. İlgili pazarda yer alan teşebbüslerin çok sayıda alıcıya düşük miktarlarda satış yaptığı dikkate alındığında, alıcı gücünden bahsetmek olanaklı değildir.
- VIII. İşlem sonrasında maliyetlerde düşüş yaratacak veya tüketici lehine olacak herhangi bir etkinliğin oluşması beklenmemektedir.

Yukarıdaki değerlendirmeler ışığında, hem çimento piyasasının genel özellikleri hem de Zonguldak ili pazarına özel koşullar dikkate alındığında, ilgili pazardaki fiili veya potansiyel rekabetin veya alıcıların, OYAK'ın ilgili işlem neticesinde kazanacağı

660 önemli derecedeki pazar gücünü kullanmasını sınırlandırmakta yetersiz kalmaktadır. Bu çerçevede bildirim konusu işlem, Lafarge Ereğli tesisi merkez alınarak belirlenen pazarda, OYAK'ın tek başına hakim duruma gelerek rekabeti önemli ölçüde azaltması sonucunu doğurmaktadır.

670 Ön İnceleme akabinde, taraflar gönderdikleri savunmalarında, (Lafarge Ereğli'nin OYAK'a devredilmemesi yoluyla) nihai incelemeye alınan işleme yönelik kaygıların ortadan kaldırılabileceğini düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu amaçla taraflar 29.07.2009 tarihinde Birinci Tadil Protokolü'nü imzalamışlar ve Lafarge Ereğli'nin hisselerinin Sözleşme'nin orijinal metninde tasarlanmış olan alım ve satımını, işlemin alanından çıkartmak konusunda anlaşmışlardır. Taraflar savunmalarında söz konusu Protokol'ün devralma işlemine ilişkin olarak alınacak kararın değerlendirilmesine dahil edilmesi talebinde bulunmaktadırlar. Bu çerçevede işlem, "tarafımıza taahhüt olarak sunulan" söz konusu yeni durum bakımından tekrar analiz edilmiştir. Lafarge Ereğli hisselerinin alım ve satımının devir kapsamından çıkartılması çerçevesinde, Zonguldak ili pazarı açısından işlemin yeniden değerlendirilmesi aşağıdaki gibidir.

Bilindiği gibi Lafarge Grubu Zonguldak ili pazarında Lafarge Ereğli ve Lafarge Aslan aracılığı ile faaliyet göstermektedir. Ancak 2006-2009/altı ay verilerine bakıldığında, Lafarge'ın bu bölgedeki gücünün temelde Lafarge Ereğli'den kaynaklandığı görülmektedir. Nitekim daha önce yer verilen pazar paylarına ilişkin tablo incelendiğinde (**Tablo 6**), 2006-2009 yılları arasında; Lafarge Ereğli'nin ilgili bölgede ortalama %(....) gibi yüksek bir pazar payına, öte yandan Lafarge Aslan'ın ise ortalama %(....) gibi oldukça düşük bir pazar payına sahip olduğu görülmektedir

680 2006-2009/altı aylık dönemde, Zonguldak ili bakımından Lafarge Ereğli tesisinin işlem dışında bırakılması sonucu oluşacak pazar yapılanması aşağıda sunulmaktadır.

Tablo 10: Lafarge Ereğli Dışarıda Bırakıldığı Durumda İşlem Sonrasında OYAK'ın Sahip Olacağı Pazar Payları ve Pazarın Genel Görünümü

		2006 (%)		2007 (%)		2008 (%)		2009/altı ay (%)	
Oyak	Oyak+ Lafarge A.	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge A.		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Nuh Çimento		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge E.		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Set Ankara		-	-	-	-	(....)	(....)	(....)	(....)
Sanko Bartın		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Baştaş		(....)	(....)	-	-	-	-	-	-
Karçimsa		(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam		100	100	100	100	100	100	100	100

690 Yukarıda yer verilen tablodan görüldüğü üzere, Lafarge Ereğli'nin işlem kapsamından çıkartılması ve OYAK Bolu tarafından yalnızca Lafarge Aslan'ın devranılması işlemi Zonguldak ili pazarının yapısında fark edilir bir değişikliğe neden olmamaktadır. Nitekim Lafarge Aslan'ın devralınmasıyla, OYAK'ın pazar paylarında 2006-2009/altı ayında sırasıyla %(....), %(....), %(....) ve %(....)'lik gibi oldukça düşük bir artış yaşanacaktır. İşlem sonrasında Zonguldak ili pazarında OYAK Bolu'nun en güçlü ve yakın rakibi olan Lafarge Ereğli'nin pazardaki mevcudiyeti devam edecektir. Öte yandan, Lafarge Ereğli'nin bir öğütme tesisi olduğu ve klinkeri dışarıdan temin edecek olması nedeniyle pazarda kendi ayakları üzerinde durabilecek bir oyuncu niteliği gösteremeyeceği olasılığı, taraflarca savunmalarda yer verilen Lafarge

Ereğli'nin halihazırda klinker ihtiyacının önemli bir kısmını Lafarge Aslan dışındaki tesislerden sağladığı bilgisi ışığında önemini yitirmektedir⁸. Aşağıda yer verilen bilgilerden de görüldüğü üzere Lafarge Ereğli, 2007 yılından itibaren klinker ihtiyacının önemli bir kısmını (ortalama % ....), Lafarge Aslan dışındaki fabrikalardan sağlamaktadır. Bu çerçevede Lafarge Ereğli ilgili piyasada rekabetçi bir oyuncu olarak faaliyetlerine devam edebilecektir.

Tablo 11: 2006-2008 yılları Lafarge Ereğli'nin Klinker Tedarikçileri

Yıllar	2006	2007	2008
Toplam Alınan Klinker (Ton)	(...)	(...)	(...)
Lafarge Aslan'dan Alınan Klinkerin Toplam İçerisindeki Payı	(....)ton	(....)ton	(....)ton
	%(....)	%(....)	%(....)
Türkiye'deki Diğer Fabrikalardan Alınan Klinkerin Toplam İçerisindeki Payı	(....)ton	(....)ton	(....)ton
	%(....)	%(....)	%(....)
İthal Edilen Klinkerin Toplam İçerisindeki Payı	(....)ton	(....)ton	(....)
	%(....)	%(....)	%(....)
Toplam (%)	100	100	100

Lafarge Ereğli'nin işlem dışında bırakıldığı durumda 2006- 2009/altı ay verilerine göre pazardaki HHI oranları ile işlem sonrasında oluşacak HHI değişimlere ise aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 12: İşlemin HHI Oranlarına Etkisi

	2006 HHI	2006 HHI Δ	2007 HHI	2007 HHI Δ	2008 HHI	2008 HHI Δ	2009 HHI	2009 HHI Δ
İşlem Öncesi	3139,31	-1,56	2995,76	-47,97	2545,18	2,30	3881,65	176,92
İşlem Sonrası	3137,75		2947,78		2547,47		4058,57	

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, işlemin sadece Lafarge Aslan'ın devrinden oluştuğu durumda HHI oranlarında, 2006 ve 2007 yıllarında negatif bir değişim yaşanmakta, 2008 yılında da 2,30 gibi oldukça düşük bir artış yaşanmaktadır. Bununla birlikte 2009 yılının ilk altı ayı verilerine dayanılarak yapılan analizde, işlem neticesinde hem OYAK'ın pazar payının %59,93'e çıkacağı hem de HHI oranlarında yaşanan değişimin (AB Rehberi'nde sözü geçen eşğin hemen üzerinde ($\Delta < 150$) olmakla birlikte) 176,92 olacağı görülmektedir. Bilindiği gibi 2009 yılına ilişkin sonuçlar yalnızca altı aylık verilere ulaşılabilmesi nedeniyle yılın ilk yarısına ilişkindir. Bu nedenle yalnızca 2009/altı aylık verileri çerçevesinde ortaya çıkan sonuçların işlemin değerlendirilmesinde tek başına yeterli olamayacaktır. Öte yandan, 2006-2008 yılları arasındaki üç yıllık döneme ilişkin veriler ışığında yapılan analizler sonucunda, gerek işlemin pazar payları gerekse HHI oranları bakımından, işlem öncesindeki piyasa yapısını önemli ölçüde değiştirecek bir etki yaratmadığı görülmektedir.

Bu çerçevede, Zonguldak ili pazarında OYAK tarafından, Lafarge Ereğli dışarıda bırakılarak yalnızca Lafarge Aslan'ın devir alınması işleminin hakim durum yaratılarak veya hakim durum daha da güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde

⁸ Savunmada ayrıca, Lafarge Ereğli'nin işlem dışında bırakılması sonrasında Lafarge Grubu'nun Türkiye'de çimento sektöründe yalnızca Lafarge Ereğli ile faaliyetlerini sürdüreceği olmasının, Lafarge Ereğli'nin tek başına operasyonlarını devam ettirmesinin önünde engel teşkil etmeyeceği, Lafarge'in Vietnam, Malawi, Fransız Guyanası'nda da sadece öğütme tesisleri ile faaliyette bulunduğu da ifade edilmiştir.

kısıtlanması sonucunu doğurmayacağı sonucuna ulaşılmaktadır. Bu nedenle, Lafarge Ereğli merkez alınarak belirlenen Zonguldak ili coğrafi pazarı bakımından, taraflarca verilen taahhüt çerçevesinde, Lafarge Ereğli'nin işlemin alanından çıkartılarak, OYAK Bolu tarafından Lafarge Aslan'ın devranılması işlemine izin verilmesinde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

730

H.5.1.1.2. OYAK Bolu

Bildirim konusu işlem çerçevesinde OYAK Bolu merkez alınarak belirlenen ilgili coğrafi pazar Bolu ve Düzce illerinden oluşmaktadır. Aşağıdaki tabloda Bolu ve Düzce illerine satış yapan çimento tesislerinin 2008 yılı satış miktarları ve pazar payları yer almaktadır:

Tablo 13: İlgili Coğrafi Pazarda 2008 yılı Satış Miktarları (ton) ve Pazar Payları (%)

Tesis	Bolu	Düzce	Toplam Satış	Pazar Payı (Tesis)	Pazar Payı (Teşebbüs)
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Set Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Göлтаş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Karçimsa	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	174.621	277.228	451.849	100,00	100,00

Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi 2008 yılında OYAK⁹ ilgili coğrafi pazarda %(....) pazar payı ile lider durumdadır. %(....) pazar payı ile Nuh Çimento ikinci sırada, Lafarge ise %(....) pazar payı ile üçüncü sırada yer almaktadır.

740

İlgili pazarın 2006-2009/altı ay dönemine ilişkin görünümüne ise aşağıda yer yerilmektedir.

Tablo 14: 2006-2009/altı ay İlgili Coğrafi Pazara Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları (%)

Tesis	2006	2007	2008	2009
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)
Set Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)
Göлтаş	(...)	(...)	(...)	(...)
Karçimsa	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	100	100	100	100

⁹ OYAK'ın pazar payının hesaplanmasında OYAK Bolu ile birlikte OYAK Ankara'nın ilgili coğrafi pazara satışları dikkate alınmıştır.

750 Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, 2006-2009 yılları arasında ilgili coğrafi pazarda en yüksek pazar payına sahip olan teşebbüs OYAK'tır ve pazar payı yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...) olarak gerçekleşmiştir. Analize konu dönemin tamamında ortalama %(...) pazar payı ile Nuh Çimento ikinci sırada, ortalama %(...) pazar payı ile Lafarge ise üçüncü sırada yer almaktadır. Dolayısıyla son dört yılda, söz konusu teşebbüslerin pazar sıralamalarının aynı kaldığı ve pazar paylarının büyük oranda değişmediği gözlemlenmektedir. Bu çerçevede, ilgili pazarın yapısının, analize konu dönemin tamamı bakımından önemli bir değişiklik göstermediğini söylemek yanlış olmayacaktır.

760 Daha önce ifade edildiği üzere, hakim durum analizleri bakımından en önemli kriteri pazar payı oluşturmakta, bununla birlikte rakiplerin göreceli güçleri, piyasaya giriş ve çıkışlar, yatırım maliyetleri, alıcıların gücü gibi unsurlar da analize dahil edilmektedir. Daha önce ifade edildiği üzere AB Rehberi'ne göre, %50 veya daha fazla pazar payları tek başına hakim durumda bulunulduğunun bir göstergesi olarak kabul edilebilecektir. Ayrıca % 70'in üzerindeki bir pazar payının hakim durumun kuvvetli bir kanıtı olmakta, % 50 ile % 70 arasında bir pazar payı ise hakim durum için bir karine teşkil edebilmektedir. Yukarıda da yer verilen tablolardan görüldüğü üzere OYAK'ın ilgili coğrafi pazardaki pazar payları analize konu dönemin tümünde %50'in oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

770 Bu çerçevede, OYAK'ın pazardaki konumunun değerlendirilmesinde, OYAK'ın pazar payının rakiplerinin pazar payları ile karşılaştırılması da önem taşımaktadır. OYAK dışında pazarda, iki oyuncu (Nuh Çimento ve Lafarge) faaliyet göstermektedir. OYAK'ın ilgili coğrafi pazarda en büyük rakipleri olan Nuh Çimento ve Lafarge'ın 2006-2009 yılları toplam pazar payları sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...)'dir. Söz konusu rakamlar (2008 yılı¹⁰ haricinde), OYAK'ın pazar payının, Nuh Çimento ve Lafarge'ın toplam pazar paylarının üç katından fazla olduğunu göstermektedir. Ayrıca, OYAK ile Nuh Çimento'nun pazar payları kıyaslandığında da 2008 yılı haricinde, OYAK'ın pazar payının en yakın rakibi Nuh Çimento'nun pazar payının beş katından daha fazla olduğu görülmektedir.

İlgili coğrafi pazardaki HHI değeri 2006 yılında 5905, 2007 yılında 5623, 2008 yılında 4719 ve 2009 yılında ise 5763 olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu rakamlar AB Rehberi'nde riskli işlemleri tanımlamada kullanılan 2000 birimin ve ABD Yatay Yoğunlaşmalar Rehberi'nde işlem sonrasında oldukça yoğunlaşmış pazarlar bakımından getirilen HHI eşik değeri olan 1800'ün oldukça üzerindedir.

780 Hakim durum analizlerinde ayrıca pazara giriş engellerinin olup olmadığı da incelenmelidir. Bu çerçevede genellikle, pazara yeni bir oyuncu girişinin muhtemel olup olmadığı ile pazara girişin zamanlı ve yeterli seviyede gerçekleşip gerçekleşmeyeceği, yatırım maliyetleri ve talebin yapısı gibi faktörler dikkate alınmaktadır.

790 Daha önce ifade edildiği üzere, 1.000.000 ton/yıl klinker üretim kapasitesine sahip olan bir tesisin kurulması için teşebbüslerin yaklaşık 100-120 milyon Avro yatırım yapması gerekmektedir. Ayrıca, yatırım kararının verilmesi sonrasında resmi makamlardan alınması gereken izinler de dahil olmak üzere tesisin faaliyete geçmesi için yaklaşık üç yıllık bir süreye ihtiyaç duyulmaktadır. Bu bilgiler, entegre bir çimento tesisinin kurulması için teşebbüslerin önemli maliyetlere katlanması gerektiğini ve

¹⁰ 2008 yılında OYAK'ın pazar payı Nuh ve Lafarge'ın toplam pazar payının iki katından fazladır.

tesisin faaliyete geçmesi ve pazarda aktif bir oyuncu haline gelebilmesinin uzun bir süre aldığını göstermektedir.

İlgili pazarda son yıllarda talep artışının olup olmadığı, diğer bir ifade ile pazarın büyüyen mi yoksa durağan bir pazar mı olduğu da pazara yeni giriş olup olmayacağı konusunda bir gösterge olarak kabul edilmektedir. Talebin durağan olduğu pazarlarda, pazara girişin riskli olması nedeniyle pazara yeni giriş ihtimali düşük olmaktadır. Aşağıdaki tabloda ilgili coğrafi pazarda yıllar itibarıyla çimento tüketim rakamları yer almaktadır:

Tablo 15: İlgili Coğrafi Pazardaki Yıllık Tüketim Miktarları ve Yıllık Büyüme Oranları

Yıllar	Toplam Tüketim (ton)	Yıllık Büyüme Oranı (%)
2006	416.768	-
2007	410.287	-1,56
2008	451.848	10,13
2009/altı ay	165.439	-

800 Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, ilgili coğrafi pazardaki çimento tüketim miktarında yıllar itibarıyla büyük sayılabilecek iniş-çıkışlar yaşanmamaktadır. Bu nedenle, ilgili pazarın talep yapısının durağan olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır.

810 Hakim durum analizlerinde dikkate alınması gereken bir diğer konuyu, müşterilerin alım gücü oluşturmaktadır. Teşebbüsün müşterilerinin sayısının az olması, müşterinin alımlarının teşebbüsün toplam satışları içindeki oranının yüksek olması ve müşterilerin alternatif arz kaynaklarına yönelme imkanının bulunması, alım gücünün göstergesi olarak kabul edilmektedir. 2008-2009 satışları incelendiğinde, OYAK Bolu'nun, Bolu ve Düzce illerine yaptığı satışların çok sayıda müşteriye yönelik olduğu, bu müşterilerin her bir seferde çoğunlukla 250 ile 700 ton arasında çimento alımı gerçekleştirdikleri, bu alım miktarlarının yıllık toplamda da önemli büyüklüklere ulaşmadığı, OYAK Bolu'nun ilgili coğrafi pazara yıllık satışı ile kıyaslandığında oldukça düşük miktarlar olduğu ve bu alımların genel olarak yılın değişik dönemlerinde tekrarlandığı görülmüştür. Bu çerçevede, müşteri sayısının fazla, alımların ise düşük miktarlarda olması nedeniyle müşterilerin alım gücünden bahsedilememekte ve dolayısıyla müşterilerin OYAK Bolu'ya rekabetçi bir baskı uygulamaları mümkün olmamaktadır.

820 OYAK'ın başta pazar payı olmak üzere, rakiplerin pazar payları, pazarın yoğunlaşma oranı, talebin yapısı, piyasa giriş engellerinin mevcudiyeti ve müşterilerin alıcı gücü kriterleri bakımından yapılan değerlendirmeler sonucunda, OYAK'ın Bolu ve Düzce illeri pazarında "*rakipler ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü*"ne sahip olduğu, diğer bir ifade ile ilgili pazarda halihazırda hakim durumda bulunduğu anlaşılmaktadır.

830 Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi uyarınca bir (veya daha fazla) teşebbüsün, birleşme veya devralma yoluyla ilgili pazardaki rekabeti önemli ölçüde azaltacak şekilde hakim duruma gelmesi veya mevcut hakim durumunu güçlendirmesi yasaklanmıştır. Bu çerçevede, bildirim konusu işlemin OYAK'ın halihazırdaki hakim konumunu güçlendirip güçlendirmeyeceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir. Aşağıdaki tabloda ilgili pazarın işlem den sonraki görünümüne yer verilmektedir.

Tablo 16: İlgili Coğrafi Pazarda 2008 yılı Satış Miktarları (ton) ve Pazar Payları (%)

Tesis	Pazar Payı (Tesis)	İşlemden Sonra	İşlemden Sonra
		Pazar Payı (Teşebbüs)	Pazar Payı (Teşebbüs)
OYAK Bolu	(....)	(....)	(....)
Oyak Ankara	(....)		
Lafarge A.	(....)		
Lafarge E.	(....)		
Nuh Çimento	(....)	(....)	(....)
Set Ankara	(....)	(....)	(....)
Sanko Bartın	(....)	(....)	(....)
Baştaş	(....)	(....)	(....)
Göлтаş	(....)	(....)	(....)
Karçimsa	-	-	-
Toplam	100,00	100,00	100,00

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, işlem neticesinde OYAK %(....) bir pazar payına ulaşarak, pazardaki liderliğini pekiştirecektir. İşlem ile pazarın kayda değer bir aktörü olan Lafarge piyasa dışında kalacak, OYAK'ın ilgili pazardaki tek rakibi Nuh Çimento olacaktır. Öte yandan devralma işlemi OYAK ile Nuh Çimento'nun arasındaki pazar payı farkının daha da açılmasına yol açarak, pazardaki yoğunlaşmanın daha da yükselmesine neden olacaktır. Bu durum aşağıda yer verilen ilgili pazara ilişkin HHI oranları ile işlem neticesinde oluşacak HHI değişim rakamlarında da açıkça görülmektedir.

840

Tablo 17: İşlemin HHI Oranlarına Etkisi

	2006 HHI	2006 HHI Δ	2007 HHI	2007 HHI Δ	2008 HHI	2008 HHI Δ	2009 HHI	2009 HHI Δ
İşlem Öncesi	5905	-	5623	-	4719	-	5763	-
İşlemden Sonra	7470	1565	7180	1556	5951	1232	7198	1435

Görüldüğü üzere, ilgili pazarın HHI oranları analize konu dönemin tamamında 4700'ün üzerinde gerçekleşmiştir. Bununla birlikte işlemin, halihazırda oldukça yüksek olan yoğunlaşma oranlarını daha da artırdığı görülmektedir. Nitekim ilgili coğrafi pazardaki HHI değerleri 2006-2009/altı aylık dönemde sırasıyla 1565, 1556, 1232 ve 1435 artış göstermiştir. Bu çerçevede hem pazardaki yoğunlaşma oranlarının hem de işlem sonrasındaki yoğunlaşma oranlarındaki değişimin AB Rehberi'nde belirtilen eşiklerin oldukça üzerinde olduğu söylenebilecektir.

Yukarıda yer verilen ve pazarın 2006-2009/altı aya ilişkin görünümüne yer verilen tablodan da görüldüğü üzere, ilgili pazar hakim durumda olan OYAK'ın dışında, Lafarge ve Nuh Çimento'nun satışlarından oluşmaktadır. Dolayısıyla işlem ile OYAK, rakiplerinden birini kendi bünyesine katmaktadır. İşlem neticesinde pazarda üç olan oyuncu sayısı ise ikiye inmektedir. Bu çerçevede, pazarın işlemden sonraki görünümü bakımından OYAK ve Nuh Çimento'nun pazar paylarına yer vermek yeterli olacaktır.

850

Tablo 18: 2006-2009/altı ay İşlemden Önce ve Sonra OYAK ve Nuh Çimento'un Pazar Payları

Tesis	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)
Oyak	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge A.+ Lafarge E.	(....)	(....)	(....)	(....)
Oyak+ Lafarge A.+ Lafarge E.	(....)	(....)	(....)	(....)
Nuh Çimento	(....)	(....)	(....)	(....)

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, işlem sonrasında OYAK'ın pazar payı 2006-2009 yılları için sırasıyla %(....), %(....), %(....) ve %(....) olmaktadır. İşlemden sonra OYAK'ın tek rakibi olarak kalacak Nuh Çimento'nun pazar payı ise yıllar itibarıyla

860 sırasıyla %(....), %(....), %(....) ve %(....)'tir. Görüldüğü gibi işlemin gerçekleştirilmesi durumunda OYAK'ın yüksek olan pazar payı daha da artmakta, Nuh Çimento ile arasındaki fark daha da açılmaktadır. Nitekim işlem neticesinde OYAK, en büyük rakibi olan Nuh Çimento'nun yaklaşık altı katı pazar payına sahip olmaktadır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında, işlem OYAK'ın hakim durumunu daha da güçlendirerek ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracaktır. Bununla birlikte, daha önce ifade edildiği üzere, tarafların, işlemin izin verilmesine engel olacak kaygıların tespit edilmesi durumunda, Birinci Tadil Protokolü'nde belirlenmiş olan Lafarge Ereğli'nin işlemin alanından çıkartılması şeklindeki taahhütlerinin analize dahil edilerek nihai bir değerlendirilme yapılması yönünde talepleri bulunmaktadır. İşlemin söz konusu taahhüt çerçevesinde değerlendirilmesine ise aşağıda yer verilmektedir.

İlgili taahhüt çerçevesinde, işlemden sonraki pazar yapılanması aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 19: İşlem Sonrasında OYAK'ın Sahip Olacağı Pazar Payları

	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)
Oyak	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge A.	(....)	(....)	(....)	(....)
Oyak+ Lafarge A.	(....)	(....)	(....)	(....)
Lafarge E.	(....)	(....)	(....)	(....)
Nuh Çimento	(....)	(....)	(....)	(....)

Bilindiği gibi bir devralma işleminin ilgili pazardaki etkilerinin değerlendirilmesinde, devralan tarafın pazar payında meydana gelecek artış önemli bir yere sahiptir. Genel olarak işlem dolayısıyla devralan tarafın pazar payındaki artış ne kadar düşük olursa işlemin pazarın rekabetçi yapı üzerindeki olası etkileri de o kadar azalmaktadır. Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, sadece Lafarge Aslan'ın devredilmesi durumunda, işlem sonrasında OYAK'ın ilgili coğrafi pazardaki pazar payında hem Lafarge Aslan hem de Lafarge Ereğli'nin devredilmesi ile kıyaslandığında daha düşük bir artış meydana gelmekte ve OYAK'ın pazar payı yaklaşık olarak ortalama %5 oranında artmaktadır.

Yoğunlaşma işlemlerinin değerlendirilmesinde dikkate alınan en önemli kriterlerden bir diğerini de rakiplerin durumu oluşturmaktadır. Bu çerçevede, bildirim konusu işlem kapsamında OYAK tarafından sadece Lafarge Aslan'ın devralınması ile Lafarge Aslan ve Lafarge Ereğli'nin devralınması senaryoları arasında, işlemin ilgili coğrafi pazarın rekabetçi yapısına etkileri bakımından temel farklılıklar bulunduğu görülmektedir. Lafarge Aslan ve Lafarge Ereğli'nin OYAK tarafından devralınması durumunda pazarda faaliyet gösteren oyuncu sayısı üçten ikiye inerken, Lafarge Ereğli'nin işlemin kapsamından çıkartılması durumunda işlem sonrasında ilgili coğrafi pazarda faaliyet gösteren oyuncu sayısında herhangi bir değişim meydana gelmeyecek; pazarda iki çimento üretim tesisi ile faaliyet gösteren Lafarge'ın tesislerinden biri OYAK tarafından devralınacak ve Lafarge Ereğli ise pazarda faaliyet göstermeye devam edecektir.

Devralan tarafın işlem sonrasında elde edeceği pazar gücünden faydalanmasının pazardaki rakiplerin sayısına bağlı olması¹¹ ve işlem sonrasında pazardaki oyuncu sayısında herhangi bir azalma meydana gelmeyecek olması dikkate alındığında

¹¹ Motta, M. (2004), *Competition Policy*, 1st Edition, Cambridge University Press, s. 235.

900 işlem kapsamında sadece Lafarge Aslan'ın devredilmesinin pazarın rekabetçi yapısına etkisi aşağıda yer verilen nedenlerin mevcudiyeti ile birlikte sınırlı olacaktır.

Bu noktada Lafarge Ereğli'nin entegre bir tesis olmadığı ve çimento üretim kapasitesi dikkate alındığında işlem sonrasında ilgili coğrafi pazarda diğer oyuncular (OYAK ve Nuh Çimento) üzerinde rekabetçi baskı yapıp yapamayacağı da değerlendirilmelidir.

910 Bir önceki bölümde ifade edildiği üzere, Lafarge Ereğli halihazırda klinker ihtiyacının önemli bir kısmını Lafarge Aslan dışındaki tesislerden sağlamaktadır. Lafarge Ereğli'nin çimento üretim kapasitesi 249.000 ton/yıl'dır. İlgili coğrafi pazarın 2006-2009 yılları arasındaki yıllık çimento tüketimi 410.000 ile 450.000 ton arasında değişmektedir ve talep genel olarak durağan bir yapıdadır. Aşağıdaki tabloda Lafarge Ereğli'nin 2006-2009 yılları arasında il bazında çimento satış bilgileri yer almaktadır:

Tablo 20: Lafarge Ereğli'nin 2006-2009 yılları İl Bazında Satış Miktarları (ton)

Şehir	2006	2007	2008	2009
Zonguldak	(...)	(...)	(...)	(...)
Düzce	(...)	(...)	(...)	(...)
İstanbul-And.	(...)	(...)	(...)	(...)
Sakarya	(...)	(...)	(...)	(...)
Kocaeli	(...)	(...)	(...)	(...)
Yalova	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	(...)	(...)	(...)	(...)

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere Lafarge Ereğli'nin ilgili coğrafi pazarın dışında bulunan Zonguldak, İstanbul ve Sakarya illerine yıllık toplam çimento satışları 115.000-130.000 ton civarındadır. Bu illere yapılan toplam satış miktarı ile Lafarge Ereğli'nin kapasitesi arasında yaklaşık olarak 120.000-135.000 ton fark bulunmakta ve bu fark ilgili coğrafi pazarın toplam tüketiminin %25'ine denk gelmektedir. Belirtilen oran, mevcut durumda Nuh Çimento ve Lafarge Grubu'nun toplam satış miktarları dikkate alındığında, Lafarge Ereğli'nin işlem sonrasında ilgili coğrafi pazarda etkin bir oyuncu olabileceğini göstermektedir.

920 Ayrıca işlem öncesinde Lafarge'ın ilgili coğrafi pazara yönelik satışları, Lafarge Aslan ve Lafarge Ereğli vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu durum ise tesislerin pazara yönelik satışlarının Lafarge tarafından belirlenen satış stratejisi çerçevesinde koordine edilmesine ve satışların iki tesis arasında paylaşılmasına neden olmaktadır. Lafarge Aslan'ın OYAK tarafından devralınması durumunda Lafarge Ereğli, Lafarge Aslan'dan bağımsız hareket eden bir oyuncu haline gelecektir, dolayısıyla Lafarge Ereğli'nin işlem sonrasında ilgili coğrafi pazara yönelik satış stratejisinin değişmesi beklenmektedir. İşlem sonrasında pazara yönelik faaliyetlerin planlamasında sadece Lafarge Ereğli'nin kar maksimizasyonu hedeflenecektir. Bunun sonucunda Lafarge Ereğli'nin pazarda daha agresif bir oyuncu haline gelmesi

930 ve ilgili coğrafi pazardaki payını işlem öncesine kıyasla artırması seçenekler dahilindedir.

İlgili coğrafi pazardaki mevcut HHI oranları ile işlem sonrasında HHI oranlarında meydana gelecek artış ve yeni HHI oranları ise aşağıdaki gibidir:

Tablo 21: İşlemin HHI Oranlarına Etkisi

	2006 HHI	2006 HHI Δ	2007 HHI	2007 HHI Δ	2008 HHI	2008 HHI Δ	2009 HHI	2009 HHI Δ
İşlem Öncesi	5905	-	5623	-	4719	-	5763	-
Oyak+ Lafarge A.	6419	514	6400	777	5376	657	6568	805

940 Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, Lafarge Aslan'ın OYAK tarafından devralınması sonrasında pazardaki HHI oranlarında, AB Rehberi dikkate alındığında kayda değer bir artış gerçekleşecektir. Bununla birlikte, daha önce de ifade edildiği üzere, AB Rehberi'nde de belirtildiği gibi HHI oranları ve bu oranlardaki değişim tek başına rekabetçi kaygıların varlığı ya da yokluğu için bir ön kabul olarak ele alınamaz. HHI oranlarının yanında pazardaki diğer faktörlerin işlem sonucunda bir hakim durumun ortaya çıkmasına veya hakim durumun güçlendirilmesine imkan tanıyıp tanımayacağına da bakılmalıdır. Benzer şekilde Rekabet Kurulu'nun da HHI oranlarında yüksek artışlara neden olan işlemlere, pazardaki diğer faktörleri dikkate alarak izin verdiği bilinmektedir¹².

Bu çerçevede, daha ayrıntılı değerlendirme yapılabilmesi amacıyla, işlemin ilgili coğrafi pazarı oluşturan Bolu ve Düzce illeri bazında ayrı ayrı incelenmesi gerekli görülmüştür. Aşağıdaki tabloda 2006-2009 yılları arasında Bolu'ya satış yapan çimento üretim tesislerinin pazar payı bilgileri yer almaktadır:

950 **Tablo 22:** Tesislerin Bolu İli 2006-2009 yılları Pazar Payları

Tesis	2006 (%)	2007 (%)	2008 (%)	2009 (%)
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)
Set Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak Ankara	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)
Göлтаş	(...)	(...)	(...)	(...)
Karçimsa	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	100	100	100	100

960 Yukarıdaki tablodan görüldüğü gibi OYAK, Bolu ilinde 2006-2009 yılları itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...) pazar payları ile lider durumdadır. Bolu ilinde ikinci durumdaki teşebbüs 2006 yılında %(...) pazar payı ile Nuh Çimento, 2007 yılında %(...) pazar payı ile Sanko, 2008 ve 2009 yıllarında ise sırasıyla %(...) ve %(...) pazar payları ile Baştaş'tır. Lafarge Aslan ve Lafarge Ereğli ise 2006-2009 yıllarında Bolu iline çimento satışı gerçekleştirmemişlerdir. Bu nedenle işlem sonrasında, OYAK'ın pazar payında veya teşebbüslerin sıralamasında Bolu ili bakımından herhangi bir değişiklik olmayacaktır. Bolu ilindeki mevcut HHI oranları ile işlem sonrasında HHI oranlarında meydana gelecek değişiklik aşağıdaki gibidir:

Tablo 23: İşlemin Bolu İli HHI Oranlarına Etkisi

Yıllar	HHI Oranı	HHI Δ
2006	8169	0
2007	8985	0
2008	8174	0
2009	8293	0

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, Bolu ili bakımından işlem sonrasında HHI oranlarında herhangi bir değişiklik yaşanmayacaktır. Dolayısıyla işlem neticesinde yaşanan HHI değişimlerinin esasen sadece Düzce ilinde yaşanan değişimden

¹² Rekabet Kurulu tarafından 21.8.2007 tarih ve 07-65/804-299 sayılı karar ile izin verilen devralma işleminde bir ilgili pazar açısından HHI oranı 1020 birimli artış ile 1616'dan 2636'ya yükselmiştir.

kaynaklandığı anlaşılmaktadır¹³. Bu çerçevede, Lafarge Aslan'ın Bolu'ya satışı olmaması nedeniyle işlemden sonra, OYAK'ın Bolu ilindeki pazar payında herhangi bir artış/değişiklik yaşanmayacaktır.

Aşağıdaki tabloda ise 2006-2009 yılları arasında Düzce'ye satış yapan çimento üretim tesislerinin pazar payı bilgileri yer almaktadır:

970 **Tablo 24:** Tesislerin Düzce İli 2006-2009 yılları Pazar Payları (%)

Tesis	2006	2007	2008	2009
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)
Göltaş	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	100	100	100	100

Tablodan görüldüğü üzere 2006-2009 yılları arasında OYAK, Düzce ilinde en yüksek pazar payına sahip teşebbüştür ve pazar payı yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...)'dur. İkinci Nuh Çimento'nun pazar payı ise yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...)'dir. Lafarge ise son dört yıl boyunca pazarda üçüncü durumdadır ve pazar payı yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...)'dur. Teşebbüslerin yaklaşık son dört yılda pazar sıralamalarının değişmediği ve pazarda üç oyuncunun bulunduğu gözlemlenmektedir.

Aşağıdaki tabloda OYAK'ın Düzce ilinde işlem öncesi ve işlem sonrasında sahip olacağı pazar payları yer almaktadır.

980 **Tablo 25:** İşlem Sonrasında OYAK'ın Düzce İlinde Sahip Olacağı Pazar Payları (%)

	2006	2007	2008	2009
Oyak	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak+ Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)

İşlem sonrasında OYAK'ın pazar payı 2006-2009 yılları itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...)'ye yükselecek ve OYAK pazardaki liderliğini devam ettirecektir. Diğer taraftan, Lafarge Ereğli'nin işlem alanı dışına çıkartılması nedeniyle, işlem sonrasında Düzce ilinde faaliyet gösteren oyuncu sayısında veya teşebbüslerin sıralamasında herhangi bir değişme meydana gelmeyecektir.

Tüm bunlara ek olarak işlemin ilgili coğrafi pazara olası etkilerinin değerlendirilmesinde, OYAK Bolu ve Lafarge Aslan'ın geçmiş yıllardaki satışlarının iller bazında dağılımının analiz edilmesi de önem kazanmaktadır.

990 Aşağıdaki tabloda OYAK Bolu'nun 2007-2009 yılları arasında satış yaptığı illerin toplam satışları içindeki oranları yer almaktadır:

¹³ İşlem öncesinde Düzce ilindeki HHI oranları 2006-2009/altı aylık dönemde sırasıyla 4500,4086,3759 ve 4341'dir. İşlem sonrasında Düzce ilinde görülen HHI değişimleri ise yine aynı dönemde sırasıyla 696, 960, 736 ve 1125 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 26: OYAK Bolu'nun İl Bazında Satışları (%)

İller	2007	2008	2009
Bolu	(...)	(...)	(...)
Düzce	(...)	(...)	(...)
İstanbul-And.	(...)	(...)	(...)
İstanbul-Avr.	(...)	(...)	(...)
Kocaeli	(...)	(...)	(...)
Sakarya	(...)	(...)	(...)
Zonguldak	(...)	(...)	(...)
Ankara	(...)	(...)	(...)
Çankırı	(...)	(...)	(...)
Rize	(...)	(...)	(...)
Çorum	(...)	(...)	(...)
Balıkesir	(...)	(...)	(...)
Bartın	(...)	(...)	(...)
Yozgat	(...)	(...)	(...)
Giresun	(...)	(...)	(...)
Karabük	(...)	(...)	(...)
Kastamonu	(...)	(...)	(...)
Trabzon	(...)	(...)	(...)
Kırıkkale	(...)	(...)	(...)
Kırklareli	(...)	(...)	(...)
Toplam	100,00	100,00	100,00

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere OYAK Bolu'nun 2007-2009 yıllarında Bolu ve Düzce illerine yaptığı satışlar toplam satışlarının yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...) ve %(...)'ini oluşturmaktadır. Diğer taraftan OYAK Bolu'nun İstanbul, Kocaeli, Sakarya ve Zonguldak illerine yaptığı satışları ise toplam satışlarının yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...) ve %(...)'ünü oluşturmaktadır. Görüldüğü gibi OYAK Bolu satışlarının yaklaşık olarak %(...)'ini ilgili coğrafi pazar dışına yapmakta ve bu satışlar büyük oranda dört ilde toplanmaktadır. Ayrıca ilgili pazarda faaliyet gösteren ana oyuncuların kapasite rakamları ve 2008 yılı üretim miktarları aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

1000

Tablo 27: 2008 Yılı Kapasite ve Üretim Rakamları

Tesis	Klinker Kapasitesi (ton/yıl)	Çimento Kapasitesi (ton/yıl)	2008 Yılı Çimento Üretimi (ton)	Kapasite Kullanım Oranı (%)
OYAK Bolu	1.500.000	3.000.000	(.....)	(...)
Lafarge Aslan	1.200.000	1.700.000	(.....)	(...)
Lafarge Ereğli		249.000	(.....)	(...)
Nuh Çimento	4.100.000	5.768.700	(.....)	(...)
Sanko Bartın	234.300	411.000	(.....)	(...)
Baştaş	2.110.000	2.200.000	(.....)	(...)

Tablo'dan da görüldüğü üzere, OYAK Bolu'nun çimento üretim kapasitesi 3.000.000 ton/yıldır. 2007-2009 yılları üretimi ise sırasıyla (.....) ton, (.....) ton ve (.....) ton'dur. Bolu ve Düzce illerinin toplam tüketimi ise Tablo 15'de de belirtildiği gibi 2006-2009 yıllarında yaklaşık olarak 410.000-450.000 ton olarak gerçekleşmiştir. Ayrıca pazardaki rakiplerin de Bolu ve Düzce ili tüketimlerine kıyasla kullanmadıkları yüksek miktarda kapasite bulunmaktadır. Bu veriler OYAK Bolu'nun kurulum aşamasında ve sonrasında üretim miktarı ile satış yapılacak illerin belirlenmesinde Bolu dışındaki illerin belirleyici olduğunu net olarak göstermektedir.

1010

Aşağıdaki tabloda ise Lafarge Aslan'ın 2007-2009 yılları arasında satış yaptığı illerin toplam satışları içindeki oranları yer almaktadır:

Tablo 28: Lafarge Aslan'ın İl Bazında Satışları (%)

İller	2007	2008	2009
Düzce	(...)	(...)	(...)
İstanbul Anadolu	(...)	(...)	(...)
İstanbul Avrupa	(...)	(...)	(...)
Kocaeli	(...)	(...)	(...)
Sakarya	(...)	(...)	(...)
Yalova	(...)	(...)	(...)
Zonguldak	(...)	(...)	(...)
Tekirdağ	(...)	(...)	(...)
Bilecik	(...)	(...)	(...)
Toplam	100,00	100,00	100,00

1020 Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere 2007-2009 yıllarında Lafarge Aslan ilgili coğrafi pazarda bulunan illerden Bolu'ya çimento satışı yapmamış, Düzce'ye yaptığı satışlar ise toplam satışları içinde yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...) ve %(...) oranında gerçekleşmiştir. Lafarge Aslan'ın İstanbul ve Kocaeli illerine yaptığı satışları ise toplam satışlarının yıllar itibarıyla sırasıyla %(...), %(...) ve %(...)'ünü oluşturmaktadır. Bu veriler, Lafarge Aslan'ın büyük oranda İstanbul ve Kocaeli'ne satış yaptığını, ilgili coğrafi pazara satışlarının ise oldukça düşük olduğunu göstermektedir. Lafarge Aslan'ın Bolu ve Düzce'ye toplam satışı 2006-2009 yılları itibarıyla sırasıyla (.....) ton, (.....) ton, (.....) ton ve (.....) ton olarak gerçekleşmiştir. Lafarge Aslan'ın Bolu ve Düzce pazarındaki pazar payı ise 2006-2009 yılları itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...)ve %(...)'tür.

Diğer taraftan, Lafarge Ereğli'nin Düzce ilindeki pazar payı 2006-2009 yılları itibarıyla sırasıyla %(...), %(...), %(...) ve %(...) olarak gerçekleşmiştir ve son 4 yılda Düzce'ye yapılan satışlar Lafarge Ereğli'nin toplam satışlarının yaklaşık olarak %(...)'ini oluşturmuştur. Bu veriler işlem sonrasında Lafarge Ereğli açısından Düzce iline yapılacak satışların büyük önem taşıyacağını ve Lafarge Ereğli'nin Düzce ilinde etkin bir oyuncu olabileceğini göstermektedir.

1030 Sonuç olarak, yukarıda yer verilen analizler ışığında özellikle;

- Lafarge Aslan'ın OYAK tarafından devralınması sonrasında pazarda faaliyet gösteren teşebbüs sayısında azalma meydana gelmeyecek olması,
- Lafarge Ereğli'nin pazarda etkin bir oyuncu olarak faaliyet gösterebilecek olması,
- Lafarge Aslan'ın ilgili coğrafi pazardaki pazar payının düşük olması

1040 dikkate alındığında OYAK Bolu merkez alınarak belirlenen Bolu ve Düzce illerinden oluşan coğrafi pazar bakımından, taraflarca verilen taahhüt çerçevesinde, Lafarge Ereğli'nin işlemin alanından çıkartılarak, OYAK Bolu tarafından Lafarge Aslan'ın devralınması işlemine izin verilmesinde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

H.5.1.1.3. Lafarge Aslan

SSNIP testi çerçevesinde devre konu Kocaeli-Darıca'da yerleşik Lafarge Aslan tesisi bakımından ilgili coğrafi pazar Kocaeli ve Sakarya illeri olarak belirlenmiştir.

İlgili coğrafi pazardaki piyasa yapılanmasına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 29: 2008 Yılı İlgili Pazara Satış Yapan Teşebbüslerin Satış Miktarları (ton) ve Pazar Payları (%)

Tesisler	Sakarya	Kocaeli	Toplam	Pazar Payı (Tesis)	Pazar Payı (Teşebbüs)
Akçansa-Büyükçekmece		(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa-Çanakkale	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
OYAK- Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Set-Kırklareli		(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak-Ankara	(...)		(...)	(...)	(...)
Göltaş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
ÇİMSA	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Bursa	(...)		(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam Tüketim	654.157	1.582.549	2.236.706	100,00	100,00

Tablodan da görüldüğü üzere, 2008 yılında Nuh Çimento %(...)'luk pazar payı ile lider durumdadır. Pazarda ikinci konumda bulunan Akçansa'nın pazar payı ise % (...)'dur. Lafarge ve OYAK'ın pazar payları sırasıyla % (...)'ve % (...)'olmak üzere toplam % (...)'olarak gerçekleşmiştir. İlgili pazarda söz konusu oyuncuların dışında kayda değer pazar payına sahip herhangi başka bir aktör bulunmamaktadır. Pazarın 2006-2008 yılları ve 2009 yılı ilk altı aylık görünümüne ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir:

Tablo 30: 2006-2009/Altı Ayda İlgili Pazara Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları (%)

Tesisler	2006		2007		2008		2009	
Akçansa Çanakkale	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa Büyükçekmece	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Set Kırklareli	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Sanko Bartın	(...)	(...)	(...)	(...)				
Bursa	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Çimsa Eskişehir	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Göltaş	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)
Oyak Ankara					(...)	(...)	(...)	(...)
Traçim							(...)	(...)
Toplam		100,00		100,00		100,00		100,00

2006-2009 yıllarına ait veriler incelendiğinde, Nuh Çimento'nun pazar payının gittikçe yükseldiği görülmektedir. Öte yandan, Lafarge Aslan'ın pazar payında sürekli bir düşüş gözlemlenmektedir. Analize konu tüm yıllarda Nuh Çimento pazarda lider durumdadır. Pazardaki ikincilik Oyak Bolu ve Akçansa arasında el değiştirmektedir. Lafarge (çok büyük oranda Lafarge Aslan ile) bölgedeki önemli diğer bir aktör konumundadır. 2006-2009 yıllarının tamamında, ilk dört içerisinde yer alan teşebbüslerin (Nuh Çimento, Akçansa, Oyak ve Lafarge) değişmediği görülmektedir. Bu teşebbüslerin pazar payları toplamı 2006-2009 yılları içerisinde sırasıyla % (...),

% (...), % (...) ve % (...)olarak gerçekleşmiştir. Bu çerçevede Lafarge Aslan merkez alınarak belirlenen coğrafi pazarın yapısının çok büyük bir oranda söz konusu teşebbüsler tarafından şekillendirildiğini ve uzunca bir dönem boyunca aynı kaldığını söylemek yanlış olmayacaktır.

1070

2006-2009/altı aylık verileri incelendiğinde, ilgili pazarın ortalama %7 oranında bir büyüme gösterdiği görülmektedir.¹⁴ Toplam pazar tüketimi 2007 yılında 2006 yılına göre % 8,5, 2008 yılında ise bir önceki yıla göre % 6,32 oranında artmıştır. Bununla birlikte, analize konu dönemde, pazara önemli girişlerin olduğunu söylemek mümkün değildir. (Pazara 2008 yılında 95 ton satışla Oyak-Ankara, 2009 yılında ise 85 ton satışla Traçim girmiştir). Dolayısıyla incelenen dönemde, gerek pazarın önemli bir kısmını oluşturan teşebbüsler bakımından gerekse pazardaki toplam oyuncu sayısı açısından, pazarın yapısında önemli bir değişikliğin yaşanmadığı söylenebilmektedir.

Bildirim konusu işlem ile OYAK tarafından Lafarge Aslan ve Lafarge Ereğli devralınmaktadır. İşlem neticesinde pazarda oluşacak yapılanma aşağıda gibidir.

Tablo 31: 2008 Yılı İşlem Öncesi ve Sonrası İlgili Pazara Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları

Tesisler	İşlem Öncesinde Pazar Payı (%) (Teşebbüs)	İşlem Sonrasında Pazar Payı (%) (Teşebbüs)
Akçansa-Büyükçekmece	(...)	(...)
Akçansa-Çanakkale	(...)	(...)
Nuh Çimento	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)
Lafarge E.	(...)	(...)
OYAK- Bolu	(...)	(...)
Set-Kırklareli	(...)	(...)
Oyak-Ankara	(...)	(...)
Göлтаş	(...)	(...)
ÇİMSA	(...)	(...)
Bursa	(...)	(...)
Baştaş	(...)	(...)
Toplam Pazar Tüketimi	100,00	100,00

1080

Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere işlem sonrasında OYAK, ilgili pazarda %(...)'luk pazar payı ile ikinci sıraya yükselecektir. İşlem neticesinde pazar lideri (Nuh Çimento) değişmeyecek, Akçansa OYAK'ın arkasından üçüncü sıraya yerleşecektir. 2006-2009/altı aylık verileri çerçevesinde, işlemten sonra pazarın görünümü ise aşağıdaki gibi olacaktır.

Tablo 32: 2006-2009/6 Yıllarında İlgili Pazara Satış Yapan Teşebbüslerin Pazar Payları(%)

Tesisler	2006		2007	
	İşlemden Önce	İşlemden Sonra	İşlemden Önce	İşlemden Sonra
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.			(...)	
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa Çanakkale	(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa Büyükçekmece	(...)	(...)	(...)	(...)
Diğerleri	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00

¹⁴ Sakarya ve Kocaeli illerinin 2006- 2009/altı ay tüketim miktarları sırasıyla: 1.939.031, 2.103.693, 2.236.706 ve 959.638 ton olarak gerçekleşmiştir.

Tesisler	2008		2009	
	İşlemden Önce	İşlemden Sonra	İşlemden Önce	İşlemden Sonra
Nuh Çimento	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge A.	(...)	(...)	(...)	(...)
Lafarge E.				
OYAK Bolu	(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa Çanakkale	(...)	(...)	(...)	(...)
Akçansa Büyükçekmece				
Diğerleri	(...)	(...)	(...)	(...)
Toplam	100,00	100,00	100,00	100,00

1090 Yukarıdaki tablodan da görüldüğü üzere, işlem neticesinde OYAK, pazarda ikinci sıraya yerleşmektedir. İlgili pazarda ilk dört arasında yer alan Lafarge'ın pazarın dışında kalmasıyla, pazarın önemli bir kısmını oluşturan aktör sayısında bir azalma yaşanacaktır. İşlemden sonra pazarın ortalama %(...) gibi önemli bir kısmında artık yalnızca Nuh Çimento, OYAK ve Akçansa'nın varlığından söz edilebilecektir. 2006-2009/altı aylık döneminin tamamında, söz konusu aktörlerin dışında, ilgili pazarda kayda değer pazar payına sahip herhangi başka bir teşebbüs bulunmamaktadır.

1100 Analize konu yıllar bakımından ilgili işlemin genel olarak, OYAK'ın pazar payında ortalama %(...) bir artışla yaklaşık % (...) pazar payına ulaşmasına yol açacağı görülmektedir. İşlem sonrasında, ortalama %(...) pazar payıyla analize konu tüm yıllarda lider konumda bulunan Nuh Çimento'nun varlığı göz önüne alındığında, işlem neticesinde OYAK tarafından bir hakim durum yaratılarak ilgili piyasada rekabetin azaltılmasından bahsedebilmek mümkün görünmemektedir. Öte yandan, yukarıda yer verilen tablodan da görüldüğü üzere işlem, analize konu dönemde ilgili pazarın neredeyse tamamını oluşturan oyuncu sayısının dörtten üçe düşmesine neden olmaktadır. İşlem neticesinde OYAK'ın pazardaki konumu daha da güçlenmekte ve Nuh Çimento'nun arkasından ikinci sıraya yükselmektedir. Analize konu tüm yıllarda Nuh Çimento ve OYAK'ın toplam pazar payı yaklaşık olarak %76'ya ulaşmaktadır. Bu çerçevede işlemin, Nuh Çimento ve OYAK'ın hakim durum yaratarak ilgili piyasada rekabetin önemli derecede azaltılması sonucunu doğurup doğurmayacağına da incelenmesi gerekmektedir.

1110 Bilindiği gibi 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde, bir ya da *birden fazla teşebbüsün* hakim durum yaratmaya veya hakim durumlarını daha da güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak şekilde birleşmeleri veya devralma işlemlerinin hukuka aykırı olduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede, Kanun'da yoğunlaşma işlemleri sonucunda birden fazla teşebbüsün hakim duruma gelerek veya hakim durumlarını güçlendirerek rekabetin önemli derecede azaltılmasına yol açılması yasaklanmaktadır.

1120 Yoğunlaşma işlemlerinin birden fazla teşebbüsün hakim duruma gelerek rekabetin azaltılması sonucunu doğurması durumunu kısaca; yoğunlaşma ertesinde pazarda oluşan koşulların, birden fazla teşebbüsün, ortak bir politika benimsemesini kolaylaştırarak bazı teşebbüslerin birlikte; rakipleri, müşterileri ve tüketicilerden önemli derecede bağımsız hareket edebilme kabiliyetini edinmeleri şeklinde tanımlamak mümkündür. Bu durumda, işlem sonrasında piyasada oluşan koşulların birtakım teşebbüsler arasında açıkça bir anlaşma yapılmasına gerek olmaksızın, hakim durumdaki tek bir teşebbüs gibi hareket edebilmelerine yol açtığı kabul edilmektedir. Bu çerçevede, birlikte hakim duruma gelecek teşebbüslerin ortak bir

strateji benimseyebilecek ölçüde birbirine yakın büyüklükte/yakın pazar paylarına sahip teşebbüsler olması beklenmektedir. Bununla birlikte, söz konusu teşebbüslerin, müşterileri ve tüketicilerinden önemli derecede bağımsız hareket edebilmeleri bakımından, pazar güçleri toplamının da yüksek olması gerekmektedir.

1130 Birden fazla teşebbüsün hakim durumlarını güçlendirmeleri durumunda ise, birlikte hakim durumun zaten var olduğu ve ilgili işlem ertesinde daha da güçlendirildiği kabul edilmektedir. Dolayısıyla, hakim durumun güçlendirilmesinden farklı olarak, birden fazla teşebbüs tarafından hakim durum yaratılmasından bahsedilebilmesi için öncelikle, yoğunlaşma işleminin yaratacağı ve ortak bir strateji belirlemek konusunda teşebbüsleri teşvik edecek bir farklılığın ortaya konulması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle, birden fazla teşebbüsün hakim duruma geldiğinin iddia edilebilmesi bakımından, pazarın önceki ve sonraki yapılanmaları arasındaki, yoğunlaşma işleminden kaynaklanan değişikliğin gösterilmesi büyük önem arz etmektedir. Bununla birlikte işlem nedeniyle oluşacak bu farkın, pazardaki birtakım oyuncuların ortak çıkarlarını fark etmelerine ve rekabetçi fiyatların üzerinde satış yapmak üzere sürekli olacak şekilde ortak bir politika izlemelerinin olanaklı ve ekonomik olarak rasyonel olduğuna kanaat getirmelerine yol açacak bir fark olması beklenmektedir.

1140 Yukarıda yer verilen bilgiler ışığında, bildirim konusu işlemin ilgili pazarda birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurup doğurmadığı analizinde öncelikle, işlem öncesi ve sonrası pazar yapılanmalarının karşılaştırılması gerekmektedir. Daha önce ifade edildiği üzere, birden fazla teşebbüsün hakim duruma geldiğinin öne sürülebilmesi için, işlem neticesinde pazarın yapısında birlikte hakimiyetin yaratılmasına yol açabilecek birtakım değişikliklerin oluştuğunun gösterilmesi gerekmektedir. Bildirim konusu işlemin, ilgili pazarda birlikte hakimiyet yaratılmasına neden olacak bir değişikliğe yol açıp açmadığının değerlendirilmesine ise aşağıda yer verilmektedir.

1150 Bilindiği gibi işlem öncesinde, ilgili pazarın neredeyse tamamı Nuh Çimento, OYAK, Akçansa ve Lafarge'a ait satışlardan oluşmaktadır. Analize konu dönemin tamamında, işlem sonrasında Nuh Çimento ortalama %(...) pazar payı ile liderliğini sürdürecektir, OYAK ise ortalama %(...) pazar payı ile ikinci sıraya yükselecektir. Nuh Çimento'ya en yakın pazar payına OYAK'ın sahip olması nedeniyle, işlem sonrası Nuh Çimento ile OYAK'ın birlikte hakim duruma gelip gelmediklerinin analizi yapılabilecektir. Ancak, işlem sonrası Nuh Çimento ve OYAK'ın pazar payları arasında önemli derecede bir farklılık olacağı ve Nuh Çimento'nun liderliğini belirgin bir şekilde sürdüreceği görülmektedir. Nuh Çimento'nun pazar payı işlem sonrasında dahi OYAK'tan önemli derecede fazla (ortalama %(...)) olacaktır. Bu çerçevede, OYAK'ın işlem neticesinde elde edeceği pazar payının, Nuh Çimento'nun OYAK ile ortak bir strateji yürütülebileceği iddiasını güçlendirebilecek ölçüde Nuh Çimento'ya yakın/fazla olmadığı anlaşılmaktadır.

1160 Bilindiği gibi işlem sonucunda pazardaki başlıca oyuncuların sayısı dörtten üçe inecek, pazarın önemli bir kısmında sadece Nuh Çimento, OYAK ve Akçansa varlık gösterecektir. İşlem öncesinde pazarda dört oyuncu bulunmakla birlikte, Nuh Çimento'nun ortalama %(...) pazar payı ile analize konu tüm yıllarda açık ara lider konumunda bulunduğu, OYAK ve Akçansa'nın ise ortalama %(...) pazar payıyla ikinciliği paylaştıkları bilinmektedir. Lafarge ise ortalama % (...)'lük bir pazar payına sahiptir. Dolayısıyla işlem öncesinde; OYAK, Akçansa ve Lafarge'ın, Nuh Çimento karşısında daha kısıtlı bir rekabetçi baskı yaratabildiklerini ifade etmek yanlış olmayacaktır. İşlem sonrasında ise OYAK ortalama % (...) pazar payına ulaşarak,

1170

Nuh Çimento karşısında daha güçlü bir rakip haline gelmesi ihtimal dahilindedir. Dolayısıyla işlem neticesinde, her ne kadar pazardaki aktör sayısında bir azalma görülse bile, pazarın rekabetçi yapısının kesin olarak bozulacağından bahsedebilmek mümkün görünmemektedir. Bununla birlikte bilindiği gibi işlem sonrasında Akçansa ortalama %(....)'lik pazar payı ile varlığını sürdürecektir. Akçansa'nın halihazırda ilgili pazarda en fazla kapasiteye sahip teşebbüs olduğu (.....ton/yıl) da dikkate alındığında, pazarın işlem sonrasındaki yapılanmasının Nuh Çimento ve OYAK'ın birlikte hakim duruma gelerek rakipleri, müşterileri ve tüketicilerinden bağımsız olarak hareket edebilme kabiliyetine ulaşacakları bir şekil alacağını söylemek olanaklı görünmemektedir. Bu çerçevede;

1180

- işlemden sonra Nuh Çimento ile OYAK'ın pazar paylarının, söz konusu teşebbüsleri ortak bir strateji izlemeye sevk edecek ölçüde birbirlerine yakın olmaması,
- işlemden sonra OYAK'ın pazar payının ortalama %(....)'e yükselerek, Nuh Çimento karşısında daha rekabetçi bir oyuncu olarak kabul edilebilecek olması,
- işlemden sonra pazarda ortalama %(....)'lik pazar payı ve pazar liderinden fazla bir kapasiteyle Akçansa'nın varlığını devam ettireceği

1190

göz önüne alındığında, dosya konusu işlemin, ilgili pazarda, işlemden sonra Nuh Çimento ve OYAK'ın ortak bir strateji yürütmesine ve dolayısıyla birlikte hakim durum yaratmalarına yol açabilecek bir oluşum yaratacağından bahsedebilmek mümkün görünmemektedir. Dolayısıyla, dosya konusu işlemin etkilerinin, birlikte hakim durum kavramının tanımını gereği, bu çerçevede değerlendirilmesi olası görünmemektedir.

Tüm bu bilgiler çerçevesinde; işlem sonrasında ilgili coğrafi pazarda 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde öngörüldüğü biçimde birden fazla teşebbüsün hakim duruma gelerek rekabetin azaltılabileceği sonucunun doğmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.

H.5.1.2. Hazır Beton

1200

Hazır beton, çimento, agrega, belli katkı malzemeleri ve suyun karıştırılması yöntemiyle üretilen bir inşaat malzemesidir. C14, C16, C18, C20, CC5 ve C25+ gibi alt kategorilere ayrılabilmesine rağmen ürünün türleri arasında yüksek arz ikamesinin söz konusu olması nedeniyle "hazır beton pazarı" şeklindeki kapsayıcı bir tanım yeterli olmaktadır.

1210

THBB internet sitesinden alınan bilgilere göre 2007 yılı için Türkiye hazır beton üretimi 74.359.847 m³ düzeyindedir. Üretimin dağılımı bölgeler arasında büyük farklılık göstermektedir. Başvuru konusu devralma kapsamındaki hazır beton tesislerinin büyük bir kısmının yer aldığı Marmara Bölgesi ülkenin hazır beton üretiminin %41,29'unu karşılarken, bu oran Doğu Anadolu Bölgesi için %2,82 düzeyindedir. Benzeri bir farklılık kişi başına hazır beton kullanımı için de geçerlidir. 2007 yılında Marmara Bölgesinde kişi başına 1,48 m³ hazır beton kullanılmışken, bu değer Doğu Anadolu Bölgesi için 0,32, Avrupa ortalaması için 0,9, Türkiye geneli için 1,02'dir. 2008 yılı itibarıyla İstanbul ilinde 120, Türkiye genelinde 851, 2007 yılı itibarıyla Marmara Bölgesinde ise 259 hazır beton tesisi bulunmaktadır.

1220 Başvuru konusu devralmanın taraflarından Lafarge Beton'a ait devralınan tesisler, Maslak, Göztepe, Çorlu, Yenibosna, Ayazağa, Ümraniye, Kurtköy, Kandıra ve Bandırma'da bulunmaktadır. Bildirim formunda bu tesislerden Maslak ve Göztepe'de bulunanların sadece projelere hizmet veren santraller oldukları ve ilgili buldukları projeler tamamlanınca kaldırılacakları belirtilmiştir. Bununla birlikte, Lafarge'ın, Kocaeli'de bulunan ve Topkaş İnş. Toplu Konut Araştırma Şehircilik Müh. Mim. San. ve Tic. Ltd. Şti. (Topkaş İnş.) firmasına kiraya verilmiş olan bir hazır beton tesisi daha bulunmaktadır. Lafarge ile Topkaş İnş. arasında 01 Ocak 2007 tarihinde imzalanmış olan "Hazır Beton tesisi işletme hakkı ve kullanım sözleşmesi" 01 Ocak 2010 tarihine kadar uzatılmıştır. Bildirim konusu işlem sonrasında meydana gelecek değişikliğin devralan OYAK tarafından belirleneceğinin belirtilmesi nedeniyle söz konusu tesis de Karar'da yapılan analizlere dahil edilmiştir.

1230 OYAK Beton'un bölgedeki hazır beton tesisleri ise İstanbul (Samandıra tesisi), Adapazarı ve Kocaeli'nde (Gebze ve İzmit tesisi olmak üzere iki adet) bulunmaktadır. İkitelli, Marmaray, Kartal ve Kağıthane'de bulunan OYAK hazır beton tesisleri ise sadece projelere hizmet vermekte olup mobil santral niteliğindedir. Ayrıca OYAK Beton'un Düzce ve Bolu'da da hazır beton tesisi bulunmaktadır.

1240 Hazır betona ilişkin coğrafi pazar tanımı yapılırken en fazla öne çıkan özellik üretilikten belirli bir süre içinde¹⁵ tüketilmesi gereken, bu nedenle stoklanamayan bir ürün olmasıdır. Bu özellik, betonun tesiste transmiksere yüklenmesi, tesisten transmiksere ile inşaat sahasına ulaştırılması, müşteri tarafından teslim alınması ve pompa aracılığıyla kalıba yerleştirilmesinde geçen sürenin hazır betondaki kıvam ve işlenebilirlik kayıplarının önlenmesinde kritik eşik olan iki saatlik sürenin altında olması gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Bu zorunluluk coğrafi pazar tespit edilirken belirli bir uzaklık belirlenerek pazarın sınırlarının çizilmesi yaklaşımını gündeme getirmektedir. Nitekim, Rekabet Kurulu'nun 08-73/1156-450, 04-77/1109-278, 06-68/927-266, 08-61/998-390, 08-45/644-243, 08-39/508-185, 08-28/326-109, 08-36/481-169 ve 07-41/447-170 sayılı kararlarında da bu mesafe 50 km. olarak belirlenmiş ve tesislerden itibaren 50 km. yarıçapında bir daire belirlenerek alan coğrafi pazar olarak tespit edilmiştir.

OYAK Beton'a ait hazır beton tesislerinin birbirlerine ve Lafarge Beton tesislerine uzaklıklarını gösteren tablo aşağıdadır:

¹⁵ Bu süre farklı Rekabet Kurulu kararlarında bir ve iki saat olarak ifade edilmiştir.

Tablo 33: OYAK ve LAFARGE Gruplarına Ait Tesislerin Birbirlerine Uzaklıkları

		LAFARGE GRUBU TESİSLERİ						
		YENİBOSNA TESİSİ	AYAZAĞA TESİSİ	GÖZTEPE (Proje Tesisi)	KURTKÖY TESİSİ	ÜMRANIYE TESİSİ	İZMİT TESİSİ	
OYAK TESİSLERİ	İSTANBUL	SAMANDIRA TESİSİ	50	38	22	19	15	95
		KARTAL TESİSİ (Proje Tesisi)	64	50	12	30	13	100
		İKİTELLİ TESİSİ (Proje Tesisi)	8	25	50	73	48	151
		MARMARAY YENİKAPI (Proje Tesisi)	15	25	70	65	38	135
		KAĞITHANE TESİSİ (Proje Tesisi)	13	10	35	55	25	128
	KOCAELİ	GEBZE TESİSİ	90	78	57	24	55	55
		İZMİT TESİSİ	145	135	120	80	110	1
	DÜZCE	DÜZCE TESİSİ	255	245	225	185	220	110
	SAKARYA	ADAPAZARI TESİSİ	190	175	160	125	155	45
	BOLU	BOLU TESİSİ	300	290	270	230	265	158

1250

Hazır betona yönelik coğrafi pazarın sınırının çizilmesinde 50 km'lik uzaklığın dikkate alınmasında genel bir uzlaşma mevcut bulunmakla birlikte, yoğunlaşmaların hesaplanmasında devre konu tesisin yer aldığı 50 km yarıçaplı dairenin (alanların) zaman zaman birden fazla ili ya da bir ilin yalnızca bir bölümünü (birden fazla ilçe gibi) kapsamaması gibi pratik sorunlar yaşanmaktadır. Buradaki temel problemler Türkiye özelinde hazır betona yönelik yalnızca illerin tüketim rakamının tahmin edilebilmesi ve birden fazla il sınırını kapsayan bölgeler bakımından sağlıklı bir değerlendirme yapmakta yaşanan zorluklardır. Bu çerçevede Karar'da, yukarıda yer verilen analizlerin eksiklerini giderilmek için; birbirini tamamlayıcı olduğu düşünülen "firma" ve "alan" bazlı iki ayrı değerlendirmeye yer verilecektir.

1260

"Firma bazlı analiz"de devre konu tesisten itibaren 100 km'lik alanda yer alan tesisler değerlendirmeye alınacaktır. Söz konusu analizde ilk 50 km'lik alan dışında yer alan diğer daire ise, söz konusu ikinci 50 km'lik alanda yer alan tesislerin faaliyet alanlarının, devre konu tesisin yer aldığı 50 km'lik alan ile kesişebileceği yerdeki yoğunlaşmaları da dikkate alabilmek bakımından değerlendirilmeye alınmıştır. Bu durumda yoğunlaşma analizi, olası coğrafi alanlar bakımından firmaların pazar payları toplamalarının, tesisin yer aldığı ilin tüketim rakamına bölünmesi ile elde edilecektir.

1270

"Alan bazlı analizde" ise, devre konu tesisin yer aldığı il sınırlarından 50 km'lik bir daire çizilerek, ikinci bölgede yer alan tesislerin devre konu tesisin yer aldığı bölgeye yapacağı olası satışların yoğunlaşma analizine dahil edilmesi değerlendirilmektedir. Bu durumda yoğunlaşma analizi, olası coğrafi alanlar bakımından firmaların pazar payları toplamalarının, tesisin yer aldığı ilin tüketim rakamına bölünmesi ile elde edilecektir.

Her iki yöntemdeki ikinci bölgeye ait alanlar, *en riskli* durumları dikkate alabilmek bakımından analize dahil edilmektedir.

H.5.1.2.1. Firma Bazlı Analiz

Yukarıda tanımlamasına yer verilen bu yaklaşımda, Lafarge Beton tesislerini devralacak olan OYAK Beton'un proje amaçlı olmayan tesisleri merkez alınacaktır. Buna göre Samandıra, Gebze, İzmit ve Adapazarı tesislerinin esas alındığı dört coğrafi pazarın sınırları içerisindeki yoğunlaşma analizi aşağıdaki gibidir.

H.5.1.2.1.1.OYAK Beton Samandıra Tesisi Merkezli Coğrafi Pazar (İstanbul Anadolu Yakası Pazarı)

1280

Samandıra tesisi merkezli 100 km yarıçapındaki daire; Gebze ve İzmit'teki OYAK Beton tesisleri ile Lafarge Beton'un Yenibosna, Ayazağa, Göztepe, Maslak, Kurtköy 1, Kurtköy 2, Ümraniye ve Kandıra tesisleri ile İzmit'teki kiraya verilmiş tesisi içine almaktadır. Ayrıca OYAK Beton'un Kağıthane, Marmaray, İkitelli ve Kartal proje tesisleri de bu alan içinde kalmaktadır.

1290

İstanbul ili sınırları içerisinde kalan bir hazır beton tesisi bakımından yapılan değerlendirmede pazar payı hesaplanırken, ilin toplam tüketimi yerine şehrin iki yakasının tüketimlerinin ayrı ayrı ele alınması yaklaşımı daha riskli durumu göstermesi bakımından tercih edilmiştir¹⁶. Bu durumda analizimizde tüm İstanbul il tüketimi değil Samandıra tesisinin bulunduğu Anadolu yakasının tüketimi esas alınacaktır. THBB'den sağlanan il bazında üretim miktarlarının, hazır beton ürününün niteliği ve taşıma maliyetleri nedeniyle, çoğunlukla üretildiği ilde tüketildiği varsayımı altında, değerlendirme yapılan ilin toplam hazır beton talebini yansıtabileceği kabul edilmektedir. Bildirim formu'nda THBB verileri kaynak gösterilerek bu rakamın 7.000.000 m³ olduğu ifade edilmiştir. Buna göre devralma sonucunda OYAK Beton Samandıra Tesisi merkezli pazarda (İstanbul Anadolu Yakası Pazarı) oluşabilecek en riskli durumu gösteren tablo aşağıdadır:

---

¹⁶ 08-73/1156-450 sayılı Rekabet Kurulu kararında devre konu tesislerden İstanbul ilinde yakalar arasında satış yapılmadığı gerekçesiyle İstanbul; Avrupa ve Anadolu yakası olmak üzere iki ayrı pazara bölünmüştür. Başvuruya konu işlemle ilgili olarak taraflardan gelen bilgilerde de, İstanbul İl Trafik Komisyonu'nun belirli saatler dışında ağır tonajlı araçların şehir içine girmesini yasaklamış olduğu, ağır tonajlı araçların Boğaziçi köprüsünden geçmelerinin yasak olduğu ve sadece Fatih köprüsünü kullanabildikleri ifade edilmektedir.

Tablo 34: Samandıra Tesisi Merkezli Pazardaki En Riskli Durumda Tesis Bazında 2008 Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Samandıra		(.....)
Kartal (Proje Tesisi)		(.....)
İkitelli (Proje Tesisi)		(.....)
Marmaray (Proje Tesisi)		(.....)
Kağıthane (Proje Tesisi)		(.....)
Gebze		(.....)
İzmit		(.....)
Yenibosna		(.....)
Ayazağa		(.....)
Göztepe (Proje Tesisi)		(.....)
Maslak (Proje Tesisi)		(.....)
Kurtköy1		(.....)
Kurtköy2		(.....)
Ümraniye		(.....)
Kandıra		(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İstanbul (Anadolu) Toplam Üretimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK	(....)
Pazar Payları	Lafarge Grubu	(....)

- 1300 En riskli durumu gösteren bu senaryoda dahi tarafların toplam pazar payı %(....) düzeyinde gerçekleşmektedir. Bununla birlikte, analizin mevcut durumu daha doğru bir biçimde göstermesi bakımından bazı tesislerin değerlendirme dışında bırakılması gerekmektedir. Öncelikle bildirim formunda belirlenen alan içinde yer alan OYAK Beton'a ait Kartal, İkitelli, Marmaray ve Kağıthane proje tesisleri sırasıyla Kartal Adliye Sarayı, OYAK İnşaat Toplu Konut, Marmaray ve Dolmabahçe-Dolapdere, Piyalepaşa-Kağıthane tünel projeleri için kurulmuş olup bu tesislerden dışarıya beton satışı yapılmadığı ve proje bitiminde tesislerin faaliyetine son verileceği teşebbüs tarafından açıkça ifade edilmiştir. Aynı durum Göztepe ve Maslak'ta bulunan Lafarge Beton tesisleri için de geçerlidir. Belirlenen alan içinde kalan OYAK Beton'a ait İzmit ve Lafarge Beton'un Kandıra tesislerinden ise son iki yılda İstanbul Anadolu yakasına herhangi bir hazır beton satışı yapılmamıştır. Bu tesislerin dışarıda bırakılması sonucu ortaya çıkan durumu gösteren tablo aşağıdadır:
- 1310

Tablo 35: Samandıra Tesisi Merkezli Pazardaki Tesis Bazında 2008 Nihai Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Kurtköy 1		(.....)
Kurtköy 2		(.....)
Ümraniye		(.....)
Samandıra		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İstanbul (Anadolu) Toplam Üretimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK	(....)
Pazar Payları	Lafarge Grubu	(....)

Sonuç olarak İstanbul Anadolu yakası pazarında devralma sonucunda OYAK Beton'un pazar payının %(....)'dan %(....) civarına yükselecek ve ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu olamayacaktır.

1320

H.5.1.2.1.2. OYAK Beton Gebze Tesisi Merkezli Coğrafi Pazar (Gebze Pazarı)

Gebze tesisi merkezli 100 km yarıçaplı daire OYAK Beton'a ait Samandıra, İzmit ve Adapazarı tesisleri ile Lafarge Beton'a ait Yenibosna, Ayazağa, Göztepe, Kurtköy 1-2, Ümraniye ve Kandıra tesislerini içine almaktadır. Pazar payının hesaplanması bakımından THBB'den elde edilen 2.600.000 m³'lük Kocaeli ili üretim rakamı esas alınacaktır¹⁷. Bu durumda ortaya çıkan tablo aşağıdadır:

Tablo 36: Gebze Tesisi Merkezli Pazardaki En Riskli Durumda Tesis Bazında 2008 Pazar Payları

Tesis Adı	2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Gebze	(.....)
Samandıra	(.....)
Kartal (Proje Tesisi)	(.....)
İkitelli (Proje Tesisi)	(.....)
Marmaray (Proje Tesisi)	(.....)
Kağıthane (Proje Tesisi)	(.....)
İzmit	(.....)
Adapazarı	(.....)
Yenibosna	(.....)
Ayazağa	(.....)
Göztepe (Proje Tesisi)	(.....)
Kurtköy1	(.....)
Kurtköy2	(.....)
Ümraniye	(.....)
Kandıra	(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)	(.....)

¹⁷ THBB'nden sağlanan verilere göre Kocaeli ilinde güncel tesis sayısı 20'dir.

Taraflar Toplamı	(.....)
İl Toplam Üretimi	(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)	(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK
Pazar Payları	Lafarge Grubu
	(....)

1330

Gebze merkezli 100 km'lik alanda tarafların payının %(....) gibi bir orana yükseleceği görülmektedir. Bununla birlikte İstanbul Anadolu yakası pazarı analizinde olduğu gibi, Gebze pazarında da bazı tesislerin analizin dışında bırakılması doğru olacaktır. Proje tesislerinin yanı sıra son 3 yılda Gebze ilçesi ya da Kocaeli iline satışı olmayan ve Gebze tesisine uzaklıkları sırasıyla 100, 55, 90 ve 78 km. olan Adapazarı, Ümraniye, Yenibosna ve Ayazağa tesisleri dışarıda tutularak yapılan analizin sonuçları aşağıdaki gibidir:

Tablo 37: Gebze Tesisi Merkezli Pazardaki Tesis Bazında 2008 Nihai Pazar Payları

Tesis Adı	2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Gebze	(.....)
Samandıra	(.....)
İzmit	(.....)
Kurtköy1	(.....)
Kurtköy2	(.....)
Kandıra	(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)	(.....)
Taraflar Toplamı	(.....)
İl Toplam Üretimi	(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)	(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK
Pazar Payları	Lafarge Grubu
	(....)

1340

Tablodan görüleceği gibi yeni durumda, tarafların pazar payı %(....) düzeyine inmektedir. Ayrıca Kocaeli il sınırları içerisinde yer alması sebebiyle ihtiyaten analize dahil edilen Lafarge Beton'a ait Kandıra tesisinin Gebze tesisine 55 km uzaklıkta ve son iki yıl boyunca Gebze ilçesine hiç satış yapmamış bir tesis olduğu belirtilmelidir. Bunun yanında yine Lafarge Beton'a ait Kurtköy 2 tesisi 2009 yılında faaliyete geçmiş ve tesisten bu yılın Nisan ayı sonuna kadar toplam 2.000 m³ hazır beton satışı yapılmıştır. Tabloda yer alan 270.000 m³, tesisin teorik kapasitesi olan 300 m³/günün 300 güne yayılmış toplamıdır. Bu miktar yerine aynı kapasiteye sahip Kurtköy 1 tesisinin satış rakamı olan (.....)'in Kurtköy 2 için de geçerli kabul edilmesi halinde tarafların pazar payı toplamı %(....)'ye düşmektedir. Sonuç olarak tarafların Gebze pazarında pazar payı toplamının rekabetin önemli derecede azaltılmasına neden olamayacaktır.

H.5.1.2.1.3. OYAK Beton İzmit Tesisi Merkezli Pazar (İzmit Pazarı)

1350

İzmit ili merkezli 100 km. yarıçaplı daire OYAK Beton'a ait Samandıra, Gebze, Adapazarı tesisleri ve Kartal proje tesisi ile Lafarge Beton'a ait Kurtköy 1-2 ve

Kandıra tesislerini kapsamaktadır. Pazar payının hesaplamasında yine Kocaeli ili tüketimi esas alınacaktır. En riskli durumu gösteren tablo aşağıdadır:

Tablo 38: İzmit Tesisi Merkezli Pazardaki En Riskli Durumda Tesis Bazında 2008 Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
İzmit		(.....)
Samandıra		(.....)
Kartal (Proje Tesisi)		(.....)
Gebze		(.....)
Adapazarı		(.....)
Kurtköy1		(.....)
Kurtköy2		(.....)
Kandıra		(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İl Toplam Üetimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK	(....)
Pazar Payları	Lafarge Grubu	(....)

%(....)'ü bulan tarafların toplam pazar payları bir proje tesisi olan Kartal ve İzmit iline son 3 yılda satışı olmayan ve 95 km uzaklıkta bulunan Samandıra tesisinin satış miktarlarını da içerisinde barındırmaktadır. Ayrıca Gebze pazarının değerlendirildiği bölümde Kurtköy 2 tesisi için belirtilen hususlar İzmit pazarı için de geçerlidir. Bahse konu tesislerin dışarıda bırakılması ve Kurtköy 2 tesisinin satışının Kurtköy 1 seviyesinde kabul edilmesi halinde oluşan yeni durum aşağıdaki gibidir:

1360

Tablo 39: İzmit Tesisi Merkezli Pazardaki Tesis Bazında 2008 Nihai Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
İzmit		(.....)
Gebze		(.....)
Adapazarı		(.....)
Kurtköy1		(.....)
Kurtköy2		(.....)
Kandıra		(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İl Toplam Üetimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(....)
Devralma İşlemi Öncesi	OYAK	(....)
Pazar Payları	Lafarge Grubu	(....)

Sonuç olarak OYAK Beton'un İzmit pazarında %(....) olan payının %(....)'ya yükselecek ve rekabetin önemli ölçüde kısıtlanması söz konusu olmayacaktır.

H.5.1.2.1.4. OYAK Beton Adapazarı Tesisi Merkezli Pazar

Adapazarı tesisi merkezli 100 km yarıçaplı daire OYAK Beton'un Gebze, İzmit ve Düzce tesisleri ile Lafarge Beton'a ait Kandıra tesisini içine almaktadır. Pazar payının hesaplanmasında THBB'den alınan Sakarya ili üretim miktarı esas alınacaktır. Bu miktar 2008 yılı için 900.000 m³'tür. En riskli durumu gösteren durum aşağıdadır:

1370 **Tablo 40:** Adapazarı Tesisi Merkezli Pazardaki En Riskli Durumda Tesis Bazında 2008 Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Adapazarı		(.....)
Gebze		(.....)
İzmit		(.....)
Kandıra		(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)		(.....)
Düzce		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İl Toplam Üretimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(...)
Devralma İşlemi Öncesi Pazar Payları	OYAK	(...)
	Lafarge Grubu	(...)

Devralma sonrası OYAK'ın pazar payı %65 düzeyine ulaşmakla birlikte, analizde yer alan ve Adapazarı tesisine 65 ve 100 km uzaklıkta bulunan Düzce ve Gebze tesislerinden bu ile son üç yılda hiç satış yapılmadığı göz önüne alındığında, söz konusu tesislerden yapılan satış miktarının bu pazara ait değerlendirmeler sırasında dikkate alınmaması gerekmektedir. Bu durumda ortaya çıkan yeni durum aşağıdadır:

Tablo 41: Adapazarı Tesisi Merkezli Pazardaki Tesis Bazında 2008 Nihai Pazar Payları

Tesis Adı		2008 Yılı Satış Miktarı (m ³)
Adapazarı		(.....)
İzmit		(.....)
Kandıra		(.....)
İzmit (Kiraya Verilen Tesis)		(.....)
Taraflar Toplamı		(.....)
İl Toplam Üretimi		(.....)
Devralma İşlemi Sonrası Pazar Payı (%)		(...)
Devralma İşlemi Öncesi Pazar Payları	OYAK	(...)
	Lafarge Grubu	(...)

Görüldüğü üzere yapılan değişikliklerin ardından Adapazarı pazarında tarafların toplam payı, yaklaşık %(...)'lik bir pay artışı ile, halihazırda başka bir teşebbüs tarafından işletilen kiralık tesisten kaynaklan pazar payı da dahil olmak üzere, %(...) olarak gerçekleşmektedir. Sonuç olarak bu pazarda devralma sonucunda rekabetin önemli ölçüde kısıtlanması söz konusu olamayacaktır.

H.5.1.2.2. Alan Bazlı Analiz

Bilindiği gibi, hazır beton, niteliği gereği çok kısa zamanda tüketilmesi gereken, bu sebeple stoklanamayan ve üretildiği tesisten belli bir mesafeden daha uzak bölgelere taşınması teknik ve ekonomik açıdan mümkün olmayan bir üründür. Ürün niteliği ve yüksek taşıma maliyetlerinin varlığı nedeniyle hazır betonun genel olarak üretildiği tesisten en fazla yaklaşık 50 km uzaklığa taşınabildiği/satılabildiği kabul edilmektedir.

1390 Bir önceki bölümde yer verilen firma bazlı analizden farklı olarak, bu bölümde hazır beton tesislerinin faaliyetlerini sürdürdükleri alanların, kurulu buldukları il sınırları olduğu kabul edilecektir. Hatırlanacağı üzere başvuru konusu devralma işlemi sonrasında, Lafarge Beton'un kontrolü, Lafarge Grubu'ndan OYAK'a geçecektir. Lafarge Beton, Marmara Bölgesi'nde kurulu toplam 11 adet hazır beton tesisi ile faaliyette bulunmaktadır. Başvuru konusu işlemde devralan taraf olan OYAK Grubu ise 9 adet tesis ile bölgede faaliyetlerini sürdürmektedir. Söz konusu tesislerin illere dağılımı aşağıdaki gibidir:

Tablo 42: Taraflara ait Hazır Beton Tesisleri

Tesisin Bulunduğu İl	Lafarge Grubu	OYAK Grubu
İstanbul – Anadolu Yakası	Yenibosna	Samandıra
	Ayazağa	
	Maslak (Proje Tesisi)	
İstanbul – Avrupa Yakası	Ümraniye	İkitelli (Proje Tesisi)
	Kurtköy 1	Marmaray (Proje Tesisi)
	Kurtköy 2	Kağıthane (Proje Tesisi)
	Göztepe (Proje Tesisi)	Kartal (Proje Tesisi)
Kocaeli	Kandıra	Gebze
	İzmit ¹⁸	Saraybahçe
Sakarya		Sakarya
Düzce		Düzce
Tekirdağ	Çorlu	
Balıkesir	Bandırma	

1400 Tablo'dan görüldüğü üzere, Lafarge Aslan'ın faaliyette bulunduğu alanları; İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ ve Balıkesir olarak sıralamak mümkündür. OYAK'ın Marmara Bölgesi'nde faaliyet gösterdiği illeri ise İstanbul, Kocaeli, Sakarya ve Düzce oluşturmaktadır. Devralan taraf OYAK'ın, Lafarge'ın faaliyet bölgelerinden Tekirdağ ve Balıkesir'de herhangi bir faaliyeti bulunmaması nedeniyle bildirim konusu işlem sonrasında Tekirdağ ve Balıkesir illeri bakımından mevcut pazar paylarında herhangi bir değişme yaşanmayacak, yalnızca Lafarge'ın bu illerde yer alan tesisleri üzerindeki kontrol değişikliğe uğrayacaktır. Bu bakımdan, başvuru konusu devralma işleminin Tekirdağ ve Balıkesir illeri açısından herhangi bir yoğunlaşma analizine ihtiyaç bulunmamaktadır.

1410 Bildirim konusu devralma işlemi dolayısıyla tarafların hazır beton faaliyetleri yalnızca İstanbul ve Kocaeli illerinde kesişmektedir. Devralma işlemi sonrasında söz konusu illerde OYAK'ın pazar paylarında bir artış yaşanacak olması nedeniyle alan analizi bu illere yönelik olarak yapılmıştır.

¹⁸ Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, Kocaeli'nde yer alan İzmit tesisi, Lafarge Grubu tarafından Topkaş İnş. Toplu Konut Araştırma Şehircilik Müh. Mim. San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne 01.01.2007 tarihli hazır beton tesisi işletme hakkı ve kullanım sözleşmesi ile kiraya verilmiş olup, devralma işlemi sonrasında meydana gelebilecek değişiklikler devralacak OYAK tarafından belirlenecektir.

1420 Değerlendirme temel olarak, tarafların söz konusu illerde sahip oldukları hazır beton tesislerinin 2008 yılı üretim miktarlarının, değerlendirme konusu ilde üretilen toplam hazır beton miktarına bölünmesi çerçevesinde yapılacaktır. THBB'den sağlanan il bazında üretim miktarlarının, hazır beton ürününün, niteliği ve taşıma maliyetleri nedeniyle, çoğunlukla üretildiği ilde tüketildiği varsayımı altında, değerlendirme yapılan ilin toplam hazır beton talebini yansıtabileceği kabul edilmektedir. Bu çerçevede tarafların söz konusu alanlara yönelik pazar payları ayrı ayrı hesaplanarak, devralma işlemi sonrasındaki yoğunlaşma oranları analiz edilmeye çalışılmıştır.

Analizin ikinci aşamasında ise, tesislerin yer aldığı il sınırlarına 50 km uzaklıkta bulunan diğer hazır beton tesislerinin üretim miktarları da hesaplamalara eklenerek değerlendirme genişletilmiştir. Bu durumda, tarafların İstanbul ve Kocaeli'ndeki pazar payları, İstanbul ve Kocaeli'ne, diğer il sınırlarında bulunmakla birlikte ortalama 50 km uzaklıkta bulunan diğer tesislerden de satış yapılabileceği varsayımı altında tekrar değerlendirilmektedir.

1430 İstanbul il sınırları içerisinde yer alan devir konusu tesislerden (proje tesisleri hariç olmak üzere) iki tanesi Avrupa yakasında, üç tanesi Anadolu yakasında yer almakta iken, devralan tarafın yalnızca Anadolu yakasında bir adet hazır beton tesisi bulunmaktadır. Hazır beton ürününün niteliği ve taşıma maliyetlerinin, İstanbul Anadolu ve Avrupa yakalarından karşılıklı olarak satış yapılabilmesini kısıtlayabileceği varsayımı altında, tarafların hazır beton tesislerinin kesişme gösterdiği İstanbul Anadolu yakası da ayrı bir pazar olarak ayrıca değerlendirmeye tabi tutulmuştur. Buna ek olarak, Anadolu yakasına Avrupa yakasındaki tesislerden satış yapıldığı durumların da değerlendirmeye alınabilmesi için, Avrupa yakasında yer alan tesislerin üretim miktarlarının değerlendirilmeye katıldığı durum bakımından da analiz yapılmıştır.

1440 Tarafların İstanbul ilinde, Anadolu ve Avrupa yakalarında toplam yedi adet proje tesisi bulunmaktadır. Bildirim formunda yer verilen bilgilere göre, proje tesisleri yalnızca ilgili oldukları projelere hizmet veren santrallerdir ve söz konusu projelerin tamamlanması ardından kaldırılacaklardır. Bu durumda, tarafların pazar payları hesaplanırken proje tesislerinin göz ardı edilebileceği düşünülmeyle birlikte, yukarıda yer verilen tüm durumlar ayrıca proje tesislerinin dahil edildiği ve edilmediği haller açısından da ayrı ayrı değerlendirmeye alınmıştır.

Tarafların İstanbul'da yer alan tüm hazır beton tesislerinin 2008 yılı üretim miktarlarının, İstanbul ili toplam hazır beton talebine bölünmesiyle bulunan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 43: İstanbul'da Yer Alan Hazır Beton Tesislerinin 2008 Yılı Üretim Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge	Tesis Adı	2008 yılı üretim miktarı	Pazar payı %	Pazar Payı Proje Tesisleri Dahil%
	Yenibosna	(.....)		
	Ayazağa	(.....)		
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2 ¹⁹	(.....)		
Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Maslak	(.....)		
	Göztepe	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
OYAK				
	Samandıra	(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	İkitelli	(.....)		
	Marmaray	(.....)		
	Kağıthane	(.....)		
	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
İstanbul Toplam Üretim		(.....)	(....)	(....)

1450 Taraflardan sağlanan bilgilere göre, Lafarge Grubuna ait tesislerden Kocaeli'nde kurulu olan Kandıra ve İzmit tesisleri, İstanbul il sınırına sırasıyla 39 ve 55 km uzaklıkta, OYAK'a ait tesislerden Kocaeli'nde kurulu Gebze ve Saraybahçe tesisleri İstanbul il sınırına sırasıyla 12 ve 60 km uzaklıkta bulunmaktadır. Tarafların İstanbul bölgesine söz konusu tesislerden de satış yapabilecekleri durum bakımından yapılan analiz sonucu ulaşılan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 44: İstanbul ve 50 km Yakınındaki Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge		Satış miktarı	Pazar payı %	Pazar Payı Proje Tesisleri Dahil%
	Yenibosna	(.....)		
	Ayazağa	(.....)		
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2	(.....)		
	Kandıra	(.....)		
	İzmit	(.....)		
Lafarge Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Maslak	(.....)		
	Göztepe	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
OYAK				
	Samandıra	(.....)		
	Gebze	(.....)		
	Saraybahçe	(.....)		

¹⁹ Kurtköy 2 tesisinin 2009 yılı başında üretime başlaması nedeniyle, 2008 yılı üretim miktarı bilgileri mevcut bulunmamaktadır. Hesaplamalar bakımından tesisin 2008 yılı üretim miktarının, Kurtköy 1 tesisi üretim miktarı kadar olduğu kabul edilmiştir.

OYAK Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	İkitelli	(.....)		
	Marmaray	(.....)		
	Kağıthane	(.....)		
	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
İstanbul Toplam Üretim		(.....)	(....)	(....)

THBB'den sağlanan bilgilere göre İstanbul'da 2008 yılında toplam 17.500.000 m³ hazır beton üretilmiş olmakla birlikte, söz konusu rakamın %40'ının Anadolu yakasındaki tesislerden %60'ının ise Avrupa yakasındaki tesislerden sağlandığının kabul edilmesi mümkündür. Bu çerçevede, İstanbul Anadolu yakasına ilişkin hazır beton üretim miktarı 7.000.000 m³ olarak kabul edilmiştir. Tarafların İstanbul Anadolu yakasında yer alan hazır beton tesislerinin 2008 yılı üretim miktarlarının, İstanbul Anadolu yakası toplam hazır beton talebine bölünmesiyle bulunan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 45: İstanbul Anadolu Yakası'nda Yer Alan Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge			Pazar payı %	Pazar Payı Proje Tesisleri Dahil%
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2	(.....)		
Lafarge Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Göztepe	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
OYAK				
	Samandıra	(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
İstanbul Anadolu Toplam Üretim		(.....)	(....)	(....)

Taraflardan sağlanan bilgilere göre, Lafarge Grubu'na ait tesislerden Kocaeli'nde kurulu olan Kandıra ve İzmit tesisleri İstanbul Anadolu yakası il sınırına sırasıyla 39 ve 55 km uzaklıkta, OYAK'a ait tesislerden Kocaeli'nde kurulu Gebze ve Saraybahçe tesisleri İstanbul Anadolu yakası il sınırına sırasıyla 12 ve 60 km uzaklıkta bulunmaktadır. Tarafların İstanbul Anadolu yakası bölgesine söz konusu tesislerden de satış yapabilecekleri durum bakımından yapılan analiz sonucu ulaşılan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 46: İstanbul Anadolu Yakası ve 50 km Yakınındaki Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge			Pazar payı %	Pazar payı proje tesisleri %
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2	(.....)		
	Kandıra	(.....)		
	İzmit	(.....)		
Lafarge Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Göztepe	(.....)		

Proje Tesisleri Toplam		(.....)		(....)
OYAK				
	Samandıra	(.....)		
	Gebze	(.....)		
	Saraybahçe	(.....)		
OYAK Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Toplam		(.....)		(....)
İstanbul Anadolu Toplam Üretim		(.....)	(....)	(....)

Pazarın İstanbul Anadolu yakası olarak belirlendiği durumda, Anadolu yakasına, Avrupa yakasından satış yapıldığının varsayıldığı halde ulaşılan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 47: İstanbul Anadolu Yakası'na, Avrupa Yakası'ndan Satış Yapılması Durumunda Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

1480

Lafarge			Pazar payı %	Pazar Payı Proje Tesisleri Dahil %
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2	(.....)		
	Kandıra	(.....)		
	İzmit	(.....)		
	Yenibosna	(.....)		
	Ayazağa	(.....)		
Lafarge Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	Maslak	(.....)		
	Göztepe	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
OYAK				
	Samandıra	(.....)		
	Gebze	(.....)		
	Saraybahçe	(.....)		
OYAK Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri				
	İkitelli	(.....)		
	Marmaray	(.....)		
	Kağıthane	(.....)		
	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Dahil Toplam		(.....)		(....)
İstanbul Anadolu Toplam Üretim		(.....)	(....)	(....)

Tarafların Kocaeli'nde yer alan hazır beton tesislerinin üretim miktarlarının, Kocaeli hazır beton üretim miktarına bölünmesi sonucu ulaşılan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 48: Kocaeli'nde Yer Alan Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge			Pazar payı %
	Kandıra	(.....)	
	İzmit	(.....)	
Lafarge Toplam		(.....)	(....)
OYAK			

	Gebze	(.....)	
	Saraybahçe	(.....)	
OYAK Toplam		(.....)	(....)
Kocaeli Toplam Üretim		(.....)	(....)

Taraflardan sağlanan bilgilere göre, Lafarge Grubu'na ait tesislerden İstanbul'da kurulu olan Ümraniye, Kurtköy 1 ve Kurtköy 2 tesislerinin Kocaeli il sınırına uzaklıkları sırasıyla 51, 32, 32 km, OYAK'a ait tesislerden İstanbul'da kurulu olan Samandıra tesisi ile Sakarya'da kurulu olan Sakarya tesislerinin Kocaeli il sınırına uzaklıkları sırasıyla 30 ve 21 km'dir. Tarafların Kocaeli bölgesine söz konusu tesislerden de satış yapabilecekleri durumu bakımından yapılan analiz sonucu ulaşılan pazar paylarına aşağıda yer verilmektedir.

1490

Tablo 49: Kocaeli ve 50 km Yakınındaki Tesislerin 2008 Yılı Satış Miktarları ve Pazar Payları

Lafarge			Pazar Payı %	Pazar Payı Proje Tesisi Dahil%
	Kandıra	(.....)		
	İzmit	(.....)		
	Ümraniye	(.....)		
	Kurtköy 1	(.....)		
	Kurtköy 2	(.....)		
Lafarge Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisleri	Göztepe	(.....)		
Proje Tesisleri Toplam		(.....)		(....)
OYAK	Gebze	(.....)		
	Saraybahçe	(.....)		
	Samandıra	(.....)		
	Sakarya	(.....)		
OYAK Toplam		(.....)	(....)	
Proje Tesisi	Kartal	(.....)		
Proje Tesisleri Toplam		(.....)		(....)
Kocaeli Toplam Üretim		(.....)	(....)	

Daha önce de değinildiği üzere, alan analizinde devralma sonrasında oluşan pazar payları, tesislerin yer aldığı il sınırlarındaki tesisler ile söz konusu il sınırlarına 50 km.lik uzaklıktaki alanlarda yer alan tesislerin paylarının ilin tüketimine bölünmesi ile elde edilmektedir.

1500

Yapılan analizlerde, yoğunlaşma oluşacak pazarların ayrı ayrı değerlendirilmesi sonucunda, devralma işlemi sonrasında ilgili coğrafi pazarlarda OYAK'ın proje tesisleri dahil olmak üzere pazar paylarının (%);

- İstanbul için (....)'dan (....)'a
- İstanbul + 50 km'lik alan için (....)'den (....)'e
- İstanbul Anadolu yakası için (....)'den (....)'ye
- İstanbul Anadolu yakası+ 50 km'lik alan için (....)'dan (....)'e
- İstanbul Anadolu yakasına Avrupa yakasından satışların yapıldığı durum için (....)'den (....)'e
- Kocaeli için (....)'dan (....)'ye
- Kocaeli + 50 km'lik alan için (....)'den (....)'e

1510 yükseleceği görülmektedir. Proje tesisleri dahil yapılan hesaplamalardaki söz konusu pazar payı artışları sonrasında dahi pazarda rekabetin kısıtlanması söz konusu olamayacaktır. Bu durumda proje tesislerinin paylarının hesaplamalara dahil olmadığı durumlarda pazar paylarının daha da düşeceğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, başvuru konusu devralma işlemi sonrasında hazır beton pazarında, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen nitelikte bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu olmamaktadır.

H.5.1.3. Agregas

1520 Agregas, her türlü bina inşaatını; yol, köprü, su yapıları, boru hattı gibi altyapı faaliyetlerini kapsayan geniş bir faaliyet alanına sahip olan inşaat sektörünün bir parçası olan beton imalatının ve asfalt üretiminin en önemli parçası ve kullanılan kum, çalık, kırma taş gibi taneli malzemelerin genel adıdır. Agregas Üreticileri Birliği tarafından hazırlanan Türkiye Agregas Sektör Raporu'na (Sektör Raporu) göre Avrupa'da ortalama agregas kullanımı 7.0 ton/kişi iken, bu rakam ülkemizde 4.0 ton civarındadır. Bildirim formunda Agregas Üreticileri Birliği kaynak gösterilmek suretiyle 2008 yılında İstanbul Bölgesinde faaliyet gösteren 35-40 adet agregas üreticisi olduğu ve bu tesislerde 100.000.000 ton agregas üretildiği ifade edilmiştir. Verilen bilgiye göre üretimin 60 milyon tonluk kısmı Avrupa yakasında yer alan bölgelerdeki rezervlerden sağlanmıştır.

1530 Başvuru konusu devralmanın taraflarından Lafarge Grubu'nun Cendere (İstanbul), Darıca (Kocaeli) ve İzmit Sevindikli'de agregas ocakları, İstanbul bölgesinde sahip olduğu veya işlettiği agregas tesisi bulunmayan OYAK Beton'un ise Ankara Kutludüğün Beldesi ve Bolu Çatakören mevkiinde iki adet mıcır kırma ve eleme tesisi mevcuttur. Bu tesislerden Darıca ve Cendere tesisleri 2008 yılında 1,4 milyon ton agregas üretimi yapmış, Sevindikli ocağında ise 2008 yılında herhangi bir üretim yapılmamıştır²⁰. OYAK Beton'un sahip olduğu Bolu Mıcır Tesisi'nde ise 2008 yılında 204.261 tonluk üretim sağlanmıştır. Lafarge Grubu tesislerinde yapılan üretimin %35'i grup dışındaki firmalara satılırken, OYAK Beton'un tesisleri ise grubun hazır beton tesislerinin ihtiyacını karşılamakta ve kapasite yetersizliği nedeniyle piyasaya satış yapılmamaktadır.

1540 Hazır beton girdileri içinde hacim ve ağırlık olarak betonun %60-85'ini oluşturan agreganın fiyatlarında nakliye mesafesi maliyeti doğrudan etkilemektedir. Sektör Raporu'nda nakliye kamyonlarının ortalama 20 ton malzeme taşıdığı ve kabaca 0,50 lt/km akaryakıt sarf ettiği belirtilmektedir. Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, 25 km taşıma mesafesinde agregas nakliyesi için harcanan km. başına motorin maliyeti agreganın birim maliyetine yaklaşmakta ve 25 km'den sonra "sadece motorin maliyeti dahi asıl malzeme fiyatının üstüne çıkmaya" başlamaktadır. Bu nedenle hazır beton tesisleri kendilerine yakın olan agregas kaynaklarından hammadde temini yoluna gitmekte ancak, Marmara Bölgesi gibi agregas temininin zor olduğu yerlerde bazı durumlarda 50 km'nin üzerinde mesafelerden agregas sağlanabilmektedir.

1550 Rekabet Kurulu'nun 28.4.2006 tarih ve 06-31/381-98 sayılı kararında ilgili ürün pazarı agregas, coğrafi pazar ise ürünün bölgesel nitelikte olması sebebiyle Marmara Bölgesi olarak belirlenmiştir. Bu yaklaşımın mevcut dosyada benimsenmesi halinde Lafarge

²⁰ Lafarge Grubu'na ait İzmit-Sevindikli tesisinin kapasitesi 400.000 ton/yıl olmakla beraber henüz aktif olarak faaliyette bulunmayan tesiste son üç yılda deneme üretimleri haricinde fiili üretim yapılmamıştır.

- 1560 Grubu'na ve OYAK Beton'a ait agrega ocakları farklı coğrafi pazarlarda yer alacak ve yoğunlaşma olmadığından 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında hukuka aykırı ve yasak kabul edilen "hakim durum yaratılarak veya hakim durum güçlendirilerek rekabetin önemli ölçüde engellenmesine yönelik" bir devralmadan söz edilemeyecektir. Rekabetçi açıdan en riskli durumu gösterecek şekilde taraflara ait tesislerin ortak bir coğrafi pazarda olduklarının varsayılması durumunda ise teşebbüslerin agrega ocaklarının toplam üretimleri 2008 yılı için 2.004.261 ton olacaktır. Sektör Raporu'nda sadece İstanbul ilinin yıllık agrega ihtiyacının 100 milyon ton olduğunun belirtildiği düşünülürse devralma bir hakim durum yaratılması sonucunu ortaya çıkarmayacaktır. Kaldı ki bahse konu varsayım tarafların agrega üretiminin satışa konu olduğu kabulünü içermektedir. Bununla birlikte, pratikte Lafarge Grubu tesislerinin üretiminin %35'i grup dışı firmalara satılırken OYAK Beton ocaklarından dışarıya satış yapılmamaktadır. Dolayısıyla agrega pazarında 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu olmamaktadır.

H.5.1.4. Liman İşletmeciliği

- Bildirim konusu işlem kapsamında Lafarge Aslan'a ait Darıca Limanı da yer almaktadır. Liman, İzmit Liman Başkanlığı'na bağlı bulunmaktadır. Taraflar, Darıca Limanı'na ilişkin işletme izninin Ulaştırma Bakanlığı, İstanbul Ulaştırma Bölge Müdürlüğü, İzmit Liman Başkanlığı tarafından 13 Temmuz 1988 tarihinde verildiğini bildirmiştir. Limanın kullanımına yönelik alınan bu izni takiben T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ile hak sahibi olarak Lafarge Aslan arasında 6 Nisan 1990 tarihinde bir taahhüt senedi imzalanmıştır. Verilen kullanım hakkı süresinin ise taahhüdün imza tarihinden başlamak üzere 49 yıl olduğu belirtilmiştir.
- 1580 Bildirime konu işlem ile Darıca Limanı işletme hakkının Lafarge Aslan'dan OYAK'a devredilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle, devralma işleminde liman tesisi açısından bir kontrol değişikliği söz konusu olmaktadır. Çimento ve katkı malzemelerinin taşımacılığında kullanılan limanın 2008 yılında üçüncü taraflara hizmet vermediği bildirilmiştir. T.C. Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı, Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü'nün Ekim 2005'te yaptığı Türkiye Limanları ve İskeleleri Bilgileri başlıklı çalışmasında da limanın üçüncü şahıs yüklerine hizmet vermediği görülmektedir. Bununla birlikte, İzmit Körfezi'nde OYAK'a ait herhangi bir liman bulunmamaktadır.
- 1590 Yukarıda yer alan bilgiler çerçevesinde, başvuru konusu devralma işlemi sonrasında liman işletmeciliği pazarında 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde belirtilen nitelikte bir hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece ilgili pazarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması söz konusu olmamaktadır.

H.5.2. Yan Sınırlamalar

Devralma işlemleri ile ilgili olarak rekabet yasakları, alıcıların yaptıkları yatırımların karşılığını tam olarak almalarının bir aracı olarak görülmektedir. "*Yoğunlaşmalarla Doğrudan İlgili ve Gerekli Sınırlamalar Üzerine Komisyon Duyurusu*"nda²¹ (Duyuru) da satıcıya getirilen rekabet yasaklarının, devir konusu maddi varlıklar ile satıcının geliştirdiği ticari itibar ve know-how gibi maddi olmayan varlıkların tam değeri ile

²¹ Commission Notice on Restrictions Directly Related and Necessary to Concentrations 5.3.2005 OJ C 56/24 (2005/C 56/03)

1600 alıcıya geçmesi bakımından gerekli olduğu ifade edilmektedir. Devralma işleminin istenen etkiyi yaratması için alıcının belli bir süreliğine satıcının rekabetinden korunması gerektiği kabul edilmektedir. Bununla birlikte, piyasalar açısından yararlı sonuçların elde edilebilmesi açısından, rekabet yasaklarının işlem için gerekli, süre ve kapsam yönüyle işlemin amacıyla sınırlı olması gerekmektedir. Bu çerçevede Duyuru'ya göre, yoğunlaşmalar ile doğrudan ilgili ve gerekli olan birtakım sınırlamaların yan sınırlamalar olarak kabul edilerek, devir işlemiyle birlikte izin verilmesi mümkündür.

1610 Sınırlamaların yoğunlaşma ile doğrudan ilgili olması; sınırlamaların yoğunlaşma ile bağlantılı ve ekonomik olarak nihai işlemle ilgili olması anlamını taşımaktadır. Sınırlamaların gerekli olması ise, ilgili sınırlamaların mevcut olmaması halinde, işlemin yürütülememesini veyahut yürütülmesinin oldukça zor hale gelmesini veya daha belirsiz koşullar altında, çok daha yüksek maliyetlerle, daha uzun sürede gerçekleştirilebilmesini ifade etmektedir.

1620 Duyuru'ya göre sınırlamalar gereklilik unsuru bakımından değerlendirilirken, işlemin süre, konu, coğrafi alan ve 3. taraflar bakımından analiz edilmesi gerekmektedir. Buna göre, ticari itibar ve know-how transferinin söz konusu olduğu işlemlerde 3 yıllık rekabet yasağı uygun görülmektedir. Yalnızca ticari itibar transferinin düzenlendiği işlemlerde ise 2 yıllık rekabet yasağı makul bulunmaktadır. Duyuru'ya göre rekabet yasağının kapsamı, devralınacak faaliyetlerle ve söz konusu faaliyetlerin sürdürüldüğü coğrafi alan ile sınırlı olmalıdır. Yine Duyuru'ya göre, rekabet yasaklarının 3. taraflara olan etkileri bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Buna göre, satıcılara getirilen sınırlamalara benzer sınırlamaların 3. taraflara getirilmesinin yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli görülmesi mümkün değildir.

Başvuru konusu devralma işleminin tarafları arasında imzalanan Sözleşme'nin "Rekabet Yasağı" başlıklı 8.6. maddesi rekabet etmemeye ilişkin olarak satıcılar açısından sınırlayıcı birtakım taahhütler öngörmektedir. Söz konusu maddede:

1630 (a) *Satıcılar, Kapanış'ı müteakip aralıksız üç (3) yıl süreyle, ne doğrudan ne de Satıcılar'ın Bağlantılı Kuruluş'ları aracılığıyla, Kapanış Tarihi itibariyle Grup Şirketleri'nin ticari faaliyetleri ile rekabet eden her türlü çimento, hazır-karışım beton ve agregalar (şüpheye mahal bırakmamak için belirtilmelidir ki, jips ve ilgili işler hariç) Ek 8 içeriğinde belirtilen bölgelerde kalıcı olarak üretim ticarete konu etme faaliyetinde bulunmamayı taahhüt etmektedir, ancak Madde 8.1.3. fıkra (b) ve/veya (c) hükmünde belirtildiği gibi, Rekabet Kurulu'nun Alıcı'nın satın alınmasına izin vermemesi durumunda Lafarge Ereğli ve/veya Lafarge Beton varlıklarının işletilmesi bunun içine girmemektedir.*

1640 (b) *Yukarıdaki hüküm saklı kalmak kaydıyla, Satıcılar ve/veya Bağlantılı Kuruluş'ların herhangi biri (i) Batıçim'de ortaklık payına sahip olabilir, şu şartla ki söz konusu ortaklık payı Batıçim'deki toplam oy hakkının üçte birinden azını temsil etmelidir ve (ii) diğer hisseleri borsada işlem gören (borsaya kote olan) şirketlerde ortaklık payına sahip olabilir. Ancak söz konusu ortaklık payı hisseleri borsada işlem gören söz konusu şirketlerin tüm ortaklık paylarına ait toplam oy hakkının %5'inden azını temsil edebilecektir.*

ifadeleri yer almaktadır. Buna göre Sözleşme ile düzenlenen rekabet etmeme yükümlülüklerini;

- Devir işleminden sonraki 3 yıl içerisinde Sözleşme'nin Ek 8'inde düzenlenen bölgelerde Lafarge Grubu'nun çimento, agrega ve hazır beton faaliyetlerinin yasaklanması,

- 1650
- Devir işleminden sonra, süre ve bölge sınırlaması olmaksızın, Lafarge Grubu'nun Batıçim'deki toplam oy hakkının üçte birinden fazlasını temsil edecek ortaklık payına sahip olamaması,
  - Devir işleminden sonra, süre ve bölge sınırlaması olmaksızın, Lafarge Grubu'nun herhangi bir alanda faaliyet gösteren herhangi bir teşebbüsün toplam oy hakkının %5'inden fazlasını temsil edebilecek ortaklık payına sahip olamaması

şeklinde sıralamak mümkündür.

- 1660
- Ön İnceleme Raporu'nda yukarıda yer verilen söz konusu maddenin, çıkartılması ve tadil edilmesi gereken birtakım hükümler içerdiği ortaya konulmuştur. Bunun akabinde taraflar 29.07.2009 tarihinde yaptıkları Birinci Tadil Protokolü ile Sözleşme'nin 8.6. maddesinin aşağıdaki şekilde tadil edilmesi hakkında anlaşmışlardır. Protokol'ün 1.1. maddesi m) bendine göre Sözleşme'nin 8.6 maddesinin yeni hali aşağıdaki gibidir.

(a) Satıcılar Kapanış tarihinden itibaren üç (3) yıl boyunca Kapanış Tarihinde Grup Şirketlerinin iş faaliyetleri ile rekabet eden ve aşağıda her birine yönelik bölgesel sınırlamaların ayrı ayrı belirttiği gri çimento, hazır beton ve agrega ürünlerini, üretimini ve ticaretini doğrudan veya Satıcıların İştirakleri aracılığıyla dolaylı olarak yapmayacağını taahhüt eder:

(i) gri çimento için: Kocaeli, İstanbul, Kırklareli, Tekirdağ, Sakarya ve

(ii) hazır beton için: İstanbul Anadolu Tarafı, Gebze, İzmit ve Adapazarı

(iii) agrega için: İstanbul ve Kocaeli

- 1670
- (c) Yukarıda ortaya konulan kısıtlamalar herhangi bir Satıcının ve/veya İştirakinin aşağıda sayılan hususlara yönelik hak sahibi olmalarını engellemeyecektir:*

(i) Batıçim'de (yatırım amaçlı olan ya da kontrole yönelik hak bahşedilen) hissedarlık,

(ii) Her bir ilgili ürün için yukarıda ayrı ayrı tanımlanmış bölgelerin içinde yukarıda belirtilen ürünlerden herhangi birinin üretimi ve/veya ticareti ile iştigal eden başka bir şirkette hissedarlık (sadece yatırım amaçlı olan ve kontrole yönelik hak bahsetmeyen)

(iii) Her bir ilgili ürün için yukarıda ayrı ayrı tanımlanmış bölgelerin dışında kalan, yukarıda belirtilen ürünlerin herhangi birinin üretimi ve/veya ticareti ile iştigal eden başka bir şirkette hissedarlık (kontrole yönelik her türlü hakkı bahşeden haklar da dahil olmak üzere)

- 1680
- Kurum kayıtlarına 6.11.2009 tarih ve 7931 sayı ile intikal eden dilekçenin ekinde yer alan İkinci Tadil Protokolü'nün 2. maddesiyle ise Sözleşme'nin Birinci Tadil Protokolü ile değişik 8.6. maddesinin (a) bendini aşağıdaki şekilde yeniden tadil etmişlerdir.

"Satıcılar Kapanış tarihinden itibaren üç (3) yıl boyunca Kapanış Tarihinde Grup Şirketlerinin iş faaliyetleri ile rekabet eden ve aşağıda her birine yönelik bölgesel sınırlamaların ayrı ayrı belirttiği gri çimento, hazır beton ve agrega ürünlerini, üretimini ve ticaretini doğrudan veya Satıcıların İştirakleri aracılığıyla dolaylı olarak yapmayacağını taahhüt eder:

(i) gri çimento için: Kocaeli ve Sakarya

(ii) hazır beton için: İstanbul Anadolu Tarafı, Gebze ve Kocaeli

- 1690
- (iii) agrega için: İstanbul ve Kocaeli"*

Sözleşme'nin 8.6. maddesinin eski ve yeni halleri çerçevesinde ilgili sınırlamalara ilişkin olarak yapılan değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

H.5.2.1. Devir işleminden sonraki 3 yıl içerisinde Sözleşme'nin Ek 8'inde düzenlenen bölgelerde Lafarge Grubu'nun çimento, agrega ve hazır beton faaliyetlerinin yasaklanması

1700 Bilindiği gibi başvuru işleminin konusunu Lafarge Aslan, Lafarge Ereğli ve Lafarge Beton'un tam kontrolünün OYAK tarafından devir alınması oluşturmaktadır. Bu çerçevede rekabet yasağının söz konusu teşebbüslerin faaliyet konuları ile sınırlı olduğu dolayısıyla rekabet yasağının kapsam bakımından orantılı olduğu anlaşılmaktadır. Bildirim formunda yer verilen bilgiler ışığında, başvuru konusu devralma işleminin know-how da içerdiği dikkate alınarak 3 yıllık rekabet yasağı makul kabul edilebilecektir. Sözleşme'nin 8.6. maddesinin (a) bendi ile getirilen sınırlamaların coğrafi alan bakımından da değerlendirilmesi gerekmektedir. Yukarıda yer verilen bilgiler rekabet etmemeye yönelik olarak belirlenecek alanların çimento en fazla "Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce", hazır beton için "İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ, Balıkesir" ve agrega için ise "Marmara Bölgesi" olabileceği görülmektedir. Bu çerçevede İkinci Tadil Protokolü ile tarafların üzerinde mutabık kaldıkları coğrafi alanların yan sınırlama olarak kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

H.5.2.2 Devir işleminden sonra, süre ve bölge sınırlaması olmaksızın, Lafarge Grubu'nun Batıçim'deki toplam oy hakkının üçte birinden fazlasını temsil edecek ortaklık payına sahip olamaması

1720 Taraflarca gönderilen bilgilere göre, Batıçim'in faaliyet konusunu, çimento, hazır beton, mıcır, klinker üretimi, pazarlaması, liman işletmeciliği, elektrik enerjisi üretimi ve satışı oluşturmaktadır. Çimento faaliyetlerini İzmir'de kurulu bir entegre çimento fabrikası, Söke'de kurulu bir entegre çimento fabrikası ve Burdur-Çavdır' da kurulu bir öğütme tesisi ile sürdürmekte olan Batıçim, söz konusu fabrikalardan öncelikli olarak Ege bölgesine satış yapmaktadır. Satış yapılan başlıca illeri İzmir, Manisa, Aydın, Denizli ve Muğla oluşturmaktadır. Batıçim, hazır beton faaliyetlerini ise İzmir, Manisa, Aydın ve Denizli'de kurulu toplam 16 hazır beton tesisi ile gerçekleştirmektedir.

Mevcut durumda Lafarge Grubu'na ait şirketlerin Batıçim'de %0,0002 A grubu, %23,3298 B Grubu hissesi bulunmaktadır. Her bir A grubu hissenin sahibine 50 oy hakkı, her bir B grubu hissenin sahibine 1 oy hakkı vermesi nedeniyle, Lafarge Grubu'nun Batıçim'deki toplam oy hakkı 1/3'ün oldukça altında bulunmaktadır.

1730 Satıcılara getirilecek rekabet etmeme yükümlülüklerinin devre konu faaliyetlere ilişkin coğrafi alan ile sınırlı olması gerekmektedir. Devir konusunu oluşturan faaliyetlerin sürdürüldüğü coğrafi pazarlar dışındaki alanlar bakımından satıcıya getirilen sınırlandırmaların, başvuru konusu işlemin gerçekleştirilmesi için gerekli ve işlem ile doğrudan ilgili olduğunu söylemek mümkün görünmemektedir. Bu çerçevede, Ön İnceleme Raporu'nda başvuruya konu devralma işlemi dolayısıyla, satıcının İzmir'de kurulu ve Ege bölgesinde bulunan illerde faal olan bir teşebbüsteki ortaklık paylarına ilişkin herhangi bir sınırlama getirilmesinin makul olmadığı ve ilgili hükmün Sözleşme'den çıkartılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede şekillenen Sözleşme'nin 8.6. maddesinin yeni halinde Lafarge'ın Batıçim'de yatırım amaçlı olan ya da kontrole yönelik hak bahşeden hissedarlığının engellenmeyeceğinin ifade edildiği görülmektedir. Dolayısıyla Sözleşme'nin 8.6. maddesinin ilgili eski hükmünün

1740 Birinci Tadil Protokolü ile yukarıda yer verilen endişeleri karşılayacak şekilde revize edildiği ve bu haliyle yan sınırlama olarak kabul edilebileceği sonucuna ulaşılmıştır.

H.5.2.3. Devir işleminden sonra, süre ve bölge sınırlaması olmaksızın, Lafarge Grubu'nun herhangi bir alanda faaliyet gösteren herhangi bir teşebbüsün toplam oy hakkının %5'inden fazlasını temsil edebilecek ortaklık payına sahip olamaması

1750 Sözleşme'nin 8.6. maddesi ile alıcıya getirilen bir başka sınırlamayı, devralma işleminden sonra Lafarge Grubu'nun herhangi başka bir teşebbüsün toplam oy hakkının %5'inden fazlasını temsil edebilecek ortaklık payına sahip olamaması oluşturmaktadır. Süre veya bölge sınırlaması olmaksızın getirilen bu sınırlama ile Lafarge Grubu'nun çimento, hazır beton ve agrega da dahil olmak üzere, herhangi bir alanda faaliyet gösteren bir teşebbüste %5'ten fazla oy hakkına sahip olması yasaklanmaktadır.

1760 Rekabet yasakları alıcının devir konusu varlıkları tam değeri ile devir alabilmesinin sağlanması için satıcının rekabetinden korunmasını ve müşteri ilişkileri, know-how bakımından avantajlı olan satıcının, alıcıya zarar vermesinin engellenmesini hedeflemektedir. Öte yandan, alıcının devralma işlemine konu teknik bilgiyi ve müşteri nezdinde güven kazanmasının sağlanması için gerekli olandan geniş, kapsam ve süreler bakımından getirilen sınırlamalar yoğunlaşma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli kabul edilemeyeceği gibi, satıcının makul bir süre sonra ilgili piyasalara tekrar dönme ve uzun vadede rakip sayısının artması olasılıklarını da engeller niteliktedir. Bu çerçevede devir işlemleriyle satıcının ilgili ürün ve coğrafi pazarlardaki faaliyetleri yalnızca belirli bir süreliğine kısıtlanabilecekken, diğer pazarlar bakımından bu tarz bir sınırlamanın dahi getirilmesi mümkün değildir. Duyuru'da da, satıcıların, devredilen işletmelere rakip işletmelerin hisselerini almalarının, söz konusu hisselerin doğrudan veya dolaylı olarak kontrol hakkı sağlamaması koşuluyla kısıtlandırılmayacağı ifade edilmektedir. Duyuru'ya göre satıcıların sadece finansal yatırım amaçlı olarak gerçekleştirilen hisse alımları, rakip işletmeler ile ilgili olsa dahi engellenmemelidir. Nitekim Komisyon birçok kararında, satıcının devredilen işletmeye rakip bir işletmenin hisselerini yatırım amaçlı ve işletmenin kontrolü üzerinde doğrudan veya dolaylı olarak etkisi olmayacak şekilde almasının yasaklanmasını, yan sınırlama saymayarak rekabet yasağı kapsamında çıkarmıştır²².

1780 Bu çerçevede, başvuruya konu devralma işlemi dolayısıyla Lafarge Grubu'nun, Lafarge Grubu için belirlenen coğrafi pazarlarda, çimento, hazır beton ve agrega alanlarında faaliyet gösteren teşebbüslerde, 3 yıl süre ile kendisine doğrudan veya dolaylı olarak kontrol hakkı tanıyan hisse alımları kısıtlanabilecekken, portföy yatırımı niteliğinde olan ve kontrol hakkı tanımayan orandaki hisse alımlarının engellenmesinin yan sınırlama olarak kabulü mümkün değildir. Söz konusu ürün piyasalarına ilişkin olarak satıcının kendisine kontrol hakkı tanıyan hisse alımları ise halihazırda Sözleşme'nin yeni 8.6 maddesinin (a) bendinde yasaklanmış bulunmaktadır. Bununla birlikte, 8.6.a maddesinde yer alan rekabet etmeme yasağının (coğrafi alanların düzeltilmesi sonrasında) yan sınırlama olarak kabul edilmesinin, portföy yatırımı niteliğinde olan ve kontrol hakkı tanımayan faaliyetleri kısıtlayıcı olarak yorumlanması/uygulanması da mümkün değildir. Devralma işlemi

²² Tesco/Catteau 04.02.1993 OJ C 45,1993; KNP BT/Bunzl/Wilhelm Seiler 14.02.1997 OJ C 110/9,1997

1790 dolayısıyla Lafarge Grubu'nun, diğer coğrafi ve ürün pazarlarındaki faaliyetleri ile bu faaliyetlerine ilişkin kontrol hakkı sağlayan veya sağlamayan hisse alımlarının engellenmesinin de yan sınırlama olarak kabul edilemeyeceği göz önünde bulundurulduğunda, hisse alımlarına ilişkin söz konusu sınırlandırmaların Sözleşme'den çıkartılması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öte yandan, Sözleşme'nin 8.6. maddesinin ilgili eski hükmünün Birinci Tadil Protokolü ile yukarıda yer verilen endişeleri karşılayacak şekilde revize edildiği ve bu haliyle yan sınırlama olarak kabul edilebileceği kanaatine ulaşılmıştır.

H.6. Savunmalar

Ön İnceleme Raporu'nun kendilerine ulaşmasını takiben taraflar 30.07.2009 tarih ve 5419 sayı ile Kurum kayıtlarına giren yazı ile Rapor'daki tespit ve değerlendirmelere ilişkin cevaplarını sunmuşlardır. Cevabi yazı incelendiğinde aşağıdaki konulara değinildiği görülmektedir:

- 1800
- Taraflar, bildirim konusu işlemi gerçekleştirmeden önce, Rekabet Kurulu'nun çimento sektöründeki devralmaları ne şekilde değerlendirdiğini incelemişlerdir. Bununla birlikte taraflar, Kurul'un bu sektördeki işlemleri ele alırken, Elizinga Hogarty yöntemi, devralmaya konu tesisten itibaren 25-300 kilometrelik alanın tanımlanması ve %10 yöntemi gibi farklı yöntemler kullandığı ve bu durumun hukuki belirsizlik yarattığı görüşündedirler.
  - Taraflara göre Ön İnceleme Raporu'nda kullanılan %10 yöntemi daha önce Bolu Çimento'nun Deniz Çimento'yu devralma başvurusuna ilişkin kararda olduğundan farklı olarak, (i) tesisin her bir ile yaptığı satışın toplam satışları içindeki payı ve (ii) tesisin her bir ildeki pazar payının %10'dan fazla olması halinde pazara dahil edilmesi suretiyle uygulanmıştır. Taraflar bunun idari istikrar prensibine uygun olmadığı düşüncesindedirler.
- 1810
- Taraflar, Rapor'da yapılan bazı pazar tanımlarının ekonomik gerçekle uyuşmayacak şekilde dar yapıldığını iddia etmektedir.
  - Taraflar, birlikte hakimiyet kavramının Rapor'da uygulandığı şekliyle mehz Avrupa Komisyonu içtihadı uygulamasına ters olduğu ve kavramın 01.03.2006 tarih ve 2005/10038 Esas sayılı Danıştay kararıyla birlikte mevzuatımızda yeri olmadığını sabit olduğu görüşündedirler.
- 1820
- İşlem taraflarına göre, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması hususunun tek başına alınamayacağı düşüncesinden bahisle yoğunlaşma endeksinin kullanılması hem yürürlükteki mevzuatın ruhuna hem de Rekabet Kurulu'nun içtihadı uygulamasına aykırıdır.
  - Taraflara göre Ön İnceleme Raporu, sadece 2008 yılına yönelik verilere dayanması, statik olarak nitelendirdikleri %10 yönteminin uygulanması gibi nedenlerle tek başına hakimlik veya birlikte hakimlik durumlarına işaret eden kaygılara odaklanmış ancak hem pazardaki mevcut oyuncuların sevkiyatlarını ilgili coğrafi pazarlara kaydırması hem de ilgili coğrafi pazarlara yeni oyuncuların girmesi gibi ihtimallere yer vermemiştir.

- 1830 - Taraflar, İstanbul ilinde artan hazır beton talebini karşılamak ve OYAK Beton'un teknik *know-how*'ını daha ucuz maliyetlerle şehre taşıyabilmekten bahisle Lafarge Darıca tesisinin devrinin gerçekleştirilmesinin etkinlik artırıcı bir işlem olduğu görüşünü ifade etmişlerdir.

Tarafların Ön İnceleme Raporu'na ilişkin görüşleri incelendiğinde temel konunun %10 yönteminin uygulanması olduğu görülmektedir. %10 yöntemi Rapor'da esasen rekabetçi endişelerin yaşanabileceği pazarları gösteren bir ön sinyal niteliğinde kullanılmış ve nihai inceleme aşamasında daha detaylı bilgi gereksinimi olan pazarlara işaret etmiştir. Nihai İnceleme'de arada elde edilen data setinin genişlemesiyle dosya konusu işlem için farklı pazar tanımlarına gidilmiştir.

- 1840 Ön İnceleme Raporuyla ilgili dile getirilen bir başka husus rekabetin önemli ölçüde azaltılması tek başına ele alınmasına ilişkindir. Mamafih, Rapor'da böyle bir değerlendirmeye yer verilmemiştir. Yoğunlaşma endeksinin kullanılması ise bir birleşme ya da devralma işlemi sonrasında oluşacak durumu göstermek bakımından, pazar paylarına ilişkin verilere ulaşılabilmesi halinde, hem gerekli hem de rekabet otoriteleri açısından rutin bir inceleme yöntemidir. Dolayısıyla, ilave bir bilgi niteliğindeki endeksin uygulanması mevzuatın ya da önceki uygulamaların ruhuna aykırı olmamaktadır.

Son olarak taraflar Ön İnceleme Raporu'nda yalnızca 2008 yılı verilerinin kullanılmasıyla ilgili endişelerini belirtmişlerdir. Bu durum Nihai İnceleme'de 2006, 2007 yılları 2009 yılı ilk altı ayına ilişkin verilerin de kullanılmasıyla bertaraf edilmiştir.

1850

H.7. Genel Değerlendirme

Bildirim konusu işlem; Lafarge Grubu'na ait Darıca'da kurulu, içerisinde limanı da bulunan bir adet entegre çimento fabrikası, Ereğli'de kurulu çimento öğütme tesisi ve çeşitli hazır beton tesisleri ile Marmara Bölgesinde iki ayrı yerde üç adet agrega ocağının OYAK Grubu tarafından devir alınmasıdır. Bu çerçevede devralma konusu işlem ile ilgili ürün pazarlarını "*çimento, hazır beton, agrega ve liman işletmeciliği*" olarak sıralamak mümkündür.

- 1860 Belirlenen ilgili coğrafi pazarlarda, devralan taraf OYAK'a ait liman tesisleri ile agrega ocaklarının bulunmaması nedeniyle, bu pazarlarda işlem sonrasında herhangi bir yoğunlaşma yaşanmayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Hisselerini devreden Lafarge Grubu'nun İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ ve Balıkesir'de, hisseleri devralan taraf OYAK Grubu'nun ise yine İstanbul, Kocaeli, Sakarya ve Düzce illerinde proje tesisleri de dahil olmak üzere çeşitli hazır beton tesisleri bulunmaktadır.

- 1870 Hazır betona yönelik coğrafi pazarın sınırının çizilmesinde 50 km'lik uzaklığın dikkate alınmasında genel bir uzlaşma mevcut bulunmakla birlikte, yoğunlaşmaların hesaplanmasında devre konu tesisin yer aldığı 50 km yarıçaplı dairenin (alanların) zaman zaman birden fazla ili ya da bir ilin yalnızca bir bölümünü (birden fazla ilçe gibi) kapsaması gibi pratik sorunlar yaşanmaktadır. Buradaki temel problemler Türkiye özelinde hazır betona yönelik yalnızca illerin üretim rakamının tahmin edilebilmesi ve birden fazla il sınırını kapsayan bölgeler bakımından sağlıklı bir değerlendirme yapmakta yaşanan zorluklardır. Bu çerçevede Karar'da, yukarıda yer verilen analizlerin eksiklerini gidermek için; birbirini tamamlayıcı olduğu düşünülen "firma" ve "alan" bazlı iki ayrı değerlendirme yapılmıştır. Her iki yöntemle göre yapılan

1880 analizlerde de, başvuruya konu işlem sonucunda Kanun'un 7. maddesinde yer aldığı şekliyle, bir veya birden fazla teşebbüsün hakim duruma gelerek veya hakim durumlarını güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılmasına yol açabilecek bir gelişmenin mevcudiyetine ilişkin tespitlere ulaşılmamıştır. Bu anlamda agrega ve liman işletmeciliğine benzer şekilde, başvuruya konu devralma işlemine hazır beton ürünü bakımından da izin verilmesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Daha önce de ifade edildiği üzere, başvuruya konu işlem ile Lafarge Grubu'na ait Darıca'da bulunan entegre çimento tesisi ile Ereğli'de bulunan öğütme tesisi, Bolu'da bir entegre çimento tesisine sahip OYAK tarafından devralınmaktadır.

1890 Bilindiği gibi çimentonun yükte ağır pahada hafif niteliği, çimentonun ekonomik olarak satılabildiği bölgeyi sınırlandırmaktadır. Bu çerçevede çimentoya yönelik olarak yapılacak yoğunlaşma analizlerinin temelini ilgili coğrafi pazarın tespiti oluşturmaktadır. Çimentoya ilişkin yapılan analizlerde ürünün 250-300 km ötesinde bir uzaklığa satılmasının ekonomik olmadığı kabul edilmekle birlikte, pazarın sınırlarının daha kesin olarak çizilebilmesi için kullanılan fiyat serilerine veya nakliye verilerine dayanan çeşitli yöntemler bulunmaktadır. Rekabet Kurulu'nun daha önceki kararlarında da yer verilmiş olan ve nakliye verilerine dayanan yöntemlerden bir tanesi olan E-H testi, tarafların bildirim formunda belirledikleri pazar tanımı için de belirli bir oranda kullanılmıştır. Söz konusu test basit ve anlaşılır olması nedeniyle genellikle rekabet otoriteleri ve mahkemeler tarafından kullanılmakla birlikte, teste getirilen önemli eleştirilerde bulunmaktadır. Özellikle analizin yer aldığı bölgede yaşanan ürün giriş ve çıkışlarının asimetrik olduğu durumlarda, testin pazarı olduğundan daha geniş belirlemesine yönelik olarak getirilen eleştiriler bu dosya bazında dikkat çekici olmaktadır.

1900 Bilindiği gibi, rekabet hukuku bağlamında "ilgili pazar" kavramı, "bir malın alımının ve satımın yapıldığı yer" anlamındaki "ekonomik pazar" kavramından farklı ele alınması gereken bir kavramdır. Bir ürünün belli bir bölgede alım-satımının yapıyor olması, o bölgenin "ilgili coğrafi pazara" dahil edilmesi gerektiği sonucunu doğurmamaktadır.

1910 Rekabet hukuku uygulamalarında, "pazar" tanımı yapılması nihai bir hedef olmaktan ziyade, incelenmekte olan teşebbüsün veya teşebbüslerin pazar gücüne sahip olup olmadıklarının tespit edilmesine yönelik olarak yapılan öncül bir analizdir. Bu çerçevede coğrafi pazarın tanımlanmasında, 1997/1 sayılı Tebliğ ve Tebliğ'in açıklanılmasına yönelik olarak hazırlanan Kılavuzdaki ifadelerde kendisine yer bulan SSNIP testi kullanılmıştır. SSNIP testleri sonucunda; Lafarge Aslan tesisi merkez alınarak yapılan analizlerde *Kocaeli-Sakarya* bölgesi, OYAK Bolu tesisi merkez alınarak yapılan analizlerde *Bolu-Düzce* bölgesi ve Lafarge Ereğli tesisi merkez alınarak yapılan analizlerde ise *Zonguldak* ili coğrafi pazarlar olarak belirlenmiştir.

Kararda, hem Lafarge Ereğli merkezli hem de OYAK Bolu merkezli olarak belirlenen pazarlarda; "*pazar payı, nisbi pazar payı farkı, pazardaki toplam oyuncu sayısı, yoğunlaşma oranları, alıcı gücünün düzeyi, giriş engellerinin mevcudiyeti, potansiyel rekabet vb.*" gibi başlıklar altında yapılan değerlendirmelerde; yoğunlaşma işlemi sonucunda, OYAK'ın

- Zonguldak ili pazarında hakim duruma gelerek,
- Bolu ve Düzce bölgesinde oluşan pazarda ise hakim durumunu güçlendirerek

1920

rekabetin önemli derecede azaltılmasına yol açıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede Kararın konusunu oluşturan anlaşmanın çimento ürününe yönelik teşebbüslere yönelik devir işlemlerine izin verilmesi mümkün görünmemektedir.

1930 İşleme yönelik olarak hazırlanan Ön İnceleme Raporu'nda da benzer bir biçimde işlemin bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak ilgili piyasalarda rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabileceği sonucuna ulaşılmış ve dosya konusu işlem nihai incelemeye alınmıştır. Rekabet Kurulu'nun söz konusu kararı üzerine taraflar Lafarge Ereğli hisselerinin, Sözleşme'nin orijinal metninde tasarlanmış olan alım ve satım işleminin alanından çıkartılması ve Sözleşme'nin 8.6. maddesinin, Ön İnceleme Raporu doğrultusunda ulaşılmış sonuçlar çerçevesinde değiştirilmesi konusunda mutabık kalmışlardır. Bu çerçevede, taraflar arasında 29.07.2009 tarihinde bir anlaşma imzalanmış (Birinci Tadil Protokolü) ve söz konusu anlaşma, tarafların savunmalarını içeren yazıya ek olarak sunulmuştur.

1940 Tadil Protokolü'nün "Açıklamalar" başlığı altındaki (C) bendinde, tarafların Ön İnceleme Raporu'nun sonucunu takiben Sözleşmeyi, Lafarge Ereğli'nin hisselerinin, Sözleşmenin orijinal metninde tasarlanmış olan alım ve satım işleminin alanından çıkarmak konusunda mutabık kaldıkları ifadeleri yer almakta, Madde 1.1.'de ise Lafarge Ereğli'nin hisselerinin alım ve satım alanından çıkartılması hususları düzenlenmektedir.

Buna göre taraflar, Lafarge Ereğli'nin işleme dahil edilmemesi (hisselerin OYAK tarafından da iktisap edilmeyeceği) hususunda anlaşmışlardır. Bunun yerine hisseler Agretaş tarafından tutulacak ve halihazırda Lafarge Aslan'ın elinde bulunan hisseler Agretaş'a işlemin tamamlanmasından hemen önce satılacaktır. Verilen taahhüde göre Lafarge Ereğli'nin işlem öncesi ve sonrası hissedarlık yapısı aşağıdaki gibi olacaktır:

Tablo 50: Lafarge Ereğli'nin Hissedarlık Yapısı

Devir Öncesi			Devir Sonrası		
Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)	Hissedar	Hisse Adedi	Hisse Oranı (≈%)
Agretas	14.437.270	50,00	Agretaş	28.874.540	100,00
Lafarge Aslan	14.437.267	50,00			
A. Nuri Özkaya	1	~0			
Tankut Soydan	1	~0			
Yıldırım Yıldız	1	~0			
TOPLAM	28.874.540	100,00	TOPLAM	28.874.540	100,00

1950 Taraflar savunmalarında, Lafarge Ereğli'nin OYAK'a devredilmemesiyle, nihai incelemeye alınan işleme yönelik olarak Rekabet Kurumu nezdinde oluşan kaygıların ortadan kaldırılabilmesinin düşünüldüğünü ifade etmişlerdir. Savunmada yer verilen, Birinci Tadil Protokolü'nün devralma işlemine ilişkin olarak alınacak kararın değerlendirilmesine dahil edilmesi talebi üzerine, yukarıda rekabetçi endişelere yol açan değerlendirmeler OYAK'ın Lafarge Grubu'na ait tesislerden yalnızca Kocaeli-Darıca'da yerleşik Lafarge Aslan'ı devir aldığı durumdaki rekabetçi yapının analiz edilmesine yönelik olarak tekrarlanmıştır. Lafarge Ereğli'nin devir işlemi kapsamında çıkartılması sonucunda yapılan yeni değerlendirmelerde; Lafarge Aslan'ın OYAK

1960 tarafından devir alınması işlemi sonucunda, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesinde yasaklanan bir veya birden fazla teşebbüsün hakim duruma gelerek veya hakim durumlarını güçlendirerek rekabetin önemli derecede azaltılmasına yol açılmayacağı, bu çerçevede, verilen taahhüt dikkate alınarak yapılan analizler sonucunda, tarafımıza bildiren işleme izin verilebileceği görülmüştür.

1970 Dosya konusu işlemde Kurul'un dikkatine sunulan Tadil Protokolü'yle ilgili önemli noktayı, keyfiyetin işlemin taraflarınca önerilmiş olması oluşturmaktadır. Bu durum konuyu Kurul'un bir birleşme ve devralma işlemine Kurul tarafından getirilen koşullara bağlı olarak izin verilmesinden farklı bir konuma taşımaktadır. Zira olayda Rekabet Kurulu bu aşamaya kadar yalnızca bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumlarını güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olduğunu ortaya koymuş, buna bağlı olarak Lafarge Ereğli'nin işlemin kapsamı dışında bırakılması taraflarca bir tedbir önerisi olarak getirilmiştir. Bu çerçevede Karar'da yapılan değerlendirmelerde öncelikli olarak işlem bir bütün olarak değerlendirilmiş ve işlemin anti-rekabetçi sonuçlar doğurduğu pazarlarda taahhüt (Birinci Tadil Protokolü) dikkate alınarak işlem yeniden değerlendirilmiştir.

1980 Taraflar savunmalarında, işlem neticesinde herhangi bir ilgili ürün pazarında hakim durum yaratılması veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesi olasılığının bulunmadığını iddia etmişler ve bildirim konu işlemin nihai inceleme kapsamından çıkartılarak 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işleme izin verilmesini talep etmişlerdir. Bununla birlikte taraflar, işleme izin verilmesine engel olacak kaygıların devam etmesi durumunda, savunmanın ekinde sunulan Birinci Tadil Protokolü'yle hayata geçirilecek taahhütlerin Rekabet Kurulu tarafından değerlendirilmeye alınarak nihai bir karar tesis edilmesini de açıkça talep etmişlerdir. Bu çerçevede, başvuru konusu işlemin bildirim formunda yer alan orijinal şekliyle değerlendirilmesinde 4054 sayılı Kanun'a aykırılıklar olduğunun tespiti sonrasında, taraflarca verilen taahhütler çerçevesinde yeni bir değerlendirme yapılmış ve işleme ancak söz konusu taahhütler ile izin verilmesinde herhangi bir sakınca bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

1990 Dosya konusu işleme yönelik olarak verilen Rekabet Kurulu kararının taahhütlerle birlikte bir bütün olarak algılanmasının bir zorunluluk halini alacağı önemle belirtilmelidir. Bir başka deyişle, taraflarca da talep edilmiş olan, işlemin verilen taahhütler çerçevesinde değerlendirilmesi sonucunda devir işlemine izin verilmesine yönelik olarak alınan nihai kararın, verilmiş olan taahhütlerden ayrı düşünülmesi mümkün görünmemektedir. Diğer bir ifadeyle, izin kararı ancak ve ancak verilen taahhütlerin gerçekleştirilmesi ile hayata geçmiş sayılabilecektir. Bu çerçevede, verilen taahhüt hayata geçirilmeden (veya herhangi bir nedenle taahhüde ilişkin Kurul kararının hayata geçirilmesinin engellenmesi halinde) izin kararının geçerlik kazanabilmesinin mümkün olmayacaktır.

I.SONUÇ

Düzenlenen raporlar ve bilgi notu ile incelenen dosya kapsamına göre,

- 2000
1. Lafarge Aslan Çimento A.Ş., Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. ve Lafarge Beton A.Ş. şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agrega İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınması işleminin izne tabi bir devir işlemi olduğuna,

- 2010
2. Lafarge Beton A.Ş. şirketindeki Lafarge Aslan Çimento A.Ş., Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agregas İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasına, belirlenen pazarlarda bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olmaması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre izin verilmesinde bir sakınca bulunmadığına,
- 2020
3. Lafarge Aslan Çimento A.Ş. ve Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. şirketlerindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agregas İnşaat San. ve Tic. A.Ş., Lafarge Aslan Çimento A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasına, çimento ilgili ürünü için Lafarge Ereğli merkez alınarak belirlenen Zonguldak ili pazarında ve OYAK Bolu merkez alınarak belirlenen Bolu ve Düzce bölgesinden oluşan pazarda; bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olması nedeniyle, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesine göre izin verilmesinin mümkün olmadığına,
- 2030
4. Bununla birlikte taraflarca yapılan ve Rekabet Kurumuna bildirilen 29 Temmuz 2009 tarihli Birinci Tadil Protokolü'nde yer verilen "*Agretaş Agregas İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'nin sahip olduğu Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin devir kapsamından çıkartılacağı ve Lafarge Aslan Çimento A.Ş.'nin sahip olduğu Lafarge Ereğli Çimento San. ve Tic. A.Ş. hisselerinin tamamının işlemin tamamlanması öncesinde Agretaş Agregas İnşaat San. ve Tic. A.Ş.'ye satılacağına yönelik taahhüt*" dikkate alınarak, söz konusu Tadil Protokolü'nde yer verilen değişikliklerin yapılması koşulu ile Lafarge Aslan Çimento A.Ş. şirketindeki Financiere Lafarge SAS, Agretaş Agregas İnşaat San. ve Tic. A.Ş. ve hissedar gerçek kişilere kayıtlı hisselerin OYAK tarafından devralınmasının belirlenen pazarlarda bir veya birden fazla teşebbüsün hakim durum yaratarak veya hakim durumunu güçlendirerek rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurabilecek bir işlem olmadığına, dosya konusu işleme söz konusu 29 Temmuz 2009 tarihli Tadil Protokolü'nde yer verilen taahhütlere uyulması koşuluyla 4054 sayılı
- 2040
5. Hisse Devir Sözleşmesi'nin 8.6.a maddesinde rekabet etmemeye yönelik olarak sıralanan alanlardan çimento için ifade edilen alanın en fazla "*Kocaeli, Sakarya, Bolu, Düzce*", hazır beton için ifade edilen alanın "*İstanbul, Kocaeli, Tekirdağ, Balıkesir*" ve agrega için ifade edilen alanın ise "*Marmara Bölgesi*" olabileceği, bu çerçevede taraflarca yapılan ve Rekabet Kurumuna bildirilen 5 Kasım 2009 tarihli İkinci Tadil Protokolü ile tarafların üzerinde mutabık kaldıkları coğrafi alanların yan sınırlama olarak kabul edilebileceğine

09-56/1338-341

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.

2060